

BIJLAGE XII.

BENOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ELFDE DEEL, N°. 12.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.,

(Maand December 1866.)

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

—*—
BENOEMD.

Bij het wapen der inf. Bij den staf van het wapen, tot kolonel: tevens belast met de functiën van kommand. der K. M. A.: de luit.-kolonel A. C. A. Schönstedt, van het reg. gren. en jagers; tot luit.-kwartierm. en definitief werkzaam gesteld bij het D. v. O.; de 2de luit.-kwartierm. J. M. J. van Rijen, van het 3de reg. inf., gedetacheerd bij het D. v. O. Bij het 1ste reg. inf., tot 2den luit.: de sergt. L. D. Laurens, van het 4de, D. Zelverder, J. J. H. S. Muuren en M. Zelverder, van het 7de reg. inf., de sergt. W. J. Harms, P. J. G. le Comte, beiden van het instr.-bat. Bij het 2de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. C. L. Beck, van het korps; tot 2den luit.: de sergt. L. H. A. Bonemeijer en N. E. Smeets, van het 3de, en F. W. J. M. Hustinx, van het 5de reg. inf. Bij het 3de reg. inf., tot 2den luit.: de sergt. J. J. Friese, van het 5de J. G. Koppen en J. van der Schroeff, beiden van het 6de, J. A. van Eijbergen, van het 7de, en J. L. A. Jaarsma, van het 8ste reg. inf. Bij het 4de reg. inf., tot 2den luit.: de sergt. L. L. P. Mond, van het reg. gren. en jagers, E. J. Aenmeij, van het 2de en N. M. La Fontijn, van het 6de reg. inf. Bij het 5de reg. inf., tot 2den luit.: de serg.-tit. A. J. Gevers Leuven en de serg. O. G. H. Heldring, beiden van het 1ste, W. A. H. Frackers, van het 2de, W. E. Wil-link Ketjen, van het 3de, W. F. van Thielen en L. F. Leyds, beiden van het 5de en W. Vermeire van het 7de reg. inf. Bij het 6de reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. W. H. M. C. baron Sweerts de Landas, van het reg. gren. en jagers; tot 2den luit.: de serg.-tit. J. A. Ardesch van Hamel, van het 1ste, de serg. W. H. J. Kuipers, van het 3de en J. Stork, van het 6de reg. inf. en H. T. Chappuis, van het instr.-bat. Bij het 7de reg. inf., tot 2den luit.: de sergt. H. T. Lubeck, van het 1ste, D. van der Swan, van het 4de, J. Klasing, van het 5de reg. inf., L. M. Meijer en A. J. A. A. Rothpletz, beiden van het instr.-bat. Bij het 8ste reg. inf., tot 2den luit.: de sergt. J. van der Meer, van het 2de, W. C. Plet, van het 3de, J. K. Koot, van het 4de en J. D. A. Rahder, van het 7de reg. inf. — Bij het wapen der kav. Bij het 1ste reg. drag., tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. B. C. Vermijne van het korps. Bij het 2de reg. drag., tot 2den luit.: de wachtm.-tit.

C. M. Sprenger, van het 4de reg. drag. — Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen, tot magazijnm. der art. van de 1ste kl.: de kap. R. C. L. Blaauw, magazijnm. der art. van de 2de kl. te Dordrecht; tot magazijnm. der art. van de 2de kl. te Bergen-op-Zoom: de kap. W. Pelter, van het 1ste reg. vest.-art.; tot kap.: de 1ste luits. C. Ouwendijk, magazijnm. der art. van de 2de kl., te Gorinchem, F. G. Ter Haar, magazijnm. der art. van de 2de kl. te Breda en J. Blok, belast met de functiën van chef van het bureau der directie van de art. stapel- en constr.-magazijnen te Delft. Bij het reg. veld-art., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. O. W. C. de Brauw van het korps; tot adj.: de 1ste luit. J. Sluiter van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. jonkh. A. L. P. van de Spiegel van het korps. Bij het 1ste reg. vest.-art., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luits. jonkh. W. F. G. A. von Pestel en J. A. van Otterloo, beiden van het reg. veld.-art., doch eerstgenoemde adj.; tot 2den luit.: de serg.-tit. J. F. C. Pool, van het 3de reg. vest.-art. Bij het 2de reg. vest.-art., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. G. C. van Dijk van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. F. G. A. Scherer van het korps. Bij het 3de reg. vest.-art., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. M. C. F. Simon van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. P. B. Kock, van het 1ste reg. vest.-art.; tot 1sten luit.: de 2de luits. E. A. F. Creutz, J. P. Rijshouwer en P. van der Burg, allen van het korps; tot 2den luit.: de serg.-tit. C. A. Alpherts van het korps. Bij het reg. rijd. art., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. C. J. van Orsoij Veeren van het korps.

Overgeplaatst.

Bij het reg. veld-art.: de 2de luit. J. W. K. Verweij, van het 3de reg. vest.-art. Bij het 3de reg. vest.-art.: de kap. F. Knoote, van het 1ste reg. vest.-art.

Verplaatst.

Van den Helder naar Grave, de kap.-ingenieur jhr. L. M. van der Goes; van Amersfoort naar Delft, de 1ste luit.-ingenieur H. T. Schalken; van Amersfoort naar Breda, de 1ste luit.-ingenieur J. J. Brouwer; van Maastricht naar het bat. min. en sapp., de 1ste luit.-ingenieur J. H. Bolken.

Gedetacheerd.

Bij de art. stapel- en constr.-magaz., de 1ste luit. H. W. Alma, en de 2de luits. F. A. A. Halverhout, beiden van het 1ste en C. J. P. Kaub, van het 2de en H. A. van Deventer, van het 3de reg. vest.-art.; bij het D. v. O.: de kap. J. C. C. den Beer Poortugael, van het 4de reg. inf.

Eercol ontheven als adj. voor het materieel te Neuzen en overgeplaatst bij het 1ste reg. vest.-art.

De kap. van de 3de kl. H. W. van Marle, van het 3de reg. vest.-art.

Op non-activiteit gesteld.

De kap. J. K. H. de Roo van Alderwerelt, van het 8ste reg. inf.; de 1ste luit. C. F. Schoch, van het 2de reg. vest.-art. *In afwachting dat nader omtrent hem zal worden beschikt.* De kolonel O. H. Kuijk van den staf der art., kommand. van de K. M. A.; de 2de luit. J. van den Bergh, van het 4de reg. inf., en zulks op het daartoe door hen gedaan verzoek.

Gepensionneerd.

De luit.-gen. J. W. Blanken van den grooten staf, onder dankbetuiging voor de vele en gewichtige dienste door hem, aan den lande bewezen; de majoor J. A. Nuij, magazijnm. der art. te Bergen-op-Zoom, en zulks op de daartoe door hem gedane

aanvraag, onder toekenning van den rang van luit.-kolonel; de kap. der art. thans op non-activiteit, jonkh. E. R. van der Wijck, en zulks op de daartoe door hem gedane aanvraag, onder toekenning van den rang van majoor.

Overleden.

Te Nijmegen, de kap. W. U. T. Entrup, van het 3de reg. vest.-art.; te 's Hage, de kap. N. van der Horst, magazijnm. der art. van de 2de kl., werkzaam bij het D. v. O.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Benoemd.

Bij het wapen der art. tot komm. in de 3de milit. afd. op Java F. C. Weber; tot direct. van den art. constr.-winkel te Soerabaja W. Wouteraz, en tot komm. der art. in de milit. afd. op Java J. W. E. Kuypers.

Bevorderd.

Tot offic. van gez. 2de kl. bij het reconvallescenten-gesticht te Oenarang A. K. W. Arntzenius; bij de geneesk. dienst te Anjer J. G. Kroon; bij dat op Riouw en onderh. J. J. Groos; bij dat op Banka H. Krooneman; bij het groot milit.-hosp. te Soerab. H. Greve; bij de milit. geneesk. dienst, tot apoth. 2de kl., bij het garniz.-hosp. te Palembang J. W. Schneider, en bij de geneesk. dienst te Banka G. K. Timmer.

Geplaatst en overgeplaatst.

Bij het kommandem. der veld- en berg-bat. op Java, de maj. J. C. Launspach; bij het scheik. laborat. te Batavia, de apoth. der 3de kl. J. Heringa en M. Henstedt. — *Overgeplaatst:* bij het garn.-bat. van Palembang de luit.-kol. W. Rijkens; bij de geneesk. dienst in de Lamponsche distr. de offic. van gez. 3de kl. J. L. G. Le Rutte; bij dat te Serang G. A. J. van Steenvelt, bij dat te Sumanap N. P. van der Stok, bij dat van Sum. westk. en onderh. W. J. Schmidt, bij dat in de W.-afd. van Borneo J. A. Einthoven, bij dat in de Z.- en O.-afd. van Borneo H. L. Benjamins, bij dat van Celebes en onderh. J. M. H. G. Theunissen, bij het groot milit. hosp. te Samarang E. Benjamins en L. C. A. Rombach, en bij het bad-établissement te Pelantoengan J. F. L. C. Arendsen de Wolff, zijnde allen offic. van gez. 2de kl.; bij het garn. te Soerabaja de apoth. 2de kl. H. Plasberg; bij het groot milit. hosp. te Soerabaja, de apoth. 2de kl. J. L. Warnas en die der 3de kl. F. W. Tap; bij het 2de bat. de 1ste luit. J. A. de Visch Eybergen; bij het 3de bat. de 1ste luit. J. H. M. van Bronckhorst; bij het 7de bat. de 1ste luit. A. G. Debart; bij het 9de bat. de 1ste luit. P. van Drimmelen; bij het 16de bat. de 1ste luit. H. K. F. van Teyn; bij het 17de bat. de 2de luit. W. van den Bos; bij de garn.-komp. van Bantam de kap. O. F. van Cattenburch en de 1ste luit. W. A. Coblijn; bij het subsist.-kader te Batavia de 1ste luit. A. Hissink en de 2de luit. F. E. Hartman; bij dat te Samarang de 1ste luit. J. Mulder; bij het kader van het straf-detachem. te Klatten de 1ste luit. F. J. L. Walpot; bij het gorn.-bat. der 2de milit. afd. op Java de 2de luit. C. E. J. Schweys; bij dat van Sum. westk. en onderh. de kap. J. G. H. Grooss, bij dat der Lamponsche distr. de 1ste luit. J. M. de Kok; bij dat der Z.- en O.-afd. van Borneo de 1ste luit. H. K. Ontjod; bij de milit. admin. als adjunct-intend. H. W. C. Brederode; bij de inf., bij het 2de bat. de 2de luit. J. van Kesteren; bij het 3de bat. de 2de luit. H. J. Jonker; bij het 5de bat. de 1ste luits. A. J. F. Rochell en jhr. H. Bowier, en de 2de luits. J. A. Schuller en J. F. E. Pex; bij het 6de bat. de kap.

J. A. Häfeli; bij het 7de bat. de 2de luit. G. A. van Dijk; bij het 9de bat. de 1ste luits. H. J. Schwartz en A. J. Ludwig; bij het 10de bat. de 1ste luits. A. G. C. E. W. van dem Bussche Ippenburg, A. H. Selliger en O. van Dijk, en de 2de luit. A. W. Constant; bij het 11de bat. de 1ste luit. E. P. van der Swaagh; bij het 14de bat. de 1ste luit. G. P. Eyken; bij het 15de bat. de kap. H. J. van Dobben; bij het 16de bat. de kap. H. E. L. Prins; bij het garn.-bat. der Lampongsche distr. de 1ste luit. K. H. A. Haack van der Goes en C. Deykerhoff; bij dat van Banka de 1ste luit. P. van Eyk; bij dat der Mol. eilanden de 1ste luit. M. J. Stevels en de 2de luit. H. R. Beijen; bij de garn.-komp. van Cheribon de kap. H. Tissot van Patot.— *Overgeplaatst van het leger hier te lande*, bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indië, de 2de luit. J. A. Vink, van het 6de reg. inf. — *Overgeplaatst van het leger hier te lande*, bij het wapen der inf. in West-Indië, tot 2den luit.: de serg. J. H. Teunis, van het wapen.

Eervol ontslagen.

De 1ste luit. der inf. F. F. Onderstijn.

In activiteit hersteld,

de kap. J. V. Kriesfeld, zijnde hij in verband daarmede geplaatst bij het 17de bat.

Op non-activiteit gesteld,

de luits. D. L. de Rochemont, J. H. J. Elberg en E. C. G. Cohen; de 1ste luits. F. H. Nix en H. van Medevoort.

Verlof naar Nederland verleend,

voor den tijd van twee jaren, aan den kap. der inf. J. C. M. de Wilde; aan den majoor D. R. Goteling Vinnis; aan de kaps. C. M. H. Thörig, A. H. J. Berg en B. G. H. L. F. Trompheller; aan den 1sten luit. J. E. Zonneveld, en aan den offic. van gez. 2de kl. S. H. A. Begemann, allen van de inf.

Overleden.

J. G. H. Broekmeijer, dirigerend offic. van gezondh. der 2de kl., op reis van Benkoelen naar Batavia, aan boord van het stoomschip *Cores de Vries*, den 20sten Julij 1866; — J. W. Roelandt, apoth. der 2de kl., te Palembang, den 1sten Augustus 1866; — G. F. W. van Ooijen, 2de luit. der inf., op den 26sten Julij 1866 uit het garn. te Koba vermist, en den 1sten Augustus daaraanvolgende op een afstand van 300 ellen van de redoute aldaar het lijk gevonden; — E. A. B. Baehr, 1ste luit. der art., te Weltevreden, den 5den Augustus 1866.

CORRESPONDENTIE.

»Nationale Militie» is door plaatsgebrek niet in dit N^o. opgenomen kunnen worden.

De »Bijdrage tot het verhoogen van het verdedigingsvermogen van vestingen enz.» zal geplaatst worden, zoodra de beschikbare ruimte het toelaat.

Eenige boekaankondigingen, zoo mogelijk, in het volgend N^o.

*Militaire Administratie.*N°. 47 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 6den dezer, n°. 85, waarbij de jaarlijksche traktementen van sommige 1ste en 2de luitenants bij de landmagt met f 100 worden verhoogd;

Brengt voorschreven besluit des Konings, mits deze, ter kennis van de militaire en administrative autoriteiten bij het leger, opdat ieder, voor zooveel hem aangaat, zich daarnaar zou kunnen gedragen;

Onder mededeeling tevens, dat, in verband met den inhoud van art. 4 van het besluit, de gewone en doorlopende contributiën voor de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt, van en met de loopende maand moeten worden betaald;

En wijders, dat de officiële kennisgevingen voor de officieren, nadat die aan het regt van zegel en registratie zullen zijn onderworpen geweest, aan hen zullen worden toegezonden.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 9den Januarij 1866.

Voor den Minister,
De secretaris-generaal,
(get.) STAVENISSE DE BRAUW.

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van oorlog, van den 50sten December 1865, n°. 68 I;

Gelet op het rapport van Onzen voornoemden Minister, van den 5den dezer, litt. G kabinet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met wijziging in zooverre van de Koninklijke besluiten ter vaststelling van de organisatie van de verschillende korpsen en diensten bij de landmagt, te bepalen:

Art. 1. De jaarlijksche traktementen van de 1ste en 2de luitenants, mitsgaders van de militaire personen wier betrekkingen met die rangen zijn gelijk gesteld, voor zooverre de bedragen daarvan thans voor de 1ste luitenants op f 1000 en voor de 2de luitenants op f 800, of minder, zijn vastgesteld, de verhooging wegens 20 en 10 jarige officiers-dienst, toegekend bij Koninklijk besluit van den 19den November 1844, n°. 46 daaronder niet begrepen, worden verhoogd met *honderd gulden*.

Art. 2. De toelagen wegens verblijf in de residentie en in de hoofdstad, toegekend bij Onze besluiten van den 6den Februarij 1859, n°. 97, en den 2den Januarij 1864, n°. 67, worden over den tijd dat de bij het voorgaand artikel bedoelde officieren de daarbij toegekende traktements-verhooging genieten, met *honderd gulden* verminderd.

Art. 5. Ons besluit van den 21sten April 1855, n°. 55, ter toekenning, in de daarbij aangewezen gevallen, aan de 1ste en 2de luitenants van het wapen der genie, van eene jaarlijksche toelage van *honderd gulden*, wordt ingetrokken en buiten effect gesteld.

Art. 4. Het bepaalde bij art. 5 van het Koninklijk besluit van den 11den November 1842, n°. 52, ter wijziging van de statuten van de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt, wordt op de bij dit besluit toegekende traktements-verhooving niet toegepast.

Art. 5. De bepalingen van ons tegenwoordig besluit treden in werking met den 1sten Januarij 1866.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezès, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 6den Januarij 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

N°. 60. Wij WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onze Ministers van Oorlog en van Koloniën van den 10/11 Januarij 1866, N°. 48 I en L. C. N°. 23.

Gezien ons besluit van den 29sten December 1861, N°. 50, ter vaststelling van de organisatie van het vaste kader van het koloniaal werfdepôt.

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging en uitbreiding, in zoverre, van ons voormeld besluit te bepalen.

Art. 1 De jaarlijksehe traktementen van de bij het vaste kader van het koloniaal werfdepôt ingedeelde 1ste en 2de luitenants van de landmagt, mitsgaders van de militaire personen wier betrekkingen met die rangen zijn gelijkgesteld, voor zoverre de bedragen daarvan thans voor de 1ste luitenants op f 1000 en voor 2de luitenants op f 800 of minder zijn vastgesteld, de verhooving wegens 20 en 10 jarige officiersdienst, toegekend bij Koninklijk besluit van 19 November 1844, N°. 46, daaronder niet begrepen, — worden verhoogd met honderd gulden.

Art. 2. Het bepaalde bij artikel 5 van het Koninklijk besluit van den 11den November 1842, N°. 52, ter wijziging van de statuten voor de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt, wordt op de bij het voorgaand artikel toegekende traktements-verhooving niet toegepast.

Art. 5. De bepalingen van ons tegenwoordig besluit treden in werking met den 1sten Januarij 1866.

Onze Ministers van Oorlog en van Koloniën zijn, ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering dezès, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 12den Januarij 1896.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

De Minister van Koloniën,

(get.) FRANTZEN VAN DE PUTTE.

N°. 69. Wij WILLEM III, enz., enz.

Herzien het tarief der schadeloosstelling wegens bureauekosten, voor zooveel de provinciale adjudanten betreft, gearresteerd bij Koninklijk besluit van den 19den October 1845, N°. 60;

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog van den 12den dezer, N°. 55 I;

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zooverre van dat tarief, te bepalen, dat de schadeloosstelling wegens bureaukosten van de provinciale adjudanten in de provinciën Noordbrabant, Noordholland en Gelderland wordt verhoogd met *f* 100; en mitsdien, even zooals die voor den provincialen adjudant in Zuidholland bij Koninklijk besluit van den 8ten Maart 1844, N°. 58 is geregeld, voortaan, te rekenen van den eersten dezer, vier honderd gulden (*f* 400) 's jaars voor ieder zal bedragen, en voor de provinciale adjudanten en de overige hier niet genoemde gewesten wordt verhoogd met *f* 50, en alzoo, mede te rekenen van den eersten dezer, op drie honderd vijftig gulden (*f* 350) 's jaars voor ieder zal worden berekend.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie en narigt.

's Gravenhage, den 15den Januarij 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

Militaire Administratie.

N°. 50 I.

's Gravenhage, den 25sten Januarij 1866.

Aan de Heeren Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen.

De lijnen *Maastricht-Venlo-* en *Nieuwe Diep-Alkmaar*, der staatsspoorwegen, nu onlangs in exploitatie gebragt zijnde, heb ik de eer UHEG. daarvan bij deze kennis te geven, met verdere informatie, dat de vrachtprijzen, welke door de gewone reizigers voor de verschillende afstanden tusschen die lijnen gelegen, moeten worden betaald, zijn vastgesteld zoo als op het hierbijgevoegd tarief is aangewezen, waarvan echter, overeenkomstig het bepaalde bij art. 57 der wet van den 21sten Augustus 1859 (*Staatsblad* N°. 98), zoowel voor detachementen, als voor alleenreizende militairen, slechts *de helft* per hoofd, verschuldigd zal zijn.

Van gezegde diensten kan alzoo, voor zooveel noodig, tot het vervoeren van troepen gebruik worden gemaakt.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

(Bij deze Aanschrijving zijn gevoegd de tarieven der beide lijnen.)

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 55 P.

's Gravenhage, den 23sten Januarij 1866.

Aan alle militaire autoriteiten van het Leger.

Meermalen mogt ik het genoeg hebben, door tusschenkomst der chefs, aan officieren van het leger wegens bijzondere diensten enz. mijne tevredenheid te betuigen.

Niet altijd echter wordt bij het overbrengen aan de belanghebbenden van die tevredenheidsbetuigingen op dezelfde wijze gehandeld, daar zulks nu eens schriftelijk, doch veelal slechts mondeling geschiedt.

Overtuigd intusschen dat de bedoelde onderscheiding in waarde zal winnen, naarmate zij meer openlijk plaats vindt en daardoor tevens een meer blijvend karakter erlangt, heb ik goedgevonden te bepalen, dat ook tot opwekking en aanmoediging voor anderen, telkens wanneer mij het genoeg mag te beurt vallen mijne tevredenheid aan officieren te betuigen, zulks openlijk bij de Legerorder zal geschieden, waarbij dan tevens zal worden aangewezen, of van die onderscheiding mede in de conduitelijst aantekening zal worden gehouden.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 60 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt ter kennis van het Leger, dat het *Handboek voor onderofficieren en korporaaals der Artillerie*, 1° deel, na te zijn herzien, bij de Koninklijke Militaire Akademie is herdrukt en thans verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van f 0.60, voor de departementen van algemeen bestuur en het Leger.

Gelast dat bedoeld voorschrift bij de betrokken korpsen zal worden gevolgd en voorts: dat voor zooveel de onderofficieren en korporaaals betreft, die het bestaande handboek bezitten, de bepalingen voorkomende in het laatste gedeelte der aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 30sten Mei 1863, N°. 50 P (*Rec. Mil.* bl. 67), ook op het hiervoren vermelde Handboek van toepassing zullen zijn.

Gelast wijders dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst ter algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 7den Februarij 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 17 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gelezen hebbende, eenen brief van het Departement van Marine in substantie, luidende als volgt:

»De behoefte aan manschappen voor de eigenlijke zeedienst, zoowel als voor »het korps mariniers, heeft genoopt de thans op werving zijnde onderofficieren »van laatstgemeld korps tevens te belasten met het aanwerven van matrozen en »jongens.

»Tot dat einde zal een onderofficier de provinciën *Gelderland* en *Utrecht*, een »ander *Zuid-Holland*, met uitzondering van *Rotterdam*, waar reeds een onder- »officier als werver is, bereizen, en de te *Oostburg* aanwezige ook de omstre- »ken van die plaats bezoeken.

»Daarvoor zal hem reisgeld worden te goed gedaan, als ook voor het ge- »leiden naar de naastbijzijnde kantoren van aanneming der Marine, de wacht- »schepen of het depôt der Mariniers.

»Het reisgeld der aangenomenen voor de zeedienst of voor de mariniers tot »aan de plaats hunner bestemming, zal worden berekend als voor een marinier »5^e klasse of soldaat bij het leger."

Heeft de eer het vorenstaande ter kennis te brengen van de militaire auto-riteiten, met uitnoodiging, het bereiken van het voorgestelde doel zooveel mogelijk te bevorderen, tot welk einde nog bij deze wordt bepaald, dat de benoedigde reiswijzer, op aanvraag van de wervers zullen worden afgegeven door de plaatselijke of garnizoens-kommandanten, terwijl de aangeworvenen door den eerstaanwezenden officier van gezondheid ter plaatse geneeskundig behooren te worden onderzocht.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst ter *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 25sten Februarij 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 9 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Heeft goedgevonden te bepalen :

- 1°. dat voortaan de miliciens, die binnen vier maanden na hunne inlijving behebte bevonden worden met gebreken, welke moeilijk zijn waar te nemen of die moeten worden geconstateerd, opgenomen of overgebracht zullen worden in de militaire zieken-inrigting in de hoofdplaats der provincie, waar zij het onderzoek, bedoeld bij art. 116 der militie-wet, moeten ondergaan;
- 2°. dat, bij uitzondering op dien regel, miliciens als bovenbedoeld, uit de provinciën *Zeeland*, *Drenthe* en *Overijssel*, respectivelijk in de zieken-inrigtingen te *Vlissingen*, *Groningen* en *Kampen* zullen worden behandeld.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* worde geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 24sten Februarij 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 62 P.

's Gravenhage, den 26sten Februarij 1866.

Aan de Heeren Plaatselijke- en Garnizoens-Kommandanten.

De Heer Minister van Binnenlandsche Zaken heeft, op het daartoe door mij gedaan voorstel, de geneeskundige ambtenaren en leden van de geneeskundige raden, die ingevolge het bepaalde bij art. 5 der wet van 1 Junij 1865 (*Staatsblad* n°. 58) (zie *Rec. Mil.* bl. 148), bevoegd zijn de kazernen binnen te treden, uitgenoodigd van hun voornemen daartoe tijdig aan U kennis te geven.

In verband daarmee heb ik de eer U te verzoeken, U voor de juiste opvolging hiervan verantwoordelijk stellende, om, bijaldien U van zoodanig voornemen het berigt mogt hebben ontvangen, het vereischte te verrigten, dat voormelde geneeskundigen bij het toepassen van voorschreven wetsartikel, niet alleen zonder oponthoud in de kazernen en andere militaire gebouwen worden toegelaten, maar ook behoorlijk worden ontvangen, en voorts van de zijde der militairen die belangstelling en medewerking ondervinden, als strekken kunnen om het doel, met het onderzoek beoogd, volkomen te kunnen bereiken.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter *algemeene kennisgeving*.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

Secretariaat.

N°. 1 S.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 4den December 1865 (*Staatsblad* n°. 152), houdende goedkeuring van een reglement voor de dienst van den rijkstelegraaf en intrekking van het Koninklijk besluit van 24 September 1865 (*Staatsblad* n°. 125);

Gelast dat bovenvermeld besluit met het daarbij behoorend nieuw reglement voor de dienst van den rijkstelegraaf zal worden geplaatst in het *Recueil Militair* tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 29sten Januarij 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

Wij WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche zaken, van den 14den November 1865;

Gezien de wet van den 7den Maart 1832 (*Staatsblad* n°. 48);

Gelet op Ons besluit van den 24sten September 1865 (*Staatsblad* n°. 125), waarbij een reglement voor de binnenlandsche dienst van den rijkstelegraaf werd vastgesteld;

In aanmerking nemende de wenschelijkheid dat de bepalingen voor het telegrafisch verkeer binnen Nederland zooveel mogelijk overeenstemmen met die, welke te rekenen van den 1sten Januarij 1866 voor het internationaal verkeer zullen gelden;

Den Raad van State gehoord;

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. het reglement voor de dienst van den rijkstelegraaf goed te keuren, zoo als het aan het tegenwoordig besluit is gehecht;

2°. Ons besluit van den 24sten September 1865 (*Staatsblad* n°. 125) in te trekken;

3°. te bepalen, dat de nieuwe voorschriften voor de dienst van den rijkstelegraaf met den 1sten Januarij 1866 ten uitvoer gebragt en de bestaande met denzelfden dag buiten werking gesteld zullen worden.

Onze Minister van Binnenlandsche zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 4den December 1865.

(get.) WILLEM.

De Minister van binnenlandsche zaken,

(get.) THORBECKE.

Uitgegeven den vijfenden December 1865.

De Minister van Justitie,

(get.) OLIVIER.

Bureau der Artillerie.

N°. 65 A.

's Gravenhage, den 26sten Februarij 1866.

Aan de Heeren Bevelhebbers in de Militaire Afdelingen.

Ik heb de eer UHEG. hierbij te doen toekomen eene nota van algemeene wenken, omtrent het onderhoud der wapenen bij de infanteriekorpsen, opgemaakt naar aanleiding van de in het jaar 1865 gehouden wapen-inspectie.

Zullende deze in het *Recueil Militair* worden geplaatst ter algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. W. BLANKEN.

Algemeene wenken omtrent het onderhoud der wapenen bij de infanteriekorpsen, gegeven naar aanleiding van de in het jaar 1865, gehouden wapen-inspectiën.

- 1°. Het bij deze inspectiën, ook bij de kaders, gevonden vrij aanzienlijk aantal inwendig beroeste loopden, maakt het noodzakelijk met nadruk de aandacht te vestigen op de punten 6, 8 en 9 der *Algemeene wenken*, medegedeeld bij de aanschrijving van den 24sten Januarij 1865, n°. 48 A (*Rec. Mil.* 1865, blz. 7), kunnende het, in verband hiermede aan de gebruikers van getrokken geweren niet sterk genoeg worden ingeprent, dat het inwendig beroesten der loopden dezer geweren, hetgeen alleen door gebrek aan behoorlijke zorg ontstaat, een der hoofdoorzaken is van het geven eener minder goede trefkans.
- 2°. Om zooveel mogelijk het inwendig beroesten der loopden te voorkomen, wordt een ruimer gebruik van den loopdenfrisscher aanbevolen.
- 3°. Ook zullen de geweren, alvorens in de rustkamers te worden opgelegd, gefrischt, droog uitgepompt en met een vetlap ingesmeerd moeten worden.
- 4°. Voor eene goede inrigting der rustkamers en werkplaatsen der geweer-makers, zal zoo veel mogelijk moeten worden gezorgd.
- 5°. Er zal streng gewaakt dienen te worden tegen het beschadigen van af-trekkers en wisschers, zijnde dit bij de inspectiën in grooten getale voorgekomen.
- 6°. Ten einde het ineendrukken der armen van de krassers te voorkomen, is een verbeterd model vastgesteld, dat bij eerstvolgende aanvragen zal worden verstrekt.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 67 P.

's Gravenhage, den 1sten Maart 1866.

*Aan de heeren plaatselijke en garnizoens-kommandanten en
de kommanderende officieren van de korpsen van het leger.*

Dezer dage is mijn aandacht gevestigd op de uitvoering van disciplinaire straffen, door militairen te ondergaan in de huizen van burgerlijke en militaire verzekering, of de zoogenaamde provoosthuizen, bedoeld bij het Koninklijk besluit van den 10den Februarij 1826, n°. 88 (*Rec. Mil.* blz. 52.)

Ten einde de bezwaren, waarop bij die gelegenheid is gewezen, voor het vervolg zooveel mogelijk worden vermeden, heb ik goedgevonden te bepalen:

1°. Geheel in overeenstemming met art. 45 van het reglement van krijgstuicht, art. 168 van het reglement op de inwendige dienst der infanterie, en art. 275 van dat op de inwendige dienst der kavallerie, zullen de militairen op welke de provoost- of cachotstraf moet worden toegepast, daartoe niet in de zoogenaamde provoosthuizen of de gevangenissen worden geplaatst dan alleen ingeval van de bepaalde onmogelijkheid, om de straf in eene der strafkamers van het korps of van een ander korps van het garnizoen te doen ondergaan, en zulks ongeacht de straf door den plaatselijken- of garnizoens-kommandant dan wel door den kommanderenden officier van het korps of detachement is bepaald.

2°. Gedurende den winter zullen de gestrafte militairen in de strafkamers de laken pantalon onder de linnen broek aan hebben.

3°. Al hetgeen bij art. 170 en 171 van het reglement op de inwendige dienst der infanterie, en art. 275 en 276 van dat op de inwendige dienst der kavallerie, zoo ten aanzien van de te verstrekken hoeveelheid nieuw stroom als nopens het opbewaren van het nog bruikbare oude stroom is bepaald, zal steeds met de meeste zorg moeten worden nagekomen.

4°. De tot gevangenisstraf veroordeelde militairen en zij die voor eenen krijgsraad moeten terecht staan, worden, tijdens hun verblijf in de gevangenissen, door de zorg van de besturen over die inrigtingen, van de benodigde kleeding voorzien. Bij hun vertrek derwaarts moeten zij zijn gekleed met de kwartier- of stalmuts, het mouwvest of stalbuis en den linnen pantalon of stalbroek. Alleen in den winter, wanneer dit bij het overbrengen van den man naar de hoofdplaats waar de krijgsraad zitting heeft, voor zijne gezondheid noodig wordt geacht, kan hij van een laken pantalon worden voorzien, hem bij voorkeur uit de voorhanden goederen zonder waarde te verstrekken.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 5 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Kennis bekomen hebbende, dat de tweede verbeterde druk van het *Reglement op de exercitiën der vesting-artillerie, 2de gedeelte, uitval-geschut*, bij

Bijbl. XI.

5.

de Koninklijke Militaire Akademie is verschenen en verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van *f* 0.09 voor het Leger en de departementen van algemeen bestuur.

Gelast dat hiervan mededeeling zal worden gedaan in het *Recueil Militair* tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 1sten Maart 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 62 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gelezen de missives van den heer Minister van binnenlandsche zaken, van den 6den en den 24sten der vorige maand n°. 218 en 249;

Geboord den heer inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt,

Gelet op het bepaalde bij de artt. 5 en 6 der wet van den 1sten Junij 1863 (*Staatsblad* n°. 60), regelende de uitoefening der geneeskunst, luidende als volgt:

Art. 5. »De geneeskundigen onderteekenen bij het overlijden van elk hunner lijders, ten behoeve van den ambtenaar van den burgerlijken stand, eene verklaring van dit overlijden, en doen daarbij naar hunne overtuiging, doch met inachtneming van den door hen afgelegden eed of belofte van geheimhouding, zoo naauwkeurig mogelijk opgave van de oorzaak van den dood.

Art. 6. »Zij geven aan den inspecteur hunner provincie, en aan burgemeester en wethouders hunner gemeente onverwijld, en uiterlijk binnen drie dagen kennis, wanneer eene ziekte, waardoor de volksgezondheid wordt bedreigd, door hen is waargenomen.»

Overwegende dat het in het belang eener goede sterftestatistiek en in dat van het tijdig nemen van maatregelen tot wering van volksziekten noodig is, dat de opgaven, in die artikelen aangewezen, ook door de officieren van gezondheid worden gedaan;

Heeft goedgevonden te bepalen, dat de voormelde wetsartikelen ook door de eerstaanwezende officieren van gezondheid zullen worden nagekomen; zullende deze wederkeerig van de inspecteurs voor het geneeskundig staatstoezicht en de gemeentebesturen die mededeelingen kunnen verwachten, welke van hen, ingevolge het aangehaalde art. 6, worden gevorderd.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 5den Maart 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

Militaire Administratie.

N°. 56 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt bij deze ter kennis van het Leger, dat bij de Koninklijke Militaire Akademie tegen den prijs van *f* 0.02⁵ verkrijgbaar is gesteld, het *Achtste bijvoegsel van Hoofdstuk VI en XIII^c van den Instructie-Inventaris voor de*

artillerie der landmagt; wordende de Heer Luitenant-Generaal, Gouverneur van gezegde instelling, mits deze verzocht aan de chefs der onderstaande korpsen het na te noemen aantal exemplaren van gezegd Bijvoegsel te doen toezenden, waarvan de kosten bij de betrokken korpsen onder de uitgaven voor administratiekosten moeten worden verrekend, te weten:

aan het regiment grenadiers en jagers, (waaronder 2 exemp. voor den Directeur der Normaal-Schietschool).	13 exemp.
aan de regementen infanterie, ieder.	12 "
aan het Instructie-bataillon, het algemeen depôt van discipline, het koloniaal werfdepôt, de regementen kavallerie en de divisien maréchaussée, ieder.	4 "

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 6den Maart 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

N°. 55.

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Gezien het Koninklijk besluit van den 26sten Junij 1825, n°. 120, houdende in substantie, dat geene officieren van gezondheid tot het examen ter verkrijging van een doctoralen titel aan 's Rijks hoogeschoolen zullen worden toegelaten, dan nadat zij zich vooraf hebben verbonden, om na het verkrijgen van dien titel, het Rijk nog 10 jaren als officier van gezondheid te blijven dienen.

Overwegende dat door het invoeren van de wet van den 1sten Junij 1865 (*Staatsblad* n°. 59), het doel van opgemeld besluit eigenlijk is komen te vervallen.

Op het voorstel van Onzen Minister van Oorlog, van den 5den dezer, n°. 55 P.

Hebben goedgevonden en verstaan voorschreven besluit mits deze in te trekken en buiten werking te stellen, met alle gevolgen daaraan verbonden, en dus ook met opzigt tot die enkele officieren van gezondheid, die krachtens dat besluit, als nog verplicht zijn het Rijk, nog gedurende korteren of langeren tijd als zoodanig te blijven dienen.

Onze Ministers van Oorlog en van Binnenlandsche zaken zijn ieder voor zooveel hem aangaat met de uitvoering van dit besluit belast.

's Gravenhage, den 7den Maart 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

De Minister van Binnenlandsche zaken,

(get.) GEERTSEMA.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) STAVENISSE DE BRAUW.

Militaire Administratie.

N°. 49 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

In aanmerking nemende dat onderscheidene stoombootdiensten met welke sedert het jaar 1846 overeenkomsten zijn aangegaan tot het vervoeren van troe-

pen, zijn opgeheven, of wel dat daarmede nadere overeenkomsten tot bedoeld vervoer zijn gesloten, waardoor de vroeger aangegane zijn vervallen, en waardoor het alzoo wenschelijk is te achten, dat al de stoombootdiensten, waarmede thans nog overeenkomsten tot bedoeld einde bestaan, op nieuw kenbaar worden gemaakt.

Heeft goedgevonden, met intrekking van al de vroegere opgaven dienaangaande, op nieuw vast te stellen, den hier bijgevoegden staat, houdende aanwijzing der stoombootdiensten met welke overeenkomsten zijn aangegaan tot het vervoeren van troepen, met opgave tevens van de deswege bedongen vrachtprijzen.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 17den Februarij 1866.

(get.) J. W. BLANKEN

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 19 P.

's Gravenhage, den 15den Maart 1866.

Aan de Heeren Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen.

Blijkens missive van den Heer Minister van Staat, Directeur van het Kabinet des Konings, van den 10den dezer, n°. 64, heeft Zijne Majesteit gelieven toe te staan, dat, met wijziging in zooverre van art. 16 van de instructie voor de Heeren bevelhebbers in de militaire afdeelingen, voortaan ten aanzien van de voordragten tot het toekennen van pensioen aan opzigters van fortificatiën, op gelijke wijze wordt gehandeld, als bij gemeld artikel nopens het inzenden van de voordragten tot pensioen ten behoeve van officieren is voorgeschreven.

Onder mededeeling daarvan, verzoek ik UHEG. in het vervolg U daarnaar te gedragen.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

Militaire Administratie.

N°. 1 A.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 21sten dezer, n°. 59, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Gezien de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 20sten dezer, N°. 50 I;

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zoo verre van de bestaande verordeningen nopens de kleeding bij het wapen der kavallerie, het navolgende te bepalen:

Artikel 1. De rok met epauletten, zoo ook de overrok (jas) der officieren vervalt. In plaats van dien:

Voor *onderofficieren en manschappen*: eene attila van donker blaauw laken, met drie rijen, ieder van zes knoopen, van wit metaal, de middenste rij groote of zoogenaamde ballon, de beide daar nevenstaande rijen van middensoort of half ballon

Op de borst zes horizontaal loopende vierkante tressen, de bovenste tressen te zamen 4½, en de onderste te zamen 5½ duimen lang, allen eindigende in eene figuur bij wijze van klaverblad, in welks midden de buitenste knoopen zijn geplaatst. Aan de binnenzijden tegen de voering in het register- en linker voorpand, een zak.

Op de schouders een passant, ter lengte van 15 duim, van dubbel koord, bovenom een witte knoop van half ballon, loopende en eindigende in eene figuur bij wijze van klaverblad.

Staande kraag van hetzelfde laken, gemiddeld 5 duim hoog, met een haak gesloten en van daar ter weërszijden schuin oloopende, en aan de hoeken afgerond.

De mouwen van onderen ter hoogte van 4½ duim bezet met eene koord, die aan de binnenzijde een looze split vormt, lang 7 duim, en aan de buitenzijde uitloopt in den vorm van een zoogenaamden hongarsche knoop, ter lengte van 10 duim.

De schoot of het pand van de attila, lang 14 duim (gemiddeld), ter zijde op de beide heupen met een split, omzet met koord, van boven eindigende in eene figuur mede bij wijze van klaverblad.

Van achteren op de taille twee witte knoopen van half ballon, op een afstand van 8 duim van elkander.

De romp van het kleedingstuk geheel omzet met koord, de geheele kraag, mitsgaders de beide rugnaden, belegd met idem, dat van de beide rugnaden tot op de taille, bovendien belegd met treswerk, en van daar loopende tot aan het einde van den schoot.

De tressen en de koord, bij het 1ste, 5de en 5de regiment van roode, en bij het 2de en 4de regiment van lichtblauw saai.

Voor den staftrumpetter en de trompetters de passanten op de schouders van zilver koord.

De kleeding voor de adjudanten-*onderofficier* is gelijk aan die der officieren hierna omschreven, met uitzondering van de sjerp, alsmede dat het zilver van de vangsnouer, en de twee daaraan behoorende kwasten half met witte zijde vermengd is, en zij aan weërszijde van den kraag, in vervanging van de contra-epauletten, een goud gebombeerd, rond glad plaatje dragen, ter grootte van de sterren der officieren.

Voor *officieren*: eene attilla, in vorm gelijk aan die van den troep, de koord en het treswerk van zijde.

De hongarsche knoop op de mouwen meer uitgewerkt tot eene lengte van 28 duimen.

Aan elk der voorzijden van den kraag gouden sterren, ter grootte als die op de epauletten der generaals: voor den 2den luitenant en den majoor één in het midden; voor den 1sten luitenant en den luitenant-kolonel twee naast elkander, en voor den ritmeester en den kolonel één in het midden en daarachter twee boven elkander.

Voor de ritmeesters- en luitenants-adjudanten, is de eerste ster van zilver.

Voor de hoofdofficieren is de kraag in zijn geheel belegd met zilver galon.

Art. 2. De *onderofficieren* en *manschappen* zijn in groote tenue voorzien van

eene sjerp, bestaande uit drie strengen getwijd driedraads saai, de einden in twee strengen te zamen gevoegd, ieder eind met twee cilindervormige knoopen in de lengte tegen elkander bevestigd; voorts aan de sjerp twaalf soortgelijke knoopen, verdeeld in vier partijen, ieder van drie stuks, waarvan aan iederen kant zes, te rekenen van de einden op een afstand van 7 duim van elkander verwijderd.

Aan het eene einde van de sjerp een lis met twee knevels, en aan het andere einde een snoer, lang 14 duim, voorzien van twee kwasten.

De sjerp met kwasten, knoopen en knevels: *rood* bij het 1ste, 3de en 5de, en *lichtblauw* bij het 2de en 4de regiment.

De adjudanten-onderofficier een sjerp van gelijke kleur als die van den troep, doch van zijde.

De tegenwoordige sjerp van de officieren vervalt, en wordt vervangen door eene in vorm gelijk aan die van den troep, doch geheel van oranjezijde.

Art. 5. Het koord van de tegenwoordige vangsnouer wordt verkort tot op eene lengte van 1,4 el (dubbel gemeten), de kwasten bevestigd aan een kneveltje, geplaatst ter hoogte van de regter borst.

De soort en het getal der kwasten voor de officieren, wordt bepaald als volgt:

Voor kolonel: vier zilveren kwasten van bouillons, twee aan twee boven elkander.

Voor luitenant-kolonel: twee zilveren en twee gouden kwasten, als voren.

Voor majoor: drie zilveren kwasten als voren, een boven en twee onder.

Voor ritmeester: twee zilveren kwasten als voren, naast elkander.

Voor 1sten luitenant: drie zilveren kwasten van torsade, een boven en twee onder.

Voor 2den luitenant: twee zilveren kwasten van torsade naast elkander.

Art. 4. De koppels der onderofficieren en manschappen worden vervangen door een smallen sabelkoppel van zwart tuigleder, ter breedte van $2\frac{1}{2}$ duim, voorzien van een gewonen rolgesp; de korte ahangriem 0,56 el lang, waaraan een haak; de lange 1,00 el, beide ahangriemen 0,02 el breed.

De bovenste stoot van den korten ahangriem wordt in verhouding der taille van den man ingerigt.

Voor de officieren worden de sabelkoppels groot en klein tenue vervangen door een koppel als boven omschreven, doch van verlakt leder.

De sabelkoppels worden onder de attilla's gedragen.

Art. 5. De patroentasch van zilver voor de officieren vervalt, en wordt vervangen door eene van verlakt zeehondenvel.

Op het blad het nummer van het regiment, geplaatst in een lauwerkrans, beiden van verzilverd metaal.

De patroentaschbandelier voor de officieren, in groote en kleine tenue, wordt vervangen door een van verlakt zeehondenvel, versierd met het tegenwoordig garnituur voor groote tenue.

Art. 6. Bij vernieuwing van het garnituur der patroontassen en bandeliers van de onderofficieren en manschappen, zal dit, in plaats van uit geel koper, bestaan uit wit metaal.

Art. 7. De noodige voorschriften en modellen, in verband met de hiervoor-afgaande bepalingen, worden door Onzen Minister van Oorlog verstrekt.

Het invoeren van de wijzigingen in de kleeding geschiedt, in zoo verre de veranderingen zonder groote kosten kunnen plaats hebben, dadelijk, en overi-

gens naar gelang de thans in gebruik zijnde voorwerpen zullen zijn afgedragen en de voorraad in de magazijnen bij de korpsen zal zijn uitgeput.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes.

's Gravenhage, den 21sten Maart 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) STAVENISSE DE BRAUW.

Heeft in verband daarmede goedgevonden te bepalen :

- a. dat zoodra bij de korpsen de nieuwe modellen zullen zijn ontvangen, er dadelijk kan worden overgegaan, om aan de onderofficieren en verdere manschappen, wier tegenwoordige kleeding vernieuwing behoeft, en *waarvoor in de magazijnen der korpsen geen voorraad aanwezig is*, de kleeding volgens het nieuw model uit te reiken, — en de bij hen in gebruik zijnde sabelkoppels en vangsnieren naar het nieuw model te doen wijzigen;
- b. dat omtrent het veranderen van de in de magazijnen opgelegde sabelkoppels en nieuwe vangsnieren, later de noodige voorschriften zullen worden gegeven;
- c. dat ongeacht of de troep van de nieuwe kleeding is voorzien, aan de officieren wordt vrijgelaten, om zoowel in als buiten dienst hunne tegenwoordige kleeding af te dragen; terwijl het ook aan hen wordt vergund, om al dadelijk, zoowel in als buiten dienst, in de nieuwe uniform gekleed, te verschijnen;
- d. dat er bijzonder op gelet moet worden, om bij het aanpassen der attilla, deze *niet naauwsluitend*, maar *ruim om het lijf moet zitten*, ten einde de man daarmede gekleed, zich gemakkelijk kan bewegen, — iets dat ook bij het uitreiken van de stalbuis, beter dan thans in het algemeen plaats heeft, moet worden in acht genomen;
- e. dat de chefs der korpsen bij het invoeren der nieuwe uniform vooral bedacht moeten wezen, en er voor moeten waken, dat daardoor noch 's mans rekening in het kleedings- en reparatiefonds, onnoodig bezwaard worde, — noch de waarde van het magazijn, door het niet uitgeven van de daarin voorhanden kleeding enz. van het oud model, belast blijve.

En zal deze in het *Recueil Militair* worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 25sten Maart 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

Secretariaat.

N°. 66 S.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Onderrigt dat het voorgeschrevene bij art. 459 van het algemeen strafwetboek, bij het leger niet wordt nagekomen, welk artikel luit als volgt:

»Ieder houder of oppasser van dieren of van melk- of slagbeesten, die verdacht zijn van aangedaan te zijn van besmettelijke ziekte, die niet dadelijk kennis daarvan gegeven zal hebben aan den maire der gemeente waar zij gevonden worden, en die zelfs vóór dat de maire op die kennisgeving geant-

»woord heeft, deze dieren of melk- of slagbeesten niet opgesloten gehouden zal hebben, zal gestraft worden met eene gevangenis van zes dagen tot twee maanden en eene geldboete van zestien tot twee honderd franken.»

Gelet voor zooveel noodig op art. 5 van de wet van 9 Julij 1842 (*Staatsblad* n°. 21.)

In aanmerking nemende, dat het wenschelijk is te verhoeden, dat officieren en mindere militairen, door het niet nakomen van gemeld artikel 459, zich blootstellen aan strafvervolging.

Vestigt de aandacht van het leger op meergemeld artikel 459 en bepaalt in verband daarmede, dat de bedoelde aangifte ten opzichte van alle militaire paarden, die verdacht worden aangedaan te zijn van *besmettelijke* of *ongeneeslijke* ziekte, voortaan zal behooren te geschieden aan den burgemeester van de gemeente, waar de verdachte paarden zich bevinden.

Vermits art. 459 algemeen is, zal die aangifte niet alleen moeten plaats hebben ten opzichte van de paarden van alle officieren, maar ook ten opzichte van alle troepenpaarden.

Voor deze laatste behoort de aangifte gedaan te worden door den kommanderenden officier van ieder korps ter plaatse aanwezig, moettende deze beschouwd worden als vertegenwoordiger van het Rijk en mitsdien als de houder der rijkspaarden. Voor de paarden der officieren geschiedt de aangifte door ieder officier zelve, onverminderd hunne verplichting om van het ziek worden hunner paarden, den kommanderenden officier, op de gebruikelijke wijze kennis te doen dragen.

Wanneer overigens in de gemeenten plaatselijke strafverordeningen omtrent dit onderwerp bestaan, bijv. op het begraven van aan besmettelijke ziekte gestorven vee of dergelijke, spreekt het van zelf, dat ook deze verordeningen als voor iedereen ter plaatse aanwezig verbindende, door de militairen moeten worden in acht genomen, met dien verstande dat, wanneer de militaire Instructiën (*Rec. Mil.* 1862, blz. 488) nog bovendien *meerdere* waarborgen voor de paarden van het leger als rijkseigendom mogten voorschrijven, die Instructiën daarom nog niet buiten effect moeten worden gesteld.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 27sten Maart 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

Militaire Administratie.

N°. 57 I.

's Gravenhage, den 27sten Maart 1866.

Aan de Heeren Bevelhebbers in de Militaire Afdelingen.

Ik heb de eer UHEG. te informeren dat door mij met de directie der stoombooten *Bonhomme* en *Seydlitz*, gevestigd te *Maastricht*, eene nieuwe overeenkomst is aangegaan tot het vervoeren van militairen van *Maastricht* naar *Roermond* en *Vento* en omgekeerd, tegen de prijzen en voorwaarden in bijgevoegd tarief omschreven.

Van gezegde dienst kan alzoo tot bedoeld einde gebruik worden gemaakt.

Zullende deze in het *Recueil Militair* worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

De vrachtprijzen voor de officieren bij de troepen dienstdoende, worden niet hooger dan voor de manschappen berekend. Aan de eerstbedoelden wordt eene met hunnen rang overeenkomende verblijfplaats op de boot aangewezen.

Bij het vervoer van korpsen en detachementen worden de verschuldigde vrachtkosten door de zorg van het Departement van Oorlog betaald.

De alleenreizende officieren zijn *niet* in het tarief begrepen; de kosten van hun vervoer komen voor hunne rekening.

De alleenreizende militairen beneden den rang van officier, die, hetzij geheel of gedeeltelijk hunne route per boot moeten afleggen, kunnen op vertoon hunner marschorders of reiswijzers, tegen betaling der vracht bij de onderscheiden tarieven omschreven en *uit het aan hen verstrekt reisgeld te vinden*, met de stoombooten worden vervoerd; zijnde van dezen maatregel uitgesloten, de alleenreizende militairen bij de dispositie van het Departement van Oorlog van den 7den Maart 1844, N°. 8 B, den 29 September 1847, N°. 41 B en den 11 Maart 1865, n°. 59 I, bedoeld, vermits die manschappen op de wijze bij voorschreven dispositiën bepaald, worden behandeld.

Voor militaire vrouwen bij de kompagniën geadmiteerd, wordt de vracht per hoofd berekend, volgens het tarief.

Voor kinderen (boven de 5 en beneden de 10 jaren) van onderofficieren en manschappen, wordt *de helft* van de vracht per hoofd bepaald, in rekening geleden.

De paarden bij de tarieven bedoeld, zijn alleen die der officieren welke tot de troepen te voet behooren.

Wanneer de boot langer dan 4 uren onder weg mogt wezen, wordt door de Directie aan de manschappen, vrouwen en kinderen, alsmede aan de paarden goed drinkwater verstrekt.

De militaire autoriteiten zullen, wanneer troepen per stoomboot moeten worden vervoerd, in tijds, met de directiën der booten de noodige beschikkingen tot den overtocht voorbereiden, en tevens zorg dragen dat de over te brengen manschappen zich tijdig genoeg aan de inladingsplaats bevinden, ten einde oponthoud voor te komen.

Verder wordt hierbij nog opgemerkt, dat hoezeer door de directiën der stoombooten het getal manschappen is opgegeven, dat *in eens* kan worden vervoerd, daarop echter niet te veel moet worden gerekend, vermits slechts over die ruimte kan worden beschikt, welke niet door de gewone passagiers bezet zal wezen.

De Directie der stoombooten *Bonhomme* en *Seydlitz* te *Maastricht*.

Maastricht.

Van 1 tot en met 24 man.	} f 0,50	Roermond.
» 25 » » » 100 »		
» 101 en meerder		
Van 1 tot en met 24 man.	} f 0,45	f 0,15 Venlo.
» 25 » » » 100 »		
» 101 en meerder.		

Er kunnen 250 manschappen, in eens, met deze booten worden vervoerd.

Bij transporten van 251—500 man sterkte, moet de Directie enige dagen vooraf gewaarschuwd worden.

The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and well-written account of the events of the year.

The second part of the report deals with the military operations of the year. It is a very detailed and accurate account of the campaigns and battles of the year.

The third part of the report deals with the political and administrative changes of the year. It is a very clear and concise account of the changes of the year.

The fourth part of the report deals with the financial and economic situation of the country. It is a very thorough and well-researched account of the financial and economic situation of the country.

The fifth part of the report deals with the social and cultural life of the country. It is a very interesting and well-written account of the social and cultural life of the country.

Year	Population	Area	Capital
1875	1,200,000	100,000 sq. miles	St. Petersburg
1876	1,250,000	100,000 sq. miles	St. Petersburg
1877	1,300,000	100,000 sq. miles	St. Petersburg
1878	1,350,000	100,000 sq. miles	St. Petersburg
1879	1,400,000	100,000 sq. miles	St. Petersburg
1880	1,450,000	100,000 sq. miles	St. Petersburg

The sixth part of the report deals with the foreign relations of the country. It is a very clear and concise account of the foreign relations of the country.

*Personeel en Militaire
Zaken en
Militaire Administratie.*

N°. 5 P.

's Gravenhage, den 15den April 1866.

*Aan de kommanderende officieren van al de korpsen
van het Leger.*

Op eene daartoe door mij gedane uitnoodiging heeft de Heer Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt, aan de eerstaanwezende officieren van gezondheid in de garnizoenen opgedragen, om, wanneer voortaan, bij de admmissie van rekruten of bij overplaatsing van militairen, omtrent hunne geschiktheid voor de dienst door de bevoegde geneeskundige autoriteit uitspraak is gedaan, en de officier van gezondheid die zoodanige persoon bij aankomst ter plaatse zijner bestemming op nieuw onderzoekt, vermeent in die uitspraak niet te kunnen berusten, alsdan het daardoor ontstaan verschil van gevoelen aan zijne beslissing te onderwerpen, onder bepaling, dat het tot dat einde uit te brengen verslag, door laatstbedoelden officier van gezondheid zal worden opgemaakt en ingezonden.

Onder mededeeling van het vorenstaande heb ik de eer u te inviteren om in het vervolg bovenbedoelde personen omtrent wier fysieke geschiktheid twijfel bestaat, zoolang bij het korps te doen verblijven, totdat bij een door voormelden Inspecteur te bevelen nader geneeskundig onderzoek, daaromtrent zal zijn beslist.

De onderhoudskosten van de bedoelde rekruten over de dagen voorafgaande aan dien waarop zij als ongeschikt worden weggezonden, of wel na goedkeuring worden in dienst gesteld, komen ten laste van het werffonds bij het korps waarvoor zij waren of zijn bestemd.

Ingeval van overplaatsing van dienende militairen, wordt in afwachting der te nemen beslissing, op de gewone wijze in hun onderhoud voorzien.

Het vorenstaande is almede van toepassing op de voor de dienst in de overzeesche gewesten aangeworven wordende rekruten en op de militairen die uit het leger bij die dienst worden overgeplaatst.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 64 P.

's Gravenhage, den 17den April 1866.

*Aan de Heeren Generaal-Majoor's Bevelhebbers in
de 3^e, 4^e en 5^e Militaire Afdeelingen.*

Bij de aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 21sten Mei 1850, N°. 51 B, gerigt aan den toenmaligen provincialen kommandant van Zuidholland, Noordholland, Utrecht en Zeeland en in uw archief voorhanden, is voorgeschreven, hoe moet gehandeld worden ten aanzien van gewezen militairen die met een briefje van ontslag of na geëindigden straftijd de Indische

Bijbl. XI.

4.

dienst verlatende, naar *Nederland* worden teruggezonden en hier te lande aankomen.

Op voorstel van den chef van het koloniaal werfdepôt en na gehouden overleg met den Minister van Koloniën, heb ik goedgevonden bedoelde aanschrijving in te trekken en buiten werking te stellen voor zooveel zij, namelijk, de gewezen militairen betreft, die niet van Afrikaanschen oorsprong zijn.

Voor die van Afrikaanschen oorsprong blijven de bestaande bepalingen van kracht.

In den vervolge zullen derhalve de eerstbedoelde gewezen militairen niet meer naar *Harderwijk* behoeven te komen, maar deze zullen, nadat aan hen, bij aankomst hier te lande, door de scheepsgezagvoerders alle hun aankomende gelden en papieren zijn ter hand gesteld, wanneer zij *Nederlander* zijn, al dadelijk kunnen gaan waar zij verkiezen en, wanneer zij vreemdeling zijn, aan de politie ter plaatse worden overgegeven, ten einde door de tusschenkomst van deze naar hun geboorteland gedirigeerd te worden.

Ik heb de eer UHEG. daarvan te onderrigten en verzoek u dienovereenkomstig en voor zoo veel u aangaat de vereischte bevelen te geven.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. W. BLANKEN.

Militaire Administratie.

N°. 58 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontwaard hebbende dat niet in al de garnizoensplaatsen, waar in der tijd kazernen, stallen, meubelen enz. van de gemeenten tot militair gebruik zijn overgenomen, op dezelfde wijze wordt gehandeld, ten opzichte van de meubelen welke niet meer tot gebruik van de bezetting geschikt worden geoordeeld.

Heeft goedgevonden te bepalen, dat voortaan de kazerne-meubelen welke van de gemeenten zijn overgenomen, doch die tot verder gebruik niet meer geschikt worden geacht, in den staat waarin zij zijn, overeenkomstig het vermeld in art. 5 van Zijner Majesteits besluit van den 6den Augustus 1860, N°. 22, zonder verdere magtiging dezerzijds, door de daarbij betrokken plaatselijke of garnizoens-kommandanten, bij proces-verbaal in *drievoud* op *ongezegeld* papier op te maken, weder aan de gemeenten moeten worden teruggegeven; zullende verder van het op te maken proces-verbaal, ééne expeditie aan het gemeentebestuur behooren te worden afgegeven, de tweede onder bewaring van den plaatselijken of garnizoens-kommandant moeten verblijven en de derde aan het Ministerie van Oorlog behooren te worden ingezonden.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 20sten April 1866.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. W. BLANKEN.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 13 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt als een vervolg op de aanschrijving van den 9den November 1865, n°. 37 (*Rec. Mil.* blz. 268), ter kennis van het leger, dat thans ook het 3de gedeelte van het *Reglement op de Exercitiën der veld- en rijdende artillerie, Stukken-school*, na te zijn herzien bij de Koninklijke Militaire Akademie, is herdrukt en verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van f 0,18, voor de departementen van algemeen bestuur en het Leger,

Gelast dat ook op dit gedeelte het bepaalde bij voormelde aanschrijving zal worden toegepast.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 20sten April 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 29 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 21sten dezer, N°. 78, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Gelet op ons besluit van den 15den Januarij 1860, N°. 70, waarbij onder anderen is bepaald, dat *Utrecht* de standplaats zal wezen van den Directeur der 1ste Artillerie-Directie;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 20sten April 1866, N°. 75 P;

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zooverre van art. 2 van voormeld besluit, te bepalen, dat de standplaats van den Directeur der 1ste Artillerie-Directie tijdelijk van *Utrecht* naar 's Gravenhage zal worden overgebracht.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 21sten April 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 25sten April 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

*Militaire Administratie.*N°. 56 I.

's Gravenhage, den 24sten April 1866.

Aan de militaire administrative autoriteiten bij het leger.

Uit bij mij ontvangen, ter algemeene Rekenkamer verevende stukken van rekenpligtigen aard, heb ik ontwaard, dat gezegd collegie thans de meening is toegedaan, dat in verband met het Koninklijk besluit van den 25sten December 1844, n°. 65, artikel 5 van het provisioneel reglement van administratie bij de landmagt, in dien zin moet worden verstaan, dat behalve de in het artikel vermelde gevallen, de inhoud daarvan ook van toepassing moet worden geacht op de officieren die met verlof of absent, ziek zijnde op *non-activiteit* worden gesteld.

Onder mededeeling daarvan heb ik de eer u te verzoeken voortaan, in gevallen van den bedoelden aard, in overeenstemming met het gevoelen van de Algemeene Rekenkamer te handelen.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

*Militaire Administratie.*N°. 60 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 25sten dezer, n°. 52, luidende als volgt:

Wij WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 21sten dezer, N°. 66 I;

Willende voorzien in de ongelegenheid welke voor de bereden officieren bij de landmagt door het gemis van het genot van schadeloosstelling voor fourrages ontstaat, wanneer zij, zonder in de gelegenheid te zijn geweest hunne dienstpaarden van de hand te doen, door verplaatsing met en zonder bevoordring, het op non-activiteit stellen, of om welke andere reden ook, in dienst blijvende, in eene positie komen waarin zij niet tot het houden van dienstpaarden gerechtigd zijn, of het aantal dier paarden eene vermindering ondergaat.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat te rekenen van den 1sten dezer maand de hiervoren bedoelde officieren, in hunne veranderde dienstbetrekking, in het genot zullen blijven van het aantal rations paardenvoeder in hunne vorige positie genoten, doch zulks niet langer dan totdat zij in de gelegenheid zijn geweest zich van hunnen paarden te ontdoen, en ten langste gedurende een tijdvak van 92 dagen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 25sten April 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

Brengt voorschreven besluit des Konings bij deze ter kennis van de militaire en administrative autoriteiten bij het Leger, opdat ieder, voor zooveel hem aangaat, zich daarnaar zou kunnen gedragen.

Gelast voorts dat deze in het *Recueil Militair* zal worden opgenomen tot algemeene kennisgeving.

(get.) J. W. BLANKEN.

*Personeel en Militaire Zaken.*N°. 57 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 26sten dezer, N°. 79; waarbij, met uitbreiding in zooverre van het vastgestelde bij Hoogstdezelfs besluit van den 9den November 1865, N°. 57 (*Rec. Mil.* blz. 212), voor zooveel de toegestane werkkosten van het regiment grenadiers en jagers, en de 4de en 5de regementen dragonders betreft, is bepaald, dat te rekenen van den 1sten der volgende maand, gedurende een tijdvak van vijf maanden, de kosten

Bijbl. XI.

3.

van aanwerving voor iederen rekrut en voor iederen milicien, die zich als vrijwilliger verbindt om bij eerstgemeld korps als *grenadier* en bij de beide andere korpsen als *dragonder* te dienen, met vijf en veertig gulden (f 45) worden verhoogd, waarvan het montant boven het vastgesteld maximum voor *handgeld* en *premie* aan den aangeworvene zal worden uitbetaald.

Brengt voorschreven beschikking des Konings, ten gevolge waarvan een handgeld of premie van vijf en zeventig gulden kan worden uitgelooft, mits deze, ter kennis van de korpsen en militaire autoriteiten, met uitnoodiging om aan deze gunstige bepaling zooveel doenlijk publiciteit te geven, en verder zoodanige maatregelen te nemen als waardoor de bereiking van het beoogde doel, — vermeerdering van het aantal vrijwilligers bij voormelde korpsen, — kan worden bevorderd.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 27sten April 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

Militaire Administratie.

N°. 65 A.

DE MINISTER VAN OORLOG,

In aanmerking nemende dat het nummeren van den onlangs bij het wapen der kavallerie ingevoerden smallen sabelkoppel, niet meer op de wijze, aangewezen in de 5° Afdeling van het Voorschrift omtrent de wapenen en munitie, het ledergoed, het paardentuig en de bepakking der kavallerie, kan plaats hebben;

Heeft goedgevonden te bepalen, dat de sabelkoppels van tuigleder vervaardigd, zullen worden, genummerd door middel van slagijzers, overgehaald met witte verw, en wel op de binnenzijde van het gesp-einde, de letter en de nummers neven elkander op ééne lijn geplaatst, bijv.

66 — 4D — 142

het eerste cijfer op een duim afstand van de kap van den ring van den lijfriem, het laatste cijfer nagenoeg ter hoogte van de kap van den gesp.

Tot het merken van de nog voorhanden sabelkoppels van buffelleder, moeten drukijzers en zwarte verw worden gebruikt.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 28sten April 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

N°. 101.

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Willende eenige wijzigingen maken in de tegenwoordige kleeding van Onze adjudanten in gewone dienst en die van Hunne Koninklijke Hoogheden de Prinsen, voor zooverre die officieren tot de landmagt behooren;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat die wijzigingen zullen zijn als volgt:

Voor Onze adjudanten in gewone dienst.

Colback van zwart geverwd ottervel, van voren ter hoogte van 20, van

achteren ter hoogte van 25 duimen, en van boven in middellijn 25 duimen, de bodem van zwart verlakt leder, ter diepte van $4\frac{1}{2}$ duim.

Van voren voorzien van een oranje zijden, met goud omgeven cocarde, in vorm gelijk aan die voor de officieren van het regiment rijdende artillerie vastgesteld; wijders in een tulp van verguld metaal, een pluim van witte voutourvederen, in vorm gelijk aan het model voor de officieren der infanterie voorgeschreven.

Ketting van verguld metaal, die aan de leeuwenkoppen met haken, mede van verguld metaal, aan iedere onderzijde van den colback geplaatst, wordt bevestigd.

In groote tenue voorzien van matgouden colbacksnoeren aan beide bovenzijden van het hoofdtooisel bevestigd, van voren en van achteren afhangende, wijders van een scharlaken rood lakensche zak, model der officieren van het regiment rijdende artillerie, met dit onderscheid dat de kwast van mat goud is.

De zak wordt in den bovenrand vastgemaakt en hangt ter regter zijde af. De cocarde, pluim en tulp worden zoowel in groote als in kleine tenue gedragen.

Attila, in afmeting, snede en model geheel overeenkomstig met die, thans door Onze ordonnance-officieren gedragen wordende, doch in plaats van groen, van donkerblauw laken, de tressen en oliven van zwarte zijde; aan elk der voorzijden van den kraag zilveren massive sterren, zoo als voor iederen rang bij het wapen der infanterie is voorgeschreven.

Voor de hoofdofficieren is de kraag in zijn geheel belegd met een goud galon, volgens het model voor de hoofdofficieren van het wapen der infanterie vastgesteld.

Op de *attila* mat gouden fouragères, voorzien van dito kwasten, volgens het model en ten getale als voor elken rang voor de officieren bij het regiment rijdende artillerie is voorgeschreven; de kwasten worden ter hoogte der eerste linker rij oliven bevestigd en op dezelfde wijze gedragen, als voor de officieren van het regiment rijdende artillerie is voorgeschreven.

Ter hoogte van den tweeden knoop der regter rij oliven bevindt zich een gouden pelsknoop.

Gouden nestel met opgaande gouden tres, op den regter schouder bevestigd door middel van twee haken, een aan de regter zijde van den kraag, de andere op het bovengedeelte van den regter schouder.

De gouden nestelpennen zijn van hetzelfde model zoo als thans is voorgeschreven.

Pantalon van donkerblauw laken, gelijk aan het model voor de ordonnance-officieren vastgesteld, voorzien van souspieds, en op de buitennaden belegd met een zwart zijden galon.

Sjerp van oranje zijde, in afmeting, model en wijze van bevestiging geheel gelijk aan die der officieren van het regiment rijdende artillerie. De sjerp wordt zoowel in groote als in kleine tenue gedragen.

In groote tenue en in gala eene giberne, waarvan het binnenste van den draagriem, zoowel als het binnenste der giberne zelve, van rood marokijn leder is.

De draagriem in zijn geheel belegd met een goud galon, met drie in de lengte van het galon ingewerkte oranje zijden biezen.

Op het vóorgedeelte een zilveren leeuwenkop met zilveren kettingen, zilveren épingletten en zilveren schild; een en ander, wat afmetingen en bevestiging aangaat, gelijk aan het bestaande model voor de officieren bij het regiment rijdende artillerie. Op het schild een verguld gekroonde W; op de achterzijde van den draagriem dezelfde ornamenten als voor de rijdende artillerie in groote tenue is voorgeschreven, met dien verstande, dat deze ornamenten van zilver zijn.

De giberne van verguld zilver met gekroonde vergulde W, in vorm en

afmeting gelijk aan die in groote tenue der officieren van het regiment rijdende artillerie.

In kleine tenue eene giberne met draagriem, geheel gelijk aan het model der officieren van de rijdende artillerie, op het blad een vergulde gekroonde W.

Sabelkoppel, in groote tenue en gala gelijk aan die voor de officieren der rijdende artillerie voorgeschreven, doch het goud galon in de lengte met twee ingewerkte oranje zijden biezen en met rood maroquin leder gevoerd.

De koppel voorzien van vergulden leeuwenkoppen met een haak ter bevestiging.

In kleine tenue de sabelkoppel en de hangriemen van zwart verlakt leder.

Zoowel in groote als kleine tenue wordt de sabelkoppel onder de attila gedragen.

Sabeltasch, in vorm en afmetingen gelijk aan die in groote tenue van de officieren der rijdende artillerie, doch de buitenzijde van donkerblauw laken, geheel omzet met een goud galon en in het midden een vergulde gekroonde W.

In kleine tenue de sabeltasch en sabeltaschriemen van zwart verlakt leder, gelijk aan die van de officieren der rijdende artillerie, doch op de sabeltasch een gekroonde W.

Voor de adjudanten van Hunne Koninklijke Hoogheden de Prinsen.

Colback, gelijk aan die hiervoren voor Onze adjudanten is bepaald, met uitzondering dat de tulp, de kettingen, de leeuwenkoppen, de colbacksnoeren en de ornamenten der eokarde en van den scharlaken rooden zak, allen van zilver zijn.

Attila, gelijk aan die voor Onze adjudanten bepaald.

De sterren op den kraag van goud.

Voor de hoofdofficieren is de kraag over de geheele lengte belegd met zilver galon.

De fouragères en de pelsknoop gelijk aan die voor Onze adjudanten, doch in plaats van mat goud van mat zilver.

Giberne, in groote tenue gelijk aan die hiervoren voor Onze adjudanten bepaald, doch van zilver, en in het midden een gekroonde W van verguld zilver; de buitenzijde van den draagriem van zilver galon, met drie in de lengte geplaatste biezen van oranje doorwerkte zijde.

De ornamenten aan de draagriemen gelijk aan die van onze adjudanten, doch van verguld zilver.

De *giberne* in klein tenue gelijk aan die der ordonnance-officieren, doch op het blad een zilver gekroonde W.

De *sabelkoppel* en de *sabeltasch* beiden in groote tenue mede gelijk aan die van Onze adjudanten, met dit onderscheid, dat de leeuwenkoppen, de haak, de gespen en het galon van zilver zijn, het galon van den koppel in de lengte doorweven met twee oranje zijden biezen, de gekroonde W op de sabeltasch van zilver.

Sabelkoppel en *sabeltasch* in kleine tenue geheel gelijk aan het model der ordonnance-officieren, met dit onderscheid, dat op het blad der sabeltasch een zilver gekroonde W is.

Sjerp, gelijk aan die hiervoren voor Onze adjudanten is bepaald, die op dezelfde wijze gedragen en bevestigd wordt.

De adjudanten van Hunne Koninklijke Hoogheden dragen, zoowel in groote als in kleine tenue, even als Onze adjudanten, op het hoofdtooisel de pluim met tulp, zijden cocarde, alsmede den nestel, sjerp en de fouragères, zoo als ook den pelsknoop.

De in dit besluit vastgestelde veranderingen zullen met het tijdstip van den 1sten Januarij 1867 in werking treden.

Onze Minister van oorlog is belast met de uitvoering dezes.

's Gravenhage, den 7den Mei 1866.

(get) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get) J. W. BLANKEN.

Militaire Administratie.

N°. 61 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 7den dezer, n°. 100, luidende als volgt:

Wij WILLEM III, enz., enz.

Gezien de voordragt van Onzen Minister van oorlog, van den 5den dezer, n°. 52 I;

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zooverre van de bestaande verordeningen nopens de kleeding bij het wapen der artillerie (het regiment artillerie alleen uitgezonderd) het navolgende te bepalen:

Art. 1. De rok met epauletten, alsmede de jas der officieren vervallen; in plaats daarvan:

Voor onderofficieren en manschappen. Een korte jas van donker blaauw laken met twee rijen, ieder van zeven gebombeerde knopen van geel metaal, waarop twee over kruis liggende kanonnen, de pand of schoot lang 24 duim; staande open kraag van zwart laken, hoog van achteren op het midden vijf en een halve, van voren vier en een halve duim, met een haak gesloten en van daar ter weerszijde schuin oploopende en aan de hoeken afgerond.

De opslagen van hetzelfde laken als de korte jas, van boven schuin uitgesneden, en met twee kleine uniform-knopen.

Met uitzondering van de onderofficieren en manschappen bij de veldartillerie, die dienst te paard verrigten, aan de linker zijde een laken passant met kleinen uniform-knoop tot het ophouden van den koppel.

Op de taille twee groote uniform-knopen.

De kraag van onder en boven, de opslagen, de passant, de zakkleppen en de rugschooten gebiesd met rood laken.

Op iederen schouder een platte gevlochten passant van rood kemelsgaren koord, het uiteinde met open lis tot bevestiging van den, op den schouder geplaatsten uniform-knoop, boven op den regter passant een kneveltje tot bevestiging van den halssnoer.

De staftrumpetter en stafhoornblazers den kraag van boven omzet met een goud galon ter breedte van 15 strepen, die van de trompetters idem ter breedte van 10 strepen, en die van de hoornblazers met geel zijden galon ter breedte van 10 strepen.

De korte jas van de adjudanten-onderofficier is gelijk aan die der officieren hierna omschreven, doch in plaats van sterren, op den kraag een zilver gebombeerd rood glad plaatje.

Voor officieren. Een korte jas, in vorm gelijk aan die van den troep, doch

zonder passant aan de linker zijde; de kraag van zwart fluweel, die zich, wat de hoogte betreft, naar de taille van den officier regelt, met dien verstande, dat het maximum der hoogte $5\frac{1}{2}$ en het minimum $5\frac{1}{2}$ duim is. De gevlochten passanten op de schouders van gouden koord.

Aan elk der voorzijden van den kraag zilveren sterren, ter grootte als die op de epauletten der generaals; voor den 2den luitenant en den majoor één in het midden; voor den 1sten luitenant en den luitenant-kolonel twee naast elkander, en voor den kapitein en den kolonel één in het midden en daar achter twee boven elkander. Voor de kapiteins en luitenants-adjudanten is de eerste ster van goud.

Voor de hoofdofficieren is de kraag in zijn geheel belegd met goud galon.

Art. 2. De onderofficieren en manschappen zijn in groote tenue voorzien van een halssnoer van dubbel rood koord met twee dito kwasten.

Voor de adjudanten-onderofficier zijn de koord en de twee daaraan behorende kwasten van goud met roode zijde vermengd.

De koord van den halssnoer (dubbel gemeten) gemiddeld ter lengte van 1,4 el; de kwasten, die op de regter borst worden gedragen, met de peer, lang 10 duim.

Voor de officieren is de halssnoer van gouden koord, de soort en het getal der kwasten zijn als volgt:

Voor kolonel. Vier gouden kwasten van bouillons, twee aan twee boven elkander.

Voor luitenant-kolonel. Twee gouden en twee zilveren kwasten, als voren.

Voor majoor. Drie gouden kwasten als voren, een boven en twee onder.

Voor kapiteins. Twee gouden kwasten als voren naast elkander.

Voor 1sten luitenant. Drie gouden kwasten van torsade, een boven en twee onder.

Voor 2den luitenant. Twee gouden kwasten van torsade naast elkander.

Art. 5. De patroontasch en bandelier in groot tenue voor de officieren worden voortaan vervaardigd van verlakt zeehondenvel, de overtrekken van die beide voorwerpen vervallen.

Art. 4. De sabelkoppels voor de onderofficieren, korporaals, trompetters en stukrijders bij de veldartillerie van zwart tuigleder, ter breedte van $2\frac{1}{2}$ duim, voorzien van een gewonen rolgesp; de korte ahangriem 0,46 el lang, waaraan een haak; de lange 1,00; beide ahangriemen 0,02 el breed.

Voor de officieren in het algemeen, een sabelkoppel als boven, doch van verlakt leder.

Zij worden onder den korten jas gedragen

Art. 5. De in het besluit vastgestelde wijzigingen zijn niet van toepassing op de magazijnmeesters der artillerie, waarvan de uniform geene verandering ondergaat.

Art. 6. De noodige voorschriften en modellen, in verband met de hier voorgaande bepalingen, zullen door Onzen Minister van oorlog worden verstrekt.

Het invoeren van de wijzigingen in de kleeding geschiedt naar gelang de thans in gebruik zijnde voorwerpen zullen zijn afgedragen, en de voorraad in de magazijnen zal zijn uitgeput.

Onze Minister van oorlog is belast met de uitvoering dezes.

's Gravenhage, den 7den Mei 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

Heeft in verband daarmee goedgevonden te bepalen :

a. dat zoodra bij de korpsen de nieuwe modellen zullen zijn ontvangen , er dadelijk kan worden overgegaan , om aan de onderofficieren en verdere manschappen , wier tegenwoordige kleeding vernieuwing behoeft , en waarvoor in de magazijnen der korpsen geen voorraad aanwezig is , de kleeding volgens het nieuw model uit te reiken , en de bij de beredenen van het regiment veld-artillerie in gebruik zijnde sabelkoppels , naar het nieuw model te doen wijzigen ;

b. dat omtrent het veranderen van de in de magazijnen opgelegde sabelkoppels voor beredenen , later de noodige voorschriften zullen worden gegeven ;

c. dat ongeacht of de troep van de nieuwe kleeding is voorzien , aan de officieren wordt vrijgelaten om , zoowel in als buiten dienst , hunne tegenwoordige kleeding af te dragen ; terwijl het ook aan hen wordt vergund , om al dadelijk , zoowel in als buiten dienst , in de nieuwe uniform gekleed , te verschijnen ;

d. dat de onderscheidingsteekenen voor de onderofficieren , korporaals en kanonniers der 1ste klasse , bij de regimenten vesting-artillerie , het korps pontonniers en de artillerie instructie-kompagnie , op dezelfde wijze zullen worden gedragen als voor het regiment veldartillerie is voorgeschreven ;

e. dat de conducteurs der artillerie in dezen maatregel zijn begrepen en mitsdien rangsgewijze gekleed zullen zijn als de onderofficieren der regimenten vesting-artillerie.

f. dat de chefs der korpsen , bij het invoeren der nieuwe uniform , vooral bedacht moeten wezen , en er voor moeten waken , dat daardoor noch 's mans rekening in het kleedings- en reparatiefonds onnoodig bezwaard , noch de waarde van het magazijn door het niet uitgeven van de daarin voorhanden kleeding , enz. van het oud model , belast blijve.

En zal deze in het *Recueil Militaire* worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage , den 12den Mei 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 43 P.

DE MINISTER VAN OORLOG ,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 9den dezer , N°. 69 , betrekkelijk de praktische oefeningen in den loop van dit jaar voor het bataillon Mineurs en Sappeurs op de legerplaats bij Zeist te houden , luidende als volgt :

WIJ WILLEM III , enz. , enz.

Verlangende dat ook weder dit jaar praktische oefeningen worden gehouden door de Mineurs en Sappeurs.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 8sten dezer , N°. 63 P ;
Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen :

Art. 1. Gedurende de maanden Julij , Augustus en September worden tot het houden van praktische oefeningen op de Legerplaats bij Zeist vereenigd , een gedeelte van het bataillon Mineurs en Sappeurs , benevens de daarbij gedetacheerde officieren , onderofficieren en verdere manschappen van het wapen der infanterie ;

Art. 2. De bepalingen vervat in de artikelen 3 , 4 , 5 en 7 van ons besluit van den 19den April 1865 , N°. 51 , betrekkelijk de in dat jaar gehouden prak-

tische oefeningen op de Legerplaats bij Zeist, worden verklaard van toepassing te zijn op de te dier plaatse bij dit besluit bevolen oefeningen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 9den Mei 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

Heeft de eer voorschreven besluit, in afwachting dat nader dezerzijds de vereischte bevelen ter uitvoering daarvan zullen worden gegeven, mits deze ter kennis te brengen van de betrokken militaire autoriteiten.

Gelast wijders dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 16den Mei 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

Militaire Administratie.

N°. 39 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien en geëxamineerd hebbende de rekening en verantwoording, door de Commissie tot het beheeren van het fonds voor onderofficieren, enz., die onder toekenning van gagement of van gratificatie uit de militaire dienst worden ontslagen, overgelegd wegens ontvangst en uitgaaf over het jaar 1863, en alzoo bevonden hebbende:

1°. Dat is ontvangen:

- a. het bedrag van de contributiën der deelgenooten, ad. . . f 31024.—
 b. het bedrag van de op rekening van het fonds voor de lijfrenten en pensioenen overgeschreven gelden, ten behoeve van deelgenooten en hunne huisvrouwen of weduwen, te weten:

Voor gewone lijfrenten, aan 40 deelgenooten toegekend.	f 18411.50	
» tijdelijke lijfrente aan de weduwen van 3 deelgenooten verleend.	» 2289.22	
» de door 6 deelgenooten in het fonds gedeponeerde kapitalen, om daarvan jaarlijksche renten te genieten.	» 5550.—	
		» 24250.72
c. het bedrag der gedane kortingen, naar den maatstaf van 1 pCt. in het jaar op de verstrekte voorschotten aan gegaeerde of gepensioneerde militairen, ad.	» 569.58	
d. de renten van een kapitaal groot f 840.000, ad 2½ pCt. over het jaar 1863.	» 21000.—	

Totaal der ontvangsten. . . . . f 76844.50

2°. Waartegen de uitgaven zijn geweest :

a.	het nadeelig saldo der rekening over het boekjaar 1864.	f	410.65
b.	voor uitkeeringen in ééns aan 89 deelgenooten bij het verlaten van de dienst, waarvan in het fonds voor de lijfrenten en pensioenen is overgebracht.	f	21961.50
	en aan de deelgenooten in kontanten uitbetaald.	»	15068.50
		f	35050.—
c.	voor uitkeeringen in ééns aan 15 weduwen van deelgenooten, waarvan tot het verleenen van <i>tijdelijke</i> lijfrenten, aan 5 weduwen in het fonds voor de lijfrenten en pensioenen is overgebracht.	f	2289.22
	en aan 8 weduwen in kontanten uitbetaald. »	»	1460.—
		f	3749.22
d.	voor restitutie van inleggelden aan deelgenooten die tot geene nieuwe verbindtenis zijn toegelaten.	f	80 —
e.	het bedrag der gedane betalingen ten laste van het fonds voor de lijfrenten en pensioenen, te weten : de verschenen lijfrenten van 405 deelgenooten	f	13545.76
	als voren, van 46 huisvrouwen van deelgenooten	»	1666.67
	de verschenen <i>tijdelijke</i> lijfrenten van 25 weduwen van deelgenooten	»	879.—
	verschenen interest, van door 15 deelgenooten in het fonds gedeponeerde kapitalen.	»	296.85
	het aan de erven van een overleden deelgenoot uitgekeerd in het fonds gedeponoord kapitaal.	»	550.—
	het verschenen pensioen van 5 weduwen van deelgenooten.	»	228.57
		f	17164.85
f.	voor het zegelen van bescheiden, benodigd tot het inkasseren der pensioenen van overleden militairen, aan wie voorschotten voor rekening van dit fonds waren verstrekt.	»	75.69
g.	het bedrag der jaarlijksche toelage aan den officier, belast met de werkzaamheden van het fonds.	»	400.—
h.	voor den aankoop van een kapitaal groot f 50000.— ingeschreven op het grootboek der 2½ pCt. nationale werkelijke schuld, met inbegrip van den verschenen interest, mitsgaders van de kosten.	»	18795.75

Totaal der uitgaven. . . . . f 75702.14

Zoodat gedurende het jaar 1865 meer is ontvangen dan betaald. . . . . » 1142.16

Terwijl bovendien een kapitaal van *acht honderd en veertig duizend gulden* op het grootboek der 2½ pCt. nationale werkelijke schuld, als eigendom van het fonds, is ingeschreven, zijnde het, uit het door de voorschreven commissie ingediend algemeen verslag van den staat van het fonds, over het gemeld jaar al verder gebleken :

1°. dat het aantal contribuërende deelgenooten aan het fonds op ultimo December 1865, bedroeg 2755, waarvan :

2679 de jaarlijksche bijdrage storten van f 10.—

5 eene verhoogde contributie inleggen » » 15.— en

71 » » » » » » 20.— ;

2°. dat op gemeld tijdstip 469 personen in het genot waren van jaarlijksche lijfrenten, volgens onderstaande tabelle, waarvan het gezamenlijk bedrag der jaarlijksche uitkeering, eene som van f 16534.— behoort.

Gewone lijfrenten toegekend aan		Tijdelijke lijfrenten aan weduwen van deelgenooten verzekerd.	Weduwen van deelgenooten in het genot van pensioen gesteld.	Totaal der lijfrenten en pensioen trekkende personen	Bedrag der jaarlijksche uitkeering per hoofd.
deelgenooten.	huisvrouwen van deelgenooten.				
31	3	»	»	34	f 20.—
99	12	3	»	114	25.—
»	»	1	»	1	29.—
91	10	3	»	94	30.—
»	»	1	»	1	31.—
67	3	3	»	73	35.—
40	6	5	»	51	40.—
»	»	1	»	1	44.—
39	2	1	»	42	45.—
18	6	»	»	24	50.—
»	»	3	»	5	52.—
12	»	»	»	12	55.—
1	»	»	»	1	60.—
5	»	»	1	6	65.—
2	»	»	»	2	70.—
2	»	»	»	2	75.—
1	2	»	»	3	80.—
»	1	»	1	2	100.—
»	»	»	1	1	115.—
398	45	23	3	469	

3°. dat tot gezegd tijdstip 11 nog in leven zijnde deelgenooten, bij het verlaten van de dienst, aan hunne echtgenooten weduwen-pensioen hebben verzekerd, te weten:

1	deelhebber	voor een weduwen-pensioen van f	60.—			
1	»	»	»	»	»	80.—
3	deelhebbers	»	»	»	»	100.—
1	deelhebber	»	»	»	»	125.—
1	»	»	»	»	»	150.—
1	»	»	»	»	»	145.—
1	»	»	»	»	»	150.—

4°. dat tot den laatsten December 1865 zestien deelgenooten hunne uit het fonds aankomende gelden, tot een gezamenlijk bedrag van f 9590.— in het fonds hebben laten berusten, ten einde van het montant jaarlijksche renten te genieten;

5°. dat in den loop van 1865 aan 1854 gewezen militairen voorschotten op pensioenen, voor rekening der instelling zijn verleend, tot een bedrag van f 220,578.50; terwijl op 31 December in voorschot-betaling waren 1740 gepensionneerden, die in het gehot waren van een gezamenlijk pensioen-bedrag van f 221,974.—

Heeft het genoegen de vorenstaande gunstige uitkomst, mits deze, ter kennis te brengen van de heeren generaals en verdere autoriteiten van het leger, met uitnoodiging, de vereischte inzage daarvan, overeenkomstig het bepaalde bij artikel 22 van het reglement op het fonds voor onderofficieren enz., aan de deelgenooten van genoemd fonds, onder hun bevel of toezigt te verleen.

Gelast wijders dat deze in het *Recueil Militair* tot algemeene kennisgeving zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 17den Mei 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

*Militaire Administratie.*N°. 55 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gelet op art. 2 van Zijner Majesteits besluit van den 7den Maart 1860, n°. 62.

Herzien de beschikking dezerzijds van den 21sten Februarij 1861, n°. 86 B, houdende wijzigingen in de toen bestaande indeeling van de Intendanten en Onder-Intendanten in de militaire afdeelingen.

Heeft goedgevonden die bepaling nader te wijzigen, ten gevolge waarvan § a en b van die beschikking zal moeten worden gelezen, als volgt:

»Aanvang nemende met den 1sten Junij aanstaande, zal de dienst in de 6^e militaire afdeeling weder afzonderlijk worden waargenomen door eenen Intendant of Onder-Intendant der 1^e klasse; die als zoodanig zijne standplaats te Groningen zal vestigen.»

Blijvende overigens § c van dezelfde beschikking in haar geheel.

Gelast wijders dat deze in het *Recueil Militair* tot algemeene kennisgeving zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 19den Mei 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

*Militaire Administratie.*N°. 44 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 16den dezer, n°. 74, luidende als volgt:

WIS WILLEM III, enz., enz.

Gezien de voordragt van Onzen Minister van oorlog van den 15den dezer, N°. 65 I.

Gelet op onze besluiten van den 5den Mei 1865, n°. 51, 21 Maart en 7 Mei 1866, n°. 59 en 100, houdende wijzigingen in de kleeding bij het leger, alsmede op artikel 155 van het Reglement op de inwendige dienst bij de kavallerie.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Artikel 1. De kraag van den korten jas der hoofdofficieren bij het wapen der infanterie, en die van den korten jas in kleine tenue der hoofdofficieren bij het regiment grenadiers en jagers is in zijne geheele lengte belegd met goud galon.

Art. 2. De kwasten aan de halssnoeren der officieren bij het wapen der infanterie, worden in soort en getal vervangen zoo als bij Ons besluit van den 7den Mei 1866, n°. 100, voor de officieren van het wapen der artillerie is bepaald.

Art. 5. Bij het wapen der kavallerie en bij de veldartillerie worden de halssnoeren, door de officieren, onderofficieren en manschappen gedragen in groote en in marschtenu.

Art. 4. Het dragen van het halssnoer is voor de hoofdofficieren bij de infanterie, kavallerie en artillerie verplichtend, ook in kleine en in dagelijksche dienst. Te dien einde zijn de hoofdofficieren van het regiment grenadiers en jagers voorzien van de halssnoeren bedoeld in art. 2 van dit besluit.

Art. 5. Het wordt aan de officieren der infanterie, kavallerie en artillerie vergund in dagelijksche tenue, doch buiten dienst, de halssnoeren met kwasten te dragen, tot welk einde de officieren van het regiment grenadiers en jagers zich kunnen voorzien van het halssnoer bedoeld in artikel 2 van dit besluit.

Art. 6. Bij het regiment grenadiers en jagers zullen de korte jas voor onderofficieren en manschappen, en die in groote tenue van de officieren voortaan voorzien zijn van twee rijen, ieder van zeven uniform-knoopen, en daaraan de biezen van voren vervallen. Deze wijziging behoeft eerst plaats te hebben bij aanmaak van nieuwe kleedingstukken.

Art. 7. Bij de kavallerie en artillerie vervalt het dragen van de patroontasch door de officieren der orderweek.

Onze Minister van oorlog is belast met de uitvoering dezes.

's Gravenhage, den 16den Mei 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

Brengt zulks ter kennis van het Leger, met informatie, dat de benaming van halssnoer bij de kavallerie, toepasselijk is op het vroegere vang snoer en dit dan ook voortaan halssnoer zal genoemd worden.

's Gravenhage, den 25sten Mei 1866.

(get.) J. W. BLANKEN.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 59 P.

's Gravenhage, den 26sten Mei 1866.

*Aan de kommanderende officieren der korpsen gedeeltelijk
uit militie zamengesteld.*

Voor de behoorlijke toepassing der militie-wet en vooral ook in het belang van derden, is het van groot gewigt dat de bewijzen van dienst die tot vrijstelling van broeders strekken, met de meeste juistheid worden opgemaakt.

Met het oog hierop acht ik het niet overbodig, uwe aandacht te vestigen op het bepaalde bij punt 5 der aanschrijving van den 27sten Januarij 1862, N°. 15 B (*Rec. Mil.* blz. 55).

Het komt mij verkiesselijk voor, dat wanneer het personen geldt die niet meer tot de militie behooren, in stede van het bewijs van werkelijke dienst, model *b*, een extract uit het stamboek worde afgegeven, waarin de positie van den man volledig is omschreven.

De afgifte van zoodanig extract is te meer noodig, omdat op het bewijs, model *b*, de datum van inlijving niet wordt vermeld, zoodat daaruit niet kan blijken hoelang de betrokken persoon bij de militie heeft gediend.

Ik heb mitsdien de eer u te verzoeken voortaan dienovereenkomstig te willen handelen.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. W. BLANKEN.

Militaire Administratie.

N°. 77 I.

's Gravenhage, den 50sten Mei 1866.

*Aan de kommanderende officieren van al de korpsen
van het Leger.*

De raad van administratie van de Nederlandsche Centraal-spoorweg-Maatschappij heeft mij het verlangen te kennen gegeven om, bij het vervoer van in korps of detachement vereenigd reizende militairen, in het bezit te worden gesteld van eenig stuk, af te geven door den kommanderenden officier die het transport begeleidt, de noodige aanwijzing bevattende nopens het aantal te vervoeren officieren, onderofficieren en mindere militairen en paarden, en alle verdere ter zake dienstige bijzonderheden, ten einde die stukken voor het Personeel van den spoorweg te doen dienen bij de berekening van het verschuldigde voor het vervoer, en wijders tot controle zowel tijdens het transport als bij de verificatie der stations.

Aan dat verlangen gevolg gevende, heb ik goedgevonden te bepalen, dat de officieren en onderofficieren het bevel voerende over korpsen en detachementen die van het hierbedoelde middel van vervoer gebruik maken, aan den chef van het station van vertrek, eene verklaring zullen ter hand stellen, opgemaakt in overeenstemming met het hierbij gevoegd model.

Bij het opstellen van die verklaringen moet worden gelet op den inhoud der

dezerzijdsche beschikking van den 14den Junij 1865, N°. 456 I (*Rec. Mil.* bl. 85), ter mededeeling van de voorwaarden waarop het vervoer langs den Centraal spoorweg plaats heeft, en waarbij tevens is voorgeschreven op welke wijze nopens de aangifte wegens vervoer van paarden moet worden gehandeld, en wijders dat voor de gezamenlijk reizende militairen slechts eene verklaring moet worden opgemaakt, al is het ook dat een gedeelte van den troep op een zeker punt den hoofdtroep moet verlaten, of dat, om redenen van comptabelen aard, voor de vereenigd reizende militairen verschillende kwitantien voor de kosten van het vervoer benoodigd zijn.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. W. BLANKEN.

Model.

(Korps)	Vervoer per Centraal-Spoorweg.	Detachement onder geleide van naam en rang van den hoofdgeleider.
	Aan het station betaald op den.	
	Vracht tot Harderwijk.	{ Voor 2 luitenants. . . . . ad f 0.97½ f 1.95 » 100 onderoffic. en manschap. » » 0.40 » 40.00 » paarden enz.
	Vracht van Harderwijk tot Zwolle.	{ Voor 1 luitenant. . . . . » » 0.77½ » 0.77½ » 30 onderoffic. en manschap. » » 0.51½/3 » 15.85
	Vracht van Zwolle tot Kampen.	{ Voor 1 luitenant. . . . . » » 0.23 » 0.23 » 26 onderoffic. en manschap. » » 0.15 » 3.90

Te zamen. . . f 62.70½

Bovenstaande som ten bedrage van (in letters) te
Utrecht betaald door mij

Kommandant van het Detachment.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 78 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt als een vervolg op zijne aanschrijving van den 20sten November 1862, N°. 2 B (*Rec. Mil.* bl. 441), ter kennis van het Leger, dat de »Eindverslagen betreffelijk de proef, welke bij eenige regementen Infanterie met het voorgestelde getrokken geweer (Nieuw Model) plaats heeft gehad», bij de boekhandelaren M. NIJHOFF te 's Gravenhage en D. A. THIEME te Arnhem gedrukt en verkrijgbaar gesteld zijn.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

(get.) J. W. BLANKEN.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 15 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Mededeeling ontvangende hebbende dat de derde druk der *Wiskunstige constructiën tot oefening in het regtlijnig teekenen voor de kadetten van alle wapenen* door J. C. J. KEMPEES, bij de Koninklijke Militaire Akademie verschenen en verkrijgbaar gesteld is, voor den prijs van f 0.25 voor de departementen van algemeen bestuur en het Leger.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst ter algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 2den Junij 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Militaire Administratie.

N°. 55 I.

's Gravenhage, den 7den Junij 1866.

Aan de Heeren Intendanten in de Militaire Afdelingen.

Als eene uitbreiding op de voorlaatste alinea, van art. 10, der Instructie ter uitvoering van het reglement op het fonds ten behoeve van onderofficieren, enz., die onder tockenning van gagement of van gratificatie, uit de militaire dienst worden ontslagen, vastgesteld bij de dezerzijdsche beschikking van den 9den December 1844, N°. 25 I, heb ik goedgevonden te bepalen, dat op de staten bij gemeld artikel bedoeld, door de korpsen ook melding moet worden gemaakt van de betalingen wegens uitkeeringen en restitutiën, welke door hen op aanwijzing van het Departement van Oorlog, en op verzoek van de commissie van gezegd fonds hebben plaats gehad aan deelgenooten niet tot het korps behoorende.

Onder mededeeling van het vorenstaande heb ik de eer u te verzoeken om de korpsen onder uw administratief toezigt daarvan te onderrigten.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 51 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Berigt ontvangende hebbende, dat dezer dagen bij de Gebroeders VAN CLEEF, Boekhandelaren te 's Gravenhage, is uitgegeven een werkje, getiteld: *Korte inhoud der onderscheidene dienstreglementen ten gebuike van de onderofficieren en korporaals der Vesting-Artillerie*, en verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van f 0.25.

Gelast dat hiervan mededeeling zal worden gedaan in het *Recueil Militair*.

's Gravenhage, den 12den Junij 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Genie.

N°. 47 S.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Overwegende dat in het belang der dienst bij het archief der Artillerie-Directiën behooren voorhanden te zijn copie-plans der verdedigingswerken, voor zoover die met den werkring van de artillerie in verband staan.

Gelet op het voorschrift van den Commissaris-Generaal van Oorlog van 27 Mei 1819, N°. 69, aan de Directeurs der toenmalige Fortificatie-Directiën, waarbij alleen tijdelijke inzage aan de Directeurs der Artillerie-Directiën wordt toegestaan en het nemen van copie of afschriften verboden.

Verklaart voormeld voorschrift voor vervallen, en bepaalt, dat voortaan door de Inspecteurs in de Inspectiën van Fortificatiën aan Directeurs der Artillerie-Directiën, op schriftelijke aanvraag, tegen bewijs van ontvangst en onder tijdsbepaling, zullen kunnen worden verstrekt de plans der verdedigingswerken onder hun beheer en wel met alle aanhoorige bescheiden;

dat de Directeurs der Artillerie-Directiën van dergelijke hun ter leen verstrekte plans en aanhoorige bescheiden, voor zoover zij dit tot uitoefening van hunne dienst achten noodig te hebben, copie of afschrift voor hun archief zullen mogen nemen of doen nemen; dat zij evenwel gehouden zijn te zorgen dat er voor die stukken geenerlei copie of afschrift voor particulier gebruik genomen worde, en

dat zij met betrekking tot de verantwoording van dergelijke in hun archief voorhanden copiën of afschriften, verplicht zijn zich te gedragen aan hetgeen deswege in Art. 4, 27 en 28 van de bij Besluit van 14 Januarij 1815 vastgestelde Instructie voor den dienst van het korps Ingenieurs is voorgeschreven, met dien verstande, dat voor de woorden Topographisch Bureau in voormelde artikels overal Departement van Oorlog, Archief der Genie, moet gelezen worden.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* tot algemeene kennisgeving zal worden geplaatst

's Gravenhage, den 13den Junij 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Militaire Administratie.

N°. 42 I.

's Gravenhage, den 16den Junij 1866.

Aan de Heeren Bevelhebbers in de Militaire Afdelingen.

Ik heb de eer UHEG. te informeren, dat volgens mij ingekomen berigt van de Directie der stoombooten *Bonhomme* en *Seydlitz*, de dienst met die stoombooten tusschen *Maastricht* en *Venlo* is gestaakt, en dat mitsdien komt te vervallen het tarief dat dezerzijds, onder dagteekening van den 27sten Maart II., N°. 57 I (*Rec. Mil.* blz. 85), voor het vervoer van troepen over gemelden afstand is vastgesteld.

Zullende deze in het *Recueil Militair* worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 56 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt als een vervolg op de aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 22sten Augustus 1863, n°. 15 P (*Rec. Mil.* blz. 167), ter kennis van het leger, dat blijkens eene missive van den Heer Minister van Buitenlandsche Zaken van den 50sten Junij jl., n°. 767, volgens ontvangen bericht van Zijner Majesteits Consul-Generaal te Bern, ook de *Beijersche* en *Wurtembergische* regeringen aan het Zwitsersche Bondsbestuur hare toetreding heeft gemeld tot de overeenkomst van Geneve van 22 Augustus 1864, tot verbetering van het lot der gewonden bij de legers te velde.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 4den Julij 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Militaire Administratie.

N°. 26 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende eene missive van den Heer Minister van Financiën, houdende mededeeling, dat het loopende pachtcontract van het veer van *Veere* op *Noord-Beveland*, vermeld onder N°. 53, in de lijst, behoorende tot de dispositie dezerzijds van den 26sten Mei 1863, n°. 56 I, eerst op den 31sten October 1871, zal eindigen.

Brengt zulks ter kennis van de militaire autoriteiten die zulks aangaat, ten einde daarop te letten, zoowel bij het doen van betalingen voor troepen op marsch, als bij het afgeven van passage-biljetten.

Gelast wijders dat deze in het *Recueil Militair* zal worden opgenomen tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 15den Julij 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 4 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt, als een vervolg op de aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 9den November 1865, N°. 37 P (*Rec. Mil.* blz. 268), ter kennis van het leger, dat thans almede het 4^e gedeelte van het *Reglement op de exercitiën der veld- en rijdende artillerie, Batterij-school*, na te zijn herzien bij de Koninklijke Militaire Akademie, is herdrukt en verkrijgbaar gesteld tegen een prijs van f 0.45 voor de Departementen van algemeen bestuur en het Leger.

Gelast dat ook op dit gedeelte het bepaalde bij voormelde aanschrijving van toepassing zal zijn.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 14den Julij 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 85 P.

's Gravenhage, den 19den Julij 1866.

*Aan de Heeren kommanderende officieren der korpsen
Infanterie.*

Ten einde het menigvuldig breken van de bajonetscheeden voor het vervolg zooveel mogelijk worde vermeden, heb ik, na vooraf hiertoe door Zijne Majesteit te zijn gemagtigd, goedgevonden te bepalen, dat voormeld voorwerp voortaan door den troep bij de gewone oefeningen en op wacht niet meer medegenomen, maar in de kazerne achtergelaten zal worden.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 2 P.

's Gravenhage, den 19den Julij 1866.

Aan de Heeren Intendanten in de Militaire Afdeelingen.

Van verschillende zijden zijn bij het Departement van Oorlog aanvragen ontvangen van vereenigingen, die zich hebben gevormd met het doel, om door vrijwillige oefening in den wapenhandel enz., zich voor te bereiden om in tijden van gevaar het Vaderland ten dienste te staan.

Dat ik dit lofwaardig streven met de grootste ingenomenheid heb vernomen en gaarne alles wil aanwenden wat kan strekken om deze zich zoo gelukkig ontwikkelende geestdrift te steunen en levendig te houden, zal wel geene verzekering behoeven.

Aan een dier vereenigingen, die van de Utrechtsche studenten namelijk, is dan ook al dadelijk de gevraagde medewerking verleend.

Daar intusschen lokale omstandigheden bij die medewerking van grooten invloed kunnen zijn en soms wijzigingen vorderen, het meest geschikt ter beoordeeling van de plaatselijke en territoriale autoriteiten, heb ik aan Zijne Majesteit het voorstel onderworpen, om hen, die zich tot de bedoelde ondersteuning en medewerking mogten aanmelden, te verwijzen naar de Heeren Bevelhebbers in de militaire afdeelingen, en deze te magtigen, de zaak te regelen op den voet, zoo als te *Utrecht* heeft plaats gehad.

Zijne Majesteit heeft zich met dat voorstel gelieven te vereenigen.

Onder mededeeling van een en ander heb ik derhalve de eer UHEG. te magtigen, om wanneer door vereenigingen als hierbovenbedoeld, bij U ondersteuning of medewerking wordt gevraagd, die alsdan te verleenen, met inachtneming van het volgende:

- 1°. dat in infanterie-garnizoensplaatsen, van de geweren bestemd voor het rekruten-onderwijs, des verlangd, eenige zullen worden afgezonderd voor het eerste onderrigt in de behandeling van het geweer,
- 2°. dat dit onderrigt door daartoe te bestemmen militaire onderwijzers zal worden gegeven;

- 5°. dat de bovenbedoelde geweren na elke oefening behoorlijk zullen worden ingenomen ;
- 4°. dat bij het onderwijs, zoowel als bij het uitreiken en innemen der geweren, van de zijde der militairen met de meeste welwillendheid en voorkomenheid worde te werk gegaan ;
- 5°. dat de leden der vereeniging niet langer dan volstrekt noodig, met zoodenaamde exercitiën worden beziggehouden, en dat zij dan ook zoodra mogelijk, tot het schijfschieten, — de hoofdzaak waarop voornamelijk alles neêrkomt, — overgaan ;
- 6°. dat zoodra de oefeningen in het schijfschieten aanvangen, tot dat einde een tiental getrokken geweren ter beschikking van de vereeniging kunnen worden gesteld ;
- 7°. dat ook deze geweren onder toezigt der militaire autoriteit blijven, terwijl het aanschaffen van de munitie geheel voor rekening van de vereeniging moet komen ;
- 8°. dat de voorbereidende oefening tot het schieten zelf met de meeste zorg zal moeten worden geregeld, en eindelijk
- 9°. dat alles zal moeten worden aangewend wat strekken kan, om den lust voor die oefeningen aan te kweeken en levendig te houden.

Mogt in plaatsen, waar medewerking wordt verlangd, geen infanterie-garnizoen aanwezig zijn, dan kan UHEG. zich tevens voor gemagtigd houden, om een geschikt onderofficier of zoodanig ander personeel als door U noodig wordt geoordeeld, voorzien van de noodige geweren, derwaarts te detacheren om de bedoelde oefeningen aanvankelijk te leiden.

De uitgaven daaraan verbonden, zullen echter tot mijn leedwezen voor rekening van de vereenigingen moeten komen, vermits voorschriften van comptabelen aard niet toelaten, dat die uitgaven uit 's Rijks kas worden bestreken.

Overtuigd, dat de officieren over het algemeen gaarne zullen medewerken, om deze voor de toekomst inderdaad hoogst gewigtige aangelegenheid te bevorderen en dat zij dan ook met de meeste welwillendheid, al die hulp zullen bieden, welke van hen door de leden van de hierbedoelde vereenigingen, met opzigt zoo tot het theoretisch als het praktisch onderrigt, mogt worden gevraagd, acht ik het overbodig de zaak hun ter behartiging aan te bevelen of een beroep op hunne belangstelling en bereidvaardigheid te doen.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Militaire Administratie.

N°. 50 I.

's Gravenhage, den 20sten Julij 1866.

De lijnen Leeuwarden-Groningen-Hengelo-Enschede-Moerdijk-Breda en Bostel-Eindhoven der staatsspoorwegen nu onlangs in exploitatie gebragt zijnde, heb ik de eer UHEG. daarvan bij deze kennis te geven met verdere informatie, dat de vrachtprijzen welke door de gewone reizigers voor de afstanden van Harlingen en tusschengelegen stations tot Groningen, van Arnhem en van Zutphen en tusschengelegen stations tot Enschede en Oldenzaal, en van Moerdijk en tusschengelegen stations tot Eindhoven moeten worden betaald, zijn vastgesteld zoo als op het hierbijgevoegd tarief (zijnde dat voor reizigers langs de staatsspoorwegen) is aangewezen, waarvan echter overeenkomstig het bepaalde bij Art. 57 de wet van den 21sten Augustus 1859 (*Staatsblad* N°. 98), zoowel

voor detachementen als voor alleenreizende militairen slechts de helft per hoofd verschuldigd zal zijn.

Van gezegde diensten kan alzoo voor zooveel noodig, tot het vervoeren van troepen gebruik worden gemaakt, terwijl in verband met het vorenstaande worden ingetrokken en buiten werking gesteld de beschikkingen dezerzijds van den 5den Maart 1864, N°. 42 I, voor zooveel namelijk de lijnen Harlingen-Leeuwarden en Breda-Tilburg betreft, die van den 29sten Mei 1865, N°. 58 I, en die van den 19den December 1863, N°. 22 I.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 6 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt als een vervolg op de aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 22sten Augustus 1865, n°. 15 P (*Rec. Mil.* blz. 167), ter kennis van het Leger, dat blijkens eene missive van den Heer Minister van Buitenlandsche zaken van den 51sten Julij jl., N°. 7006, volgens bericht van den Nederlandschen Consul-generaal te *Bern*, van wege de Oostenrijksche Regering voorloopig aan het Zwitsersche eedgenootschap is aangekondigd hare toetreding tot de conventie van *Geneve*, van den 22sten Augustus 1864.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 6den Augustus 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

N°. 71. WIL WILLEM III, enz., enz.

Het wenschelijk achtende dat bij het Departement van Oorlog een opper- of hoofdofficier van het leger de betrekking van Secretaris-Generaal waarneme.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 7den Augustus 1866, Kabinet Litt. T 15.

Hebben besloten en besluiten.

Art. 1. De werkzaamheden verbonden aan de betrekking van Secretaris-Generaal bij het Departement van Oorlog worden voortaan waargenomen door een, door ons te benoemen opper- of hoofdofficier van het Leger, die tevens onder de onmiddellijke bevelen van den Minister, het toezigt heeft over al de werkzaamheden in de verschillende bureaux van gemeld departement.

Art. 2. De in art. 1 bedoelde opper- of hoofdofficier, blijft begrepen in de sterkte van het wapen of dienstvak waartoe hij behoort, en geniet zoo lang hij bij het Departement van Oorlog is gedetacheerd, generaal-majoor zijnde, geene toelage, doch van minderen rang zijnde, boven zijn traktement eene toelage op de kosten van het Departement, ten bedrage van *duizend gulden* 's jaars, met dien verstande, dat het traktement en de toelage te zamen voor een officier beneden den rang van generaal-majoor nimmer meer bedragen dan *vijf duizend gulden* in het jaar.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 9den Augustus 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Militaire Administratie.

N°. 61 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 4den dezer, N°. 65, luidende als volgt:

Bijbl. XI.

8.

Wij WILLEM III, enz, enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 1sten Augustus 1866, Kab. Litt. F 15.

Gelet op de artikelen 59 en 125 van het provisioneel reglement van administratie bij de landmagt, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 1sten Februarij 1819, Litt. P.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen :

- 1°. dat de onderofficieren en mindere militairen, die tot den arbeid aan de fortificatiën worden gebezigd, voortaan in het genot zullen blijven van de toelage voor brood, en
- 2°. dat het werkgeld voor die militairen voor iederen werkdag per hoofd zal bedragen :

voor de onderofficieren	<i>dertig</i>	<i>cents</i>	(<i>o</i> .50),
» » korporaals	<i>vijfentwintig</i>	»	(<i>o</i> .25),
» » soldaten	<i>twintig</i>	»	(<i>o</i> .20),
» » tamboers en hoornblazers	<i>tien</i>	»	(<i>o</i> .10),

waarvan een gedeelte, ten bedrage van *vijf* cents daags, zal strekken tot vergoeding van slijting van kleeding.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 4den Augustus 1866.

(*get*.) WILLEM.

Brengt voorschreven besluit des Konings, bij deze, ter kennis van de militaire en administrative autoriteiten bij het leger, opdat ieder, voor zooveel hem aangaat, zich daarna zou kunnen gedragen, en heeft voorts goedgevonden te bepalen :

- 1°. dat het werkgeld alleen wordt genoten voor den arbeid aan werken van blijvenden aard, die geheel onder de leiding van de eerstaanwezende officieren der genie worden uitgevoerd; en zulks alleen voor die dagen waarop ten minste vier uren met werken is doorgebracht;
- 2°. dat tot het in rekening brengen van het werkgeld, hetwelk uit de kassen der korpsen in voorschot wordt betaald, door de kommandanten der compagnieën, waartoe de tot den arbeid aan de fortificatiën gebezigd wordende militairen behooren, of waarbij zij in betaling worden gevoerd, bij het einde van iedere maand, of zoo dikwijls dit noodig wordt geacht, staten moeten worden opgemaakt, ingerigt overeenkomstig het hierbij gevoegd model, bekrachtigd door den eerstaanwezenden officier der genie, met het bestuur over het werk belast, en
- 3°. dat voor die betalingen door de hoofdadministratiën der betrokken korpsen, na den afloop van ieder kwartaal, declaratiën in duplo moeten worden opgemaakt, welke, belegd met de hiervoren bedoelde staten, door tusschenkomst van de Intendanten in de militaire afdeelingen aan het Departement van Oorlog worden ingezonden.

Gelast wijders dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst ter algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 15den Augustus 1866.

(*get*.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Augustus 1866, N°. 76, ter bepaling dat de domaniale veren van den Hitzert op Dordrecht, van den Eendragtspolder op Dordrecht en Rotterdam, en van den Hitzert op Rotterdam, met den eersten September aanstaande, worden opgeheven;

Brengt dit ter kennis van de militaire autoriteit wie zulks aangaat, onder opmerking dat de genoemde veren onder N°. 44, 45 en 46 voorkomen in de lijst, behoorende bij de dezerzijdsche beschikking van den 26sten Mei 1865, N°. 56 I.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 22sten Augustus 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Militaire Administratie.

N°. 57 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

In aanmerking nemende dat dezer dagen een officier, die zich in commissie buiten zijne standplaats bevond, de terugreize niet met den vereischten spoed heeft kunnen aanvaarden, omdat hij ter plaatse van vertrek, zijne marschorder door de plaatselijke militaire autoriteit willende doen afteekenen, het plaatselijk bureau gesloten vond en het hem eerst laat op den dag heeft mogen gelukken het stuk geteekend te krijgen;

Gelet op artikel 25 van het besluit des Konings van den 15den December 1849 (*Staatsblad* N°. 62), houdende dat een ieder, op wien de last wordt verstrekt tot het doen eener reize, *daaraan met den vereischten spoed moet voldoen*, en de hoofden der departementen van algemeen bestuur moeten toezien dat de verblijfkosten op de dagen waarop gereisd is, niet verder worden gevalideerd, dan voor zooveel de belanghebbenden, met opzigt tot den gemaakten spoed op reis, voor diligent te houden zijn.

Heeft goedgevonden de officieren van de landmagt te ontheffen van de verplichting tot het doen afteekenen der marschorders door de plaatselijke militaire autoriteiten, wanneer namelijk het vervullen van die formaliteit, het met den vereischten spoed volbrengen van de opgedragen commissie, of het tijdig aanvaarden of voortzetten der reis mogt in den weg staan, wordende daardoor echter niet te kort gedaan aan het bepaalde bij artikel 27 van het vermelde besluit, nopens de op de marschorders of lastgevingen, door de bevoegde autoriteit, te stellen verklaringen, dat aan de lastgeving *werkelijk is voldaan*.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 25sten Augustus 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 50sten der vorige maand, n°. 65, luidende als volgt :

WIL WILLEM III, enz., enz.

Gezien het besluit van den Souvereinen Vorst, van den 14den Januarij 1815, n°. 29, houdende oprigting van eene weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt ;

Gelet op het Koninklijk besluit van den 11den November 1842, n°. 52, houdende nieuwe verordeningen ter opbeuring en instandhouding van evengemelde inrigting ;

Herzien het Koninklijk besluit van den 17den Julij 1854, n°. 100, houdende maatregelen tot instandhouding van gezegde weduwen- en weezenkas ;

Gezien Ons besluit van den 11den Maart 1851, n°. 90, betreffende de voldoening der inleggelden door officieren deelgenooten aan genoemde kas verschuldigd ;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 28sten Augustus 1866, n°. 29 I ;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen :

1°. dat de bij art. 5 van het Koninklijk besluit van den 11den November 1842, n°. 52, bedoelde wijziging van het bepaalde bij art. 9 van het besluit van den Souvereinen Vorst, van den 14den Januarij 1815, n°. 29, voortaan alleen van toepassing zal zijn, ten aanzien van de officieren, deelgenooten aan de weduwen- en weezenkas, die de voorgeschreven doorloopende contributie aan die inrigting betalen ; blijvende mitsdien voor de overige officieren het bepaalde bij art. 9 van laatstgemeld besluit voor het vervolg van kracht ;

2°. dat, met wijziging van hetgeen te dier zake bij art. 14 van het besluit van den Souvereinen Vorst, van den 14den Januarij 1815, n°. 29, en bij de artt. 6, 7, 8, 9 en 10 van het Koninklijk besluit van den 17den Julij 1854, n°. 100, is vastgesteld, eene weduwe, die pensioen uit de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt geniet, bij hertrouwen dat pensioen verliest met den dag waarop het later huwelijk is voltrokken, doch op nieuw weduwe wordende en ten gevolge van haar tweede of nader huwelijk niet geregtigd op pensioen uit evengemelde weduwen- en weezenkas, weder in het genot treedt van het haar vroeger toegelegd pensioen, gerekend met den dag, volgende op dien waarop haar laatste echtgenoot is gestorven of waarop, na zijn overlijden, het tractement of pensioen dat hij genoot, heeft opgehouden, zullende voorts zoodanige weduwe, gedurende den tijd van haar later aangegaan huwelijk, geenerlei contributie aan gezegde weduwen- en weezenkas behoeven bij te dragen ;

Wanneer zij ten gevolge van haar laatste huwelijk aanspraak mogt hebben op pensioen uit de weduwen- en weezenkas, doch tot een minder bedrag, dan dat uit die inrigting vroeger door haar genoten, zal zij in het genot van het hoogste dier pensioenen worden hersteld, doch in geen geval meer dan één pensioen gelijktijdig uit de weduwen- en weezenkas kunnen genieten ;

3°. dat, hetgeen bij § 5 van Ons besluit van den 11den Maart 1851, n°. 90, omtrent de aanzuivering der door een overleden officier nog verschuldigde inleggelden enz. is bepaald, in dien zin wordt gewijzigd, dat namelijk de bedoelde

aanzuivering voortaan overeenkomstig hetgeen te dier zake bij art. 7 van het Koninklijk besluit van den 11den November 1842, n°. 52, is vastgesteld en alzoo door middel van eene korting van tien per cent op het weduwen-pensioen of den onderstand zal plaats hebben.

Onze Minister van oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van koloniën, tot informatie.
's Gravenhage, den 50sten Augustus 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Brengt voorschreven besluit des Konings, bij deze, ter kennis van de militaire en administratieve autoriteiten bij het leger, opdat ieder, voor zooveel hem aangaat, zich daarnaar zou kunnen gedragen;

Bepaalt tevens dat de daarbij voorgeschreven verordeningen, te rekenen van den eersten dezer, in werking zullen treden;

Gelast voorts dat deze in het *Recueil Militair* zal worden opgenomen tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 6den September 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 69 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 4den dezer, n°. 47, waarbij, met wijziging van het vastgestelde in art. 5 der instructie op de werving, is bepaald, dat voortaan het minimum der lengtemaat voor de kaval-lerie 1.60 el zal zijn;

Brengt voorschreven beschikking des Konings ter kennis van de betrokken autoriteiten, onder opmerking dat, zoo het reeds in het algemeen doelmatig is om de kavalleristen — gewone rekruten en miliciens — bij voorkeur te nemen uit de landlieden en uit hen, die gewoon zijn met paarden om te gaan, het volstrekt noodzakelijk is dat personen, die met het thans bepaalde minimum van taille daarbij worden toegelaten, bovendien goed ontwikkeld, krachtig en vlug zijn.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* worde geplaatst ter algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 8sten September 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 85 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 5den dezer, n°. 45, luidende als volgt:

WIL WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onze Ministers van koloniën en van oorlog, van den 27sten Augustus 1866, litt. C, n°. 45, en den 31sten Augustus 1866, kabinet litt. M¹⁵.

Gelet op artikel 10 van het Koninklijk besluit van den 19den October 1845, n°. 64, houdende organisatie van het koloniaal werfdepôt;

Gezien ons besluit van den 28sten Augustus 1859, n°. 59;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van de te dezer zake betrekkelijke voorschriften, te bepalen:

1°. Het maximum van het handgeld, dat aan ieder rekrut, die zich voor niet minder dan zes jaren voor de militaire dienst in de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddelen verbindt, kan worden uitbetaald, bedraagt voortaan en tot wederopzeggens *f* 200 (twee honderd gulden), wanneer hij Nederlander en *f* 160 (honderd zestig gulden), wanneer hij vreemdeling is;

2°. Aan ieder der onderofficieren, korporaals en manschappen van het leger hier te lande, die zich voor den tijd van zes jaren aan de militaire dienst in de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddelen verbinden, wordt ter zake van dat engagement eene gratificatie betaald, bedragende:

voor het wapen der infanterie:

voor onderofficieren *f* 180.
 » korporaals ... » 170.
 » soldaten ..... » 160.

voor de kavallerie en artillerie:

voor onderofficieren, korporaals en manschappen *f* 200.

voor de mineurs en sappeurs:

voor onderofficieren, korporaals en manschappen *f* 160.

Onze Ministers van koloniën en van oorlog zijn, ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering dezes, waarvan, tot kennisneming, afschrift zal worden gezonden aan de algemeene rekenkamer.

's Gravenhage, den 3den September 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Koloniën,

(get.) MIJER.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Brengt voorschreven besluit mits deze ter kennis van alle militaire autoriteiten van het leger, ten einde, ieder voor zooveel hem aangaat, zich daarnaar te gedragen;

Noodigt alle korpskommandanten, het vermelde sub 2 van voorschreven besluit aan de onderofficieren, korporaals en manschappen onder hunne bevelen algemeen bekend te maken, en beveelt hun zoowel als den plaatselijken- en garnizoens-kommandanten op nieuw met den meesten aandrang aan, om zooveel immer mogelijk de werving voor de koloniale troepen te bevorderen en vooral wat de plaatselijke- en garnizoens-kommandanten aangaat, ook te trachten aan de gunstige voorwaarden, waarop men zich thans voor de Indische dienst kan verbinden, zooveel mogelijk algemeene bekendheid te geven.

's Gravenhage, den 8sten September 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

—
N°. 47 P.

's Gravenhage, den 10den September 1866.

*Aan de kommanderende officieren van al de korpsen
van het Leger.*

Meermalen wordt door de chefs der korpsen gunstig geadviseerd op verzoeken van onderofficieren of militairen van minderen graad om vergunning tot het aangaan van een huwelijk, ongeacht het aantal gehuwden bij het korps soms meer dan voltallig is; wordende dan tot ondersteuning van dusdanige aanvragen bijgebracht, dat de gehuwde geen aanspraak zal maken op de voorregten aan gehuwde militairen toegekend, dus ook niet op eene woning in de kazerne.

Intusschen is het gebleken dat die voorwaarde niet altijd wordt nageleefd, maar dat integendeel, zoodra hiertoe slechts eenigzins gelegenheid is te vinden of te scheppen, aan zoodanige gehuwde eene localiteit in de kazerne ter bewoning wordt afgestaan, ten gevolge waarvan, soms tot groot nadeel van den troep, de kazernen worden overvuld met gezinnen van getrouwen, door wie ook niet zelden kamers worden gebezigd daarvoor geenszins bestemd.

Ten einde nu deze onregelmatigheid te doen ophouden, wordt hierbij uitdrukkelijk bepaald, dat voortaan aan niet meer gehuwde onderofficieren, koraals en manschappen (alles te zamen gerekend) dan volgens de bestaande verordeningen bij elk korps gehuwd kunnen zijn, eene woning in de kazerne zal worden aangewezen. Zij die, uitgenomen de sergeant-majors, boven dat getal op dit oogenblik in de kazerne verblijf houden, zullen alleen aanvankelijk in het genot van vrije woning gehandhaafd kunnen blijven.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Secretariaat.

—
N°. 20 S.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt ter kennis van het leger, dat bij de Koninklijke Militaire Akademie is verschenen en verkrijgbaar gesteld:

- 1°. de zesde herziene druk van de *Handleiding tot de Aardrijkskunde voor de kadetten van alle wapenen*, door Dr. A. A. VAN HEUSDEN, tegen den prijs van f 5.56 voor de Departementen van algemeen bestuur en het leger;
- 2°. de tweede druk van de *Handleiding tot de beoefening der Geologie met inbegrip der Palaeontologie*, met 3 platen, naar het Hoogduitsch van Dr. R. KNER, tegen den prijs van f 0.90 voor de Departementen van algemeen bestuur en het leger.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 28sten Augustus 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 85 P.

's Gravenhage, den 50sten Augustus 1866.

*Aan de kommanderende officieren van al de korpsen
van het leger.*

Het geval heeft zich voorgedaan dat een regements-kommandant miliciens-plaatsvervangers van een ander regiment, die voorloopig eene vrijwillige verbindtenis, krachtens art. 9 der militiewet, bij zijn onderhebbend korps hadden aangegaan, doch die bij hunne aankomst en na de hervisitatie, overeenkomstig de aanschrijving dezerzijds van den 15den April ll., N°. 5 P (*Rec. Mil.* 1866, blz. 87), ingesteld, voor de krijgsdienst ongeschikt waren bevonden, uit de dienst heeft ontslagen, in stede van hen naar hun primitief korps terug te zenden.

Deze handelwijze, reeds onregelmatig op zich zelf, kan bovendien den gerem-placeerde verkeerdelijk in het denkbeeld brengen dat de aangegane vrijwillige verbindtenis werkelijk tot stand was gekomen, en hij dus van de verplichting tot het stellen van een ander plaatsvervanger is ontheven. Het is derhalve noodzakelijk dat bij het niet tot stand komen van zoodanige verbindtenissen de betrokken personen worden teruggezonden naar de korpsen waarvan zij herkomstig zijn.

Ik verzoek U mitsdien, om voor zooveel zulks bij Uw onderhebbend korps niet plaats had, in het vervolg op de hier aangeduide wijze te handelen.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Secretariaat.

N°. 54 S.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende het *Handboek der Aardrijkskunde, staatsinrigting, staathuishouding en statistiek van het Koninkrijk der Nederlanden, eerste stuk, door Dr. A. A. VAN HEUSDEN*, Hoogleeraar aan de Koninklijke Militaire Akademie, welk werk strekt om den tegenwoordigen toestand van het vaderland te doen kennen.

Vestigt de aandacht van de chefs der korpsen op gemeld werk.

Gelast dat hiervan mededeeling zal worden gedaan in het *Recueil Militair* tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 51sten Augustus 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

N°. 56. WIL WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van oorlog, van den 11den dezer, n°. 80 I;

Gelet op Onze besluiten van den 15den Mei 1857, n°. 58, en den 29sten Junij 1862, n°. 55, houdende maatregelen, ten einde de officieren der kavallerie en veldartillerie, onder anderen in de gelegenheid te stellen, om zich, met de minste kosten, van goede dienstpaaarden te voorzien;

Hebben goedgevonden en verstaan :

Goed te keuren, dat het bepaalde bij punt 1, litt. *b*, van eerstgemeld besluit, voortaan van toepassing zal zijn op de officieren (kapiteins en 1ste en 2de luitenants) van het regiment rijdende artillerie, aan wie de vergunning kan worden verleend om een jong paard op te kweken en voor de dienst af te rigten, hetwelk als derde dienstpaard in de sterkte van het korps zal worden opgenomen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 12den September 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Militaire Administratie.

N°. 85 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien hebbende Zijner Majesteits besluit van den 7den dezer, n°. 56, houdende onder anderen bepaling, dat, zoo lang de waarneming der betrekking van secretaris-generaal bij het departement van oorlog aan den tegenwoordigen hoofd-intendant zal zijn opgedragen, de samenstelling van het korps der militaire intendance wordt vermeerderd met eenen onder-intendant van de eerste of van de tweede klasse.

Gelast dat zulks ter *algemeene kennisgeving* in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 14den September 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Personeel en Militaire Zaken.

N°. 76 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 14den dezer, n°. 69, waarbij de maatregel, vastgesteld bij Hoogstdezelfs besluit van den 26sten April ll., n°. 79 (*Rec. Mil.*, blz. 95), ten gevolge waarvan de kosten van aanwerving van iederen rekrut en voor iederen milicien, die zich als vrijwilliger voor den tijd van zes jaren verbindt, om bij het regiment grenadiers en jagers als *grenadier* en bij de 4de en 5de regiment dragonders als *dragonder* te dienen, met vijf en veertig gulden (f 45) zijn verhoogd, waarvan het montant, boven het gesteld maximum voor handgeld en premie, aan den aangeworvene zal worden uitbetaald, voor den verderen loop van dit jaar wordt bestendigd.

Brengt voorschreven beschikking des Konings, waarvoor nog tot het einde dezes jaars kan worden voortgegaan met het uitloven voor gemelde korpsen van een handgeld of premie van vijf en zeventig gulden, mits deze ter kennis van de korpsen en militaire autoriteiten.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 19den September 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken en
Militaire Administratie.*

N°. 74 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 12den dezer, n°. 52, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van oorlog, van den 10den dezer, kabinet litt. G^{te};

Gelet op Ons besluit van den 22sten Augustus 1849, n°. 87, betrekkelijk de zamenstelling en indeeling van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs;

Herzien den staat litt. A, gevoegd bij opgemeld besluit en de later daarin gebragte wijzigingen;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. Er zal zijn een inspecteur-generaal van fortificatiën, die den rang zal kunnen hebben van generaal-majoor.

Art. 2. De inspecteurs van fortificatiën en het overig personeel van het wapen der genie, staan onmiddellijk onder het toezigt van den inspecteur-generaal van de fortificatiën. Hij is tevens belast met de inspectie over het bataillon mineurs en sappeurs.

Art. 3. De dienst van den inspecteur-generaal van de fortificatiën zal later door Ons bepaald en voorloopig door voorschriften van Onzen Minister van oorlog worden geregeld.

Art. 4. De inspecteur-generaal van de fortificatiën geniet wegens schade-loosstelling voor bureaunkosten de som van zes honderd gulden (f 600) 's jaars.

Art. 5. Aan den inspecteur-generaal van de fortificatiën wordt een majoor of een kapitein toegevoegd. Hij zal daarenboven een kapitein of 1ste luitenant tot adjudant hebben; beiden worden op zijne voordragt door den Minister van oorlog benoemd.

Het bepaalde in art. 6 van het hiervoren aangehaalde besluit van den 22sten Augustus 1849, n°. 87, is op den adjudant van toepassing.

Art. 6. De staat litt. A, gevoegd bij Ons besluit van den 22sten Augustus 1849, n°. 87, met de later daarin gebragte wijzigingen, wordt vervangen door de aan dit besluit geannexeerde tabelle litt. A.

Het personeel dat ten gevolge van de nieuwe zamenstelling overcompleteet wordt, blijft in het thans genoten wordende traktement gehandhaafd.

Onze Minister van oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de algemeene rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 12den September 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Heeft, in verhand met opgemeld besluit en met het oog op art. 22 van het besluit van den 15den December 1849 (*Staatsblad* n°. 62) (*Recueil Militair*, 1850, blad. 1), goedgevonden te bepalen, dat de schadeloosstelling voor fourrage, thans aan de hoofdofficieren van het korps ingenieurs en de adjudanten

bij de inspecteurs toegekend, zal gerekend worden in te gaan op den 1sten Januarij 1867; sprekende het intusschen van zelf, dat zij die zich reeds vroeger van een dienstpaard voorzien, van dat oogenblik af de schadeloosstelling genieten; en

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage den 21sten September 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Behoort bij het besluit van den 12den
September 1866, n°. 52.

TABELLE A.

KORPS INGENIEURS.	STERKTE.		Paarden der officieren.	Trakte- menten in het jaar, per rang.	Aanmerkingen.
	Officieren.	Militaire op- zigters.			
Generaal-majoor, inspecteur- generaal van de fortificatiën.	1		1	f 5300.00	Kolonel zijnde, bedraagt het traktement f 5000 in het jaar.
Kolonels, inspecteurs van for- tificatiën.	2		2	4300.00	
Luitenant-kolonels.	4		4	3400.00	Luitenant-kolonel zijnde, be- draagt het traktement f 3900 in het jaar.
Majoor.	6		6	3000.00	
Kapiteins der	1ste klasse.	11		2200.00	Uit deze officieren worden de adjudanten gekozen, dienst- doende bij de inspecteurs, die als zoodanig schadevergoeding voor het onderhoud van een dienstpaard bekomen.
	2de »	11		1900.00	
	3de »	11		1600.00	
1ste luitenant.	22		1100.00		
2de luitenant.	18		900.00		
Opzigters der	1ste klasse.	13		850.00	
	2de »	13		750.00	
	3de »	13		650.00	
Adjudanten.			3		
	86	39	16		

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 77 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 14den dezer, n°. 68, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van oorlog, van den 12den September 1866, n°. 46 P;

Herzien Ons besluit van den 17den Januarij 1862, n°. 401, houdende vaststelling van de instructie op de werving voor de korpsen van het leger hier te lande;

Gelet op Ons besluit van den 9den November 1865, n°. 57, waarbij onder anderen de sommen zijn bepaald, welke gedurende het loopend jaar voor werfkosten bij de landmagt zullen worden te goed gedaan;

Hebben goedgevonden en verstaan, met uitbreiding van het bepaalde in de art. 12 en 15 van gezegde instructie en met wijziging voor zooveel noodig van laatstgemeld besluit, te bepalen:

1°. Tot eene vrijwillige verbindtenis voor den tijd van drie jaren worden toegelaten ongehuwde personen, die hun 22ste levensjaar zijn ingetreden of vroeger wanneer zij van de dienst der militie definitief vrijgesteld zijn, en die hun 56ste jaar niet hebben bereikt;

Hebben zij te voren bij het korps mariniers, het leger of de koloniale troepen gediend, dan kunnen zij zich voor twee jaren verbinden, mits niet bij de bereden korpsen;

2°. Onderofficieren en militairen van minderen rang, kunnen gedurende of bij het einde van hunne loopende verbindtenis zich ook voor één jaar reëngageren;

3°. Het bedrag der sommen, welke krachtens Ons besluit van den 9den November 1865, n°. 57, gedurende het jaar 1866 voor het werffonds en voor hand- en aanbrenggeld zijn bepaald, wordt, voor hen, die zich in voege voorschreven engageren, te goed gedaan in evenredigheid van het aantal jaren, waarvoor zij zich verbinden;

4°. De vergoeding voor de eerste uitrusting, bedoeld bij art. 51 van het provisioneel reglement van administratie bij de landmagt, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 1sten Februarij 1819, litt. P³, wordt, voor de rekruten, die zich de eerste maal voor minder dan zes jaren verbinden, ten volle te goed gedaan;

Bij het aangaan van latere verbindtenissen worden zij, eerst na zes jaren dienst, tot het genot van die vergoeding in aanmerking gebragt, in verhouding tot het getal jaren, hetwelk zij alsdan nog te dienen hebben.

Onze Minister van oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de algemeene rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 14den September 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Brengt voorschreven besluit, mits deze, ter kennis van de militaire en admiraliteit, te
Bijbl. XI. 10.

nistratieve autoriteiten bij het leger, opdat ieder, voor zooveel hem aangaat, zich daarnaar gedrage;

Noodigt wijders alle korps-kommandanten uit de voormelde gunstige bepalingen aan de onderofficieren, korporaals en manschappen onder hunne bevelen bekend te maken; en

Gelest dat deze in het *Recueil Militair* worde geplaatst ter algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 19den September 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 51 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gelet op het bepaalde bij art. 5 van 's Konings besluit van den 12den dezer, n°. 52;

Heeft goedgevonden de daarbij bedoelde instructie, zoo als deze hierbij gevoegd is, voor den inspecteur-generaal van fortificatiën, *voorloopig* vast te stellen; en

Gelest, dat deze met en benevens die instructie in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 28sten September 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Voorloopige instructie voor den inspecteur-generaal
van fortificatiën.*

Art. 1. De inspecteur-generaal staat onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van oorlog.

Art. 2. De kring zijner dienstverrigtingen strekt zich uit over al hetgeen in verband staat met 's Rijks verdediging, voor zoover de dienst der genie betreft, alsmede over al hetgeen de geschiktheid en de wijze van leven van de officieren en van het verder personeel bij den staf van het wapen aangaat.

Hij is tevens belast met de inspectie over het bataillon mineurs en sappeurs.

De instructie voor de inspecteurs van de infanterie, de kavallerie en de artillerie, vastgesteld bij Zr. Ms. besluit van den 7den Maart 1861, n°. 62, is te dien aanzien voor hem geldend.

Art. 5. Hij heeft het oppertoezicht over al de vestingen, forten en werken behoorende tot het defensiewezen, alsmede over al de militaire gronden en gebouwen.

Hij doet aan den Minister de noodige voorstellen tot, en hij ontvangt diens bevelen omtrent het vernieuwen, veranderen, onderhouden of slechten van een en ander.

De inspecteurs in de fortificatie-inspectiën en het overig personeel van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs zijn hem ondergeschikt.

Art. 4. Hij bezoekt, op magtiging van den Minister, nu en dan de vestingen, de versterkte stellingen en militaire gebouwen, en doet van zijne bevinding verslag aan den Minister.

Hij kan zich bij zijne inspectiën doen vergezellen door den officier die hem is toegevoegd, of door zijnen adjudant.

In bijzondere spoedvereischende gevallen, wanneer zulks in het belang van de dienst noodzakelijk is, kan hij ook zonder voorafgaande magtiging eene vesting of versterkte stelling in oogenschouw gaan nemen, in welk geval hij daarvan onmiddellijk kennis geeft aan den Minister.

Van alle te houden inspectiën wordt door hem aan den bevelhebber in de militaire afdeeling kennis gegeven.

Art. 5. Hij correspondeert met de bevelhebbers in de militaire afdeelingen en met den kommandant van het bataillon mineurs en sappeurs, zoomede met de inspecteurs en directeurs van de verschillende wapens en dienstvakken, omtrent alle onderwerpen tot den kring zijner dienstbetrekking behoorende.

Art. 6. Hij verzekert zich, dat bij de dienstverrigtingen der officieren en opzigtters van het korps ingenieurs de bestaande reglementen en voorschriften naauwkeurig worden opgevolgd.

Indien daarvan wordt afgeweken, zorgt hij, dat de afwijkingen ten spoedigste worden hersteld, en hij treedt, zoo noodig, dienaangaande in overleg met den bevelhebber in de militaire afdeeling.

Art. 7. Hij ontvangt van de inspecteurs in de fortificatie-inspectiën al de ontwerpen, bestekken, begrootingen en voorstellen tot het uitvoeren van werkzaamheden, opmetingen, waterpassingen, enz., benevens de verdere bescheiden en rapporten, welke door hen tot dusverre regstreeks aan het Departement van oorlog worden gezonden.

Hij beoordeelt die stukken en zendt ze, zooveel noodig, vergezeld van zijne consideratiën en een bepaald advies, en anders slechts voorzien van zijn visum, aan den Minister.

Art. 8. Hij heeft ten allen tijde, voor zooverre de dienst der fortificatiën betreft, den vrijen toegang tot het archief van het Departement van oorlog en kan daaruit alle stukken, in zijne dienstbetrekking noodig, tegen een bewijs van ontvangst bekomen.

Art. 9. Hij zendt jaarlijks, vóór of op den 1sten Julij, aan den Minister een uitgewerkten staat, aanwijzende de gelden, welke hij ten behoeve van het materieel der genie en tot onderhoud van gebouwen voor het volgend jaar noodig acht, vergezeld van eene memorie van toelichting.

Art. 10. Hij ontvangt van de bevelhebbers in de militaire afdeelingen de conduitelijsten, de verzoeken om een huwelijk aan te gaan, de voordragten tot het bekomen van pensioen, van non-activiteit en tot ontslag uit de dienst, betreffende de officieren en opzigtters van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs, benevens de militaire wachters, en zendt ze voorzien van zijne beoordeeling aan den Minister.

Art. 11. De aanvragen om verlof ten behoeve van de officieren en opzigtters van het korps ingenieurs, voor veertien dagen of langer, zoomede alle aanvragen om verlof voor langer dan vier dagen ten behoeve van eerstaanwezende ingenieurs, moeten aan zijne goedkeuring onderworpen en door hem aan de bevelhebbers in de militaire afdeelingen gezonden worden ter beslissing.

Art. 12. Hij doet de voordragten tot het benoemen en verplaatsen van de inspecteurs en van de eerstaanwezende ingenieurs en geeft aan die benoemingen en verplaatsingen, na bekomen magtiging van den Minister, onder kennisneming aan de bevelhebbers in de betrokken militaire afdeelingen, uitvoering.

Hij heeft de bevoegdheid aan de andere officieren en aan de fortificatie-opzigtters van het korps eene andere standplaats aan te wijzen, waarvan hij onmiddellijk kennis geeft aan den Minister en aan de bevelhebbers in de betrokken militaire afdeelingen.

Art. 13. Hij regelt de gewone jaarlijksche dienstreizen door de officieren en fortificatie-opzigtters te doen naar de onder hun beheer of opzigt staande vestingwerken en militaire gehouwen, met dien verstande, dat een eerstaanwend

ingenieur de niet in onderhoud zijnde vestingwerken en gebouwen slechts *eenmaal*, en de in onderhoud zijnde werken en gebouwen slechts *tweemaal* 's jaars bezigtigt, alsmede dat een officier of opzigtter, die het opzigt moet houden over de uitvoering van onderhoudswerken, hoogstens *twaalf* reizen 's jaars doet. Hij geeft van de gemaakte regeling kennis aan den Minister van oorlog.

Wanneer hij het noodig oordeelt, dat de inspecteurs in de fortificatie-inspectiën eene geheele of gedeeltelijke rondreis in hunne inspectie doen, of andere officieren zich in het belang van 's Rijks dienst op reis moeten begeven, vraagt hij daartoe de magtiging aan den Minister. Voor de opneming van termijnen voor oplevering of betaling van in uitvoering zijnde werken, benoemt hij evenwel regtstreeks den officier die zulks zal bewerkstelligen, onder kennisgeving daarvan aan den Minister van oorlog, ingeval daaraan reizen verbonden zijn.

Art. 14. Hij zendt jaarlijks aan den Minister een voorstel tot het verleenen van toelagen aan de officieren der genie, die belast zijn of worden met den aanleg van nieuwe vestingwerken en gebouwen, of het doen van aanzienlijke verbeteringen daaraan.

Acht hij het noodig, dat er onderofficieren en manschappen van de verschillende wapenkorpsen gebezigt worden tot den arbeid aan de fortificatiën, dan doet hij daartoe een voorstel aan den Minister.

Art. 15. Hij heeft de bevoegdheid om onderofficieren, korporaals en manschappen van het bataillon mineurs en sappeurs te bestemmen tot tijdelijke opzigtters bij uit te voeren werken.

Hij regelt hunne toelagen en geeft van een en ander kennis aan den Minister en aan de bevelhebbers in de betrokken militaire afdelingen, ten einde hen bij een der korpsen in betaling te doen stellen.

Art. 16. Hij behoeft verlof van den Minister, om zich in zijn persoonlijk belang uit zijne standplaats te verwijderen.

Bij dringende omstandigheden is hij nogtans bevoegd, zich zonder voorafgaande magtiging voor den tijd van acht dagen naar die plaats van het Rijk te begeven waar zijne tegenwoordigheid noodig is, mits hij daarvan onverwijld kennis geve aan den Minister.

Art. 17. Bij afwezigheid of ontstentenis van den inspecteur-generaal wordt, in afwachting, dat in zijne dienst door den Minister zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie *op last* gevoerd door den hem toegevoegden officier van het korps ingenieurs, of des noods door zijnen adjudant.

Art. 18. Voor zoover bestaande verordeningen bij de uitvoering dezer mogten blijken niet volkomen overeen te stemmen met het hierbij voorgeschrevene, zullen die verordeningen moeten geacht worden te zijn vervallen of gewijzigd in den geest dezer instructie.

Ingeval zoodanige verordeningen mogten zijn vastgesteld bij Koninklijk besluit, zal Zijner Majesteits magtiging tot de intrekking of gedeeltelijke wijziging van zoodanig besluit worden gevraagd.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENTJAAR 1867.

VIIIste HOOFDSTUK.

ONTWERF VAN WET.

WIJ WILLEM III, enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat volgens de Artt. 119 en 120 der Grondwet, de algemeene begrooting jaarlijks moet worden vastgesteld,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ART. 1. Het VIIIste Hoofdstuk der begrooting van staatsuitgaven voor het dienstjaar 1867, betreffende het *Departement van Oorlog*, wordt vastgesteld als volgt:

Iste AFDEELING.

Kosten van het Departement.

Art. 1. Traktement van den Minister *f* 12,000.—

Art. 2. Traktement van den secretaris-generaal en verdere ambtenaren, onder-officieren en bedienden, toelagen aan officieren en mindere militairen, benevens fourragegelden van den Minister *f* 99,678.—

Art. 3. Bureau- en lokaalbehoefden, benevens drukwerk *f* 12,622.—

Totaal *f* 124,300.—

IIde AFDEELING.

Traktementen, bureaukosten, toelagen en fourragegelden voor paarden van den grooten en generalen staf van het leger, van de administratie der armee, van de provinciale en plaatselijke staven

Art. 4. Groote staf *f* 69,070.—

Art. 5. Generale staf *f* 72,574.—

Art. 6. Administratie der armee *f* 34,700.—

Art. 7. Provinciale en plaatselijke staven *f* 83,687.—

Art. 8. Kosten van verkenningen, het maken van plans en kaarten, met de voor beide daaruit voortvloeiende uitgaven, en remuneratiën aan élèves bij de kaarten-steendrukkerij *f* 4,000.—

Totaal *f* 264,031.

IIIde AFDEELING.

Traktementen, soldijen, fourragegeld en verdere kosten van de verschillende wapenkorpsen, daaronder begrepen die van de officieren van gezondheid en der paardenartsen, alsmede gratificatiën, te verleenen aan de met lichaamsgebreken ontslagen wordende onderofficieren en manschappen.

Art. 9. Wapen der infanterie, staf en korpsen, hieronder begrepen de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 4,618,395.—

Art. 10. Wapen der kavallerie, staf en korpsen, daaronder begrepen het Limburgsch bondscoutingent, mitsgaders de onderofficieren en soldaten van de andere wapens daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 1,734,450.—

Art. 11. Wapen der artillerie, staf en korpsen, mitsgaders de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 1,866,690.—

Art. 12. Wapen der genie, staf van het wapen en bataillon mineurs en sappeurs, mitsgaders bureaukosten en andere uitgaven voor de ingenieurs in de vestingen *f* 330,200.—

Totaal *f* 8,549,735.—

IVde AFDEELING.

Art. 13. Remonte *f* 193,050.—

Vde AFDEELING.

Koninklijke Militaire Akademie.

Art. 14. Traktementen, soldijen en verdere kosten, na aftrek van de bijdragen, door het Departement van Koloniën te verstrekken, en van die welke voor de opleiding der kadets en surnumeraire élèves (vreemdelingen) betaald worden *f* 69,795.—

VIde AFDEELING.

Art. 15. Reiskosten en vacatiën, met inbegrip der restitutiën van ten dienste van het Rijk gedane uitschotten *f* 28,000.—

VIIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Art. 16 a. Traktementen, toelagen en daggelden van de officieren van gezondheid, niet bij de korpsen ingedeeld, gelijk mede van de administrateurs en verdere geëmploijeerden bij het magazijn van geneesmiddelen en bij de hospitalen, mitsgaders bijdragen aan de Veeartsenijschool tot opleiding van kweekelingen voor de veterinaire dienst *f* 145,900.—

b. Traktementen, toelagen en daggelden van het personeel (militair en burgerlijk) belast met en geëmploijeerd bij het onderwijs der kweekelingen voor de militaire geneeskundige dienst en verdere uitgaven voor gemeld onderwijs, na aftrek van de bijdragen, door de Departementen van Marine en Koloniën te verstrekken; toelagen van de kweekelingen bestemd voor de militaire geneeskundige dienst hier te lande *f* 16,625.—

Art. 17. Materieel van de geneeskundige dienst, kosten vallende zoo op het verplegen van zieken als op het afnemen van examina van officieren van gezondheid en paardenartsen, voor aankoop van medicijnen, enz. *f* 220,800.—

Totaal *f* 383,325.—

VIIIste AFDEELING.

Art. 18. Vuur en licht in de wachten *f* 20,000.—

IXde AFDEELING.

Art. 19. Scheeps- en wagenvrachten en overvaartgelden, vergoeding voor geleden schade, uit de kontrakten wegens de transporten te water voortkomende *f* 45,000.—

Xde AFDEELING.

Materieel der artillerie en draagbare wapenen, met den aankleve van dien, onder het beheer der artillerie staande.

Art. 20. Jaarwedden van beambten, daggelden, soldijen enz voor werklieden (burgerlijke en militaire), verdiend loon voor werk op stuk, toelagen voor officieren en conducteurs, mitsgaders tegemoetkomingen, zoo bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen, bij de inspectie der draagbare wapenen te *Delft*, *Maastricht*, *Gorinchem*, *Dordrecht*, *Luik*, enz., en pyrotechnische werkplaatsen, als bij andere etablissementen tot het materieel der artillerie behoorende *f* 234,925.—

Art. 21. Aanschaffing, herstelling, onderhoud en verwerken van het materieel der artillerie, der draagbare wapenen en der pyrotechnische voorwerpen, met alles wat daarop, alsmede op het beheer van een en ander, betrekking heeft, benevens het verstrekken van patronen aan vereenigingen tot vrijwillige oefening in den wapenhandel *f* 259,650.—

Totaal *f* 494,575.—

XIde AFDEELING.

Materieel der genie en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren.

Art. 22. Onderhoud, herstellen, veranderen en verbeteren van vestingwerken, militaire gebouwen, dijken, kaden, wegen, grachten, bruggen, en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren, werkgelden voor militairen gebezigd wordende tot den arbeid aan fortificatiewerken; werkzaamheden betreffende het bouwen en planten in de nabijheid der vestingwerken, aankoop en huren van perceelen; kosten en ongelden bij het sluiten van aankopen en overeenkomsten; afkoop van regten; verleenen van subsidiën voor uitvoering van werken; doen van waterpassingen, metingen en peilingen, opzigtkosten, schoonhouden van genie-goederen, enz. *f* 302,000.—

Art. 23. Aankoop, herstellen of verbeteren (op rekening of in daggeld) van kaarten, plans, memoriën, reglementen, werktuigen, meet- en waterpasinstrumenten en gereedschappen, tot het meten en teekenen *f* 2,000.—

Art. 24. Praktische oefeningen der mineurs en sappeurs, met de daarvoor noodige voorwerpen *f* 2,400.—

Art. 25. Nieuwe werken, uitbreiding of slechting van reeds bestaande, met den aankleve van dien:

a. voortzetting van de verbetering der middelen tot het stellen van de inundatiën der nieuwe Hollandsche waterlinie van den Neder-Rhijn tot *Utrecht* *f* 150,000.—

b. voortzetting van de verbetering van den wateraanvoer voor de *Grebbe-linie* *f* 100,000.—

c. betalingen voor reeds aanbestede nieuwe werken *f* 42,000.—

Totaal *f* 598,400.—

XIIde AFDEELING.

Kazerneering.

Art. 26.

- a. Onderhouden, herstellen, veranderen en verbeteren van 's Rijks gebouwen (ook van die, door de gemeenten tot militair gebruik afgestaan), bestemd tot kazernen, stallen, magazijnen als anderzins; aankoop van perceelen tot verbetering en uitbreiding dier gebouwen; kosten en ongelden bij het sluiten van aankopen en overeenkomsten; afkoop van regten; herstellingen en vernieuwingen van meubelen en verdere benodigdheden in die gebouwen *f* 224,650.—
- b. Huur van gebouwen of gedeelten daarvan, tot huisvesting van militairen en hunne huisgezinnen (het wapen der maréchaussée daaronder niet begrepen) *f* 4,000.—

Totaal *f* 228,650.—

XIIIde AFDEELING.

Verschillende uitgaven.

Art. 27. Defroijement van den amanuensis bij de directie der weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt *f* 1,200.—

Art. 28. Kosten tot verzekering en uitoefening der eredienst bij de militairen, daaronder begrepen tegemoetkoming aan predikanten en onderwijzers, mitsgaders aan Roomsch katholieke en andere geestelijken in kleine garnizoenen *f* 8,400.—

Art. 29. Huur van gebouwen, exercitie-velden en loodsen *f* 4,500.—

Art. 30. Kleine tegemoetkomingen, reiscelden enz., aan gewezen militairen, en weduwen en kinderen van militairen *f* 900.—

Art. 31. Drukwerk van onderscheiden aard ten dienste van het leger, mitsgaders het drukken en aanschaffen van militaire reglementen en boekwerken *f* 6,000.—

Art. 32. Subsidie aan de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt *f* 12,000.—

Art. 33. Huisvesting en voeding van lotelingen der nationale militie, en reiscelden van opgeroepen wordende en vertrekkende verlofgangers *f* 3,500.—

Art. 34. Kosten van het magazijn van kleeding, uitrusting, hospitaal-goederen, kampements-effecten, traktementen, toelagen, bureaukosten, daggelden aan mindere bedienden en arbeidsloozen, aankoop van goederen en algemeene kosten *f* 45,000.—

Art. 35. Kosten wegens onderhoud van militaire huisgezinnen in de aan het Rijk toebehoorende gestichten te *Ommerschans* en *Voenhuizen* *f* 22,500.—

Art. 36. Gratificatiën *f* 12,000.—

Art. 37. Proceskosten van verschillenden aard. *Memorie.*

Art. 38. Subsidie aan het Invalidenhuis te *Leiden* *f* 5,000.—

Art. 39. Het aanschaffen van onderscheidingsteekenen voor officiersdienst, van medailles voor diensten van onderscheiden aard en van eeretekenen, ingesteld bij Koninklijk besluit van den 10den Mei 1865 (*Staatsblad* N°. 32) *f* 1,000.—

Art. 40. Kosten vallende op het kamperen van troepen *f* 13,000.—

Art. 41. Kosten vallende op telegraphische correspondentie *f* 100.—

Art. 42. Lokaal- en schrijfbehoeften, vuur, licht, enz., voor te houden examina voor officiersrangen, alsmede voor bijeenkomsten van raden van onderzoek *f* 100.—

Totaal *f* 135,200.—

XIVde AFDEELING.

Art. 43. Traktementen, soldijen, huisvesting en verdere kosten van het wapen der maréchaussée, alsmede gratificatiën, te verleenen aan met lichaamsgebreken ontslagen wordende maréchaussées *f* 227,600.—

XVde AFDEELING.

Overkomplete officieren, pensioenen, gagementen, onderstanden, lijfrenten en wachtgelden.

Art. 44. Overkomplete officieren, twee derde en non-activiteitstraktementen *f* 30,000.—.

Art. 45. Pensioenen, gagementen en onderstanden *f* 1,430,000.—.

Art. 46. Tijdelijke pensioenen en onderstanden, volgens de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* N°. 129) *f* 5,760.—.

Art. 47. Pensioenen aan mindere geëmploijeerden, werklieden en bedienden, op daggeld werkzaam bij de inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt (wet van den 24sten Junij 1854, *Staatsblad* N°. 92) *f* 9,600.—.

Art. 48. Lijfrente, toegekend aan den Pruisischen generaal graaf BULOW von *Dennewitz* en diens mannelijke afstammelingen in de rechte linie (besluit van den Souvereinen Vorst van den 6den Februarij 1814, N°. 3, en Koninklijk besluit van den 8sten Julij 1815, N°. 4) *f* 5,250.—.

Art. 49. Toelage aan J. S. A. ELBERTS, weduwe van den kapitein W. DE MAN, als schadeloosstelling voor een in 1825 aan haar toegekend, doch nimmer door haar genoten Rijkspensioen *f* 300.—.

Art. 50. Wachtgelden aan ambtenaren, welke door maatregelen van vereenvoudiging en bezuiniging buiten bereik zijn geraakt *f* 9,561.—.

Totaal *f* 1,490,471.—.

XVIde AFDEELING.

Art. 51. Onvoorziene uitgaven *f* 57,868.—.

Totaal Generaal *f* 12,910,000.—.

ART. 2. Wanneer de som, in dit hoofdstuk uitgetrokken voor een der onderwerpen van uitgaaf, begrepen onder de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 28, 29, 31, 33, 34, 35, 37, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 en 50, ontoereikend mogt worden bevonden, kan het ontbrekende bedrag, met inachtneming van het voorschrift van het 2de lid van art. 24 der wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* N°. 40), aangevuld worden, door overschrijving uit den post voor *Onvoorziene uitgaven*, in hetzelfde hoofdstuk voorkomende.

ART. 3. De in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, het voorschreven departement betreffende, welke hare omschrijving niet vinden in de artikelen van dit hoofdstuk, worden op den post voor *Onvoorziene uitgaven* aangewezen.

Die uitgaven worden bij de rekening omschreven en verantwoord in zoovele bijzondere posten, als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegiën en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1867.

VIIIste HOOFDSTUK.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

§ 1. Bij de indiening dezer begrooting, de eerste die hij de eer heeft der Ver- tegenwoordiging aan te bieden, acht de Minister het van zijnen pligt enige be- schouwingen te doen voorafgaan, ten einde al dadelijk eenigzins meer breedvoerig te verklaren, waaraan het is toe te schrijven, dat ook ditmaal weder belangrijke offers van de natie moeten worden geleverd, en evenzeer in de eerstvolgende jaren nog aanzienlijke buitengewone uitgaven zullen moeten geschieden.

Het eenigermate vermeerderen toch van het gestadig in dienst blijvend gedeelte der levende strijdkrachten heeft in de eerste plaats tot eene niet onbelangrijke verhooging van dit hoofdstuk geleid, en deze verhooging, de Minister mag dit niet verbergen, wordt door hem als van blijvenden aard beschouwd; daar hij er niet ligt toe zou kunnen besluiten de sterkte van het ook in vredetijd onder de wapenen te houden gedeelte van het leger tot een zoo laag cijfer te laten afdalen, dat daardoor een staat van betrekkelijke weërloosheid ontstond en ieder denkbeeld van verdediging, bij de snelle wijze van aanvallen van den tegenwoordigen tijd, zou moeten worden opgegeven.

De aanschaffing der noodzakelijke munitiën, voornamelijk ten dienste van de artil- lerie, heeft mede het hare bijgedragen om het eindeijfer te verhoogen; evenzeer als de uitbreiding der inrigting aan de kweekschool voor militaire geneeskundigen te *Utrecht*.

De kosten der voortzetting van reeds in vorige jaren aangevangen genie-werken en het onderhoud van vestingwerken, van kazernen en infanterie-gebouwen, hebben ook ditmaal weder voor een belangrijk bedrag berekend moeten worden, niettegenstaande de omtrent die aangelegenheid door den Minister kort na zijne optreding gegeven aanbeveling, om daarbij met de meeste zuinigheid en overleg te werk te gaan.

Intusschen zal door hem op de plaatsen zelf een naauwgezet onderzoek worden in- gesteld, en durft hij zich vleijen dat die uitgaven later voor vermindering zullen vatbaar zijn; zoowel ook ten gevolge van het opheffen of het vereenvoudigen van sommige vestingwerken, als van het verlaten van enkele garnizoensplaatsen en het meer za- mentrekken der verschillende wapenkorpsen in een kleiner aantal garnizoenen, waardoor tevens de oefening zeer zal worden gebaat.

De buitengewone uitgaven, die in het vervolg van tijd van de schatkist zullen moeten worden gevraagd, zijn hoofdzakelijk die: voor de verandering der bestaande of de aanschaffing van nieuwe geweren; voor de aanschaffing van enkele stukken geschut van zwaar kaliber tot bewapening der kustbatterijen; (waarschijnlijk) en, in eene meer ver- wijderde toekomst, voor de werken tot verdediging van Amsterdam, in verband met de kustdefensie en de nieuwe waterwegen van Amsterdam en Rotterdam naar de Noordzee.

Omtrent het eerste punt zij hier al dadelijk opgemerkt, dat, hoewel onze getrokken geweren over het algemeen in goeden en bruikbaren staat zijn en niet behoeven onder te doen voor soortgelijke wapens in andere Rijken in gebruik, sedert den laatsten oorlog in Duitschland de drang tot het aannemen van een stelsel van achterlaadgeweren zoo groot geworden is, dat het invoeren van zoodanige volstrekt noodzakelijk geoordeelde wapens niet uitgesteld mag worden.

In verband met die noodzakelijkheid zijn al dadelijk, op 's Ministers last, onderzoeken ingesteld naar de mogelijkheid om het tegenwoordig in gebruik zijnde geweer tot een achterlaadgeweer te wijzigen, terwijl tevens met aandacht wordt nagegaan welke soort van kamerlaadgeweer de voorkeur zal verdienen, wanneer men verplicht zal wezen tot de aanschaffing van nieuwe geweren over te gaan.

Ten aanzien van dit laatste bestaat nu reeds het vertrouwen, dat wij een achterlaadgeweer kunnen bekomen, dat zoo door eenvoudigheid van inrigting als door snelheid van vuur en trefzekerheid, niet zal behoeven onder te doen voor het Pruisische naaldgeweer; maar dit integendeel in een en ander opzigt *erre* zal overtreffen.

Hoewel de bovenbedoelde onderzoeken, zoo hier te lande als in het buitenland, met den meesten ijver worden voortgezet en men weldra tot een resultaat hoopt te komen, is het evenwel niet doenlijk, reeds nu voor deze belangrijke aangelegenheid gelden aan te vragen, vooral in de onzekerheid waarin men verkeert, of de in gebruik zijnde geweren gewijzigd, dan wel door andere vervangen zullen moeten worden; hetgeen natuurlijk een groot verschil in het bedrag der kosten moet te weeg brengen.

Om deze redenen heeft de Minister dan ook vooralsnog geene vrijheid gevonden voor dit onderwerp op deze begrooting gelden aan te vragen.

Zoodra de zaak beslist zal zijn, zal hij zich beijveren aan de Vertegenwoordiging — bij buitengewone aanvraag — een wets-ontwerp aan te bieden tot bekoming van de benoodigde gelden, ten einde, zoo die gelden worden toegestaan, met kracht te doen aanvragen en voortgaan om onze infanterie binnen den kortstmogelijken tijd van achterlaadgeweren te voorzien, te beginnen met de jager- en tirailleur-kompagnien.

Het in de vorige zitting ingediende wets-ontwerp tot den aanleg der forten, die moeten dienen tot verzekering van het hoofdaccès over de Houtensche vlakte, en de stelling om Utrecht, strekke tot bewijs dat de Minister doordrongen is van de noodzakelijkheid om daar ter plaatse met kracht te doen voortwerken, ten einde de nieuwe Hollandsche waterlinie, die wat inrigting en ligging der werken aangaat niet meer berekend was voor de behoefte van den tegenwoordigen tijd, in zoodanigen toestand te brengen, dat wanneer de voorgestelde werken voltooid en met ver dragend geschut behoorlijk gewapend zullen zijn, men verzekerd kan wezen, dat het hart des lands — van dien kant — volkomen beveiligd zal zijn en aan iederen, ook overmagtigen aanval weerstand kan worden geboden.

Ware dat wets-ontwerp bij het zamenstellen dezer begrooting reeds tot wet verheven geweest, dan zoude men daarop ook hebben kunnen uittrekken het tweede gedeelte der benoodigde gelden tot voortzetting van dat belangrijk werk. Vermits dit niet doenlijk geweest is, bestaat het voornemen om wanneer het bedoelde wets-ontwerp is aangenomen, de voor het dienstjaar 1867 benoodigde gelden buitengewoon, en kan het zijn, te gelijk met die benoodigd voor de verandering der tegenwoordige geweren tot, of de aanschaffing van nieuwe achterlaadgeweren, aan te vragen.

Op deze wijze handelende, zal, naar het gevoelen van den Minister, ook beter uitkomen, wat als buitengewone behoefte slechts voor ééns noodig is; en deze gelden afgescheiden zijn van hetgeen voor de gewone behoeften gevorderd wordt.

De Minister neemt in ernstige overweging, of en in hoeverre sommige vestingen en forten, die voor 's lands verdediging niet volstrekt noodzakelijk zijn te achten en tot versnippering van krachten kunnen aanleiding geven, uit het stelsel van verdediging weggenomen of ook zeer vereenvoudigd kunnen worden. Aan de verdedigingswerken zou hij voorts eene inrigting wenschen te geven, meer in overeenstemming met de tegenwoordige middelen van aanval; echter niet dan in zoover deze inrigting van lieverlede, zonder belangrijke verhooging van uitgaven, zou kunnen tot stand worden gebracht.

Bij het in dezen vereischt naauwgezet onderzoek zal de Minister zich evenmin laten leiden door de inzigten dergenen, wier gehechtheid aan het oude al het bestaande zou in stand willen houden, als door het drijven van hen, die ondoordacht zouden wenschen te vernietigen wat vroeger werd gesticht. Hij houdt zich overtuigd langs dezen weg van bezadigd en naauwlettend onderzoek tot uitkomsten te kunnen geraken, waarbij de verdediging van het land zal worden gebaat, zonder dat daarbij de belangen van 's lands schatkist uit het oog worden verloren.

De Minister vermeent deze verklaring te moeten afleggen, om aan de Vertegenwoordiging de verzekering te geven, dat hij ten opzichte van het hoogst belangrijk onderwerp der landsdefensie geheel zelfstandig denkt te blijven handelen; sprekende het echter van zelf, dat daarbij voorlichting van deskundigen en rijp beraad met dezen door hem steeds hoogelijk zullen worden gewaardeerd.

Wat nu de gewone behoeften voor het leger betreft, moet de Minister doen kennen, dat hij het ook voor eene behoorlijke oefening voor ons grootendeels zeer jeugdig kader dringend noodzakelijk acht, om een grooter aantal soldaten voortdurend onder de wapenen te doen blijven, dan in de laatste jaren het geval is geweest.

Dat aantal mag, naar zijn oordeel, niet minder zijn dan het voor ieder korps bepaalde getal vrijwillig dienende soldaten; bestaat er dus een incompleet aan vrijwilligers, dan dient dit in zijn geheel te worden aangevuld door de miliciens, daarvoor aangewezen bij de artt. 123 en 124 der wet op de nationale militia van den 19den Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72).

Wordt dit opgevolgd, dan zullen de bataillons infanterie eene sterkte van 205 soldaten bekomen, die voortdurend onder de wapenen blijven, een getal dat wel niet lager kan worden gesteld, wanneer men in aanmerking neemt dat er altijd eenige manschappen door ziekte als anderszins tijdelijk afwezig zijn en dat door die bataillons in de verschillende garnizoensplaatsen in velerlei diensten moet worden voorzien, zonder dat de zoo hoog noodzakelijke oefeningen, ook bepaaldelijk die tot vorming van het kader, daarbij mogen stil staan.

Het is mede noodzakelijk uit de jaarlijksehe ligting der militia een grooter getal miliciens bij de korpsen in te deelen, dan het aantal waarvoor tot dusverre op de begrooting gelden tot eerste oefening werden aangevraagd.

Op die wijze is het mogelijk, om, bij het voortdurend bestaan van een aanzienlijk incompleet aan vrijwilligers, de korpsen op de gewenschte sterkte van vrwilligers en miliciens te zamen genomen te houden en later in de gelederen der schutterij een grooter aantal eenigzins geoefende en aan krijgstuicht gewende soldaten te brengen, terwijl door het grooter aantal miliciens het $\frac{1}{7}$ der militia, dat krachtens de artt. 123 en 124 van de militiewet onder de wapenen kan worden gehouden, en waarover men bij de troepen te paard steeds zou wenschen te beschikken, ook eenigzins aanzienlijker zal worden.

Op grond van dit een en ander wenscht de Minister de levende strijdkrachten, welke gedurende het jaar 1867, boven en behalve de officieren, onder de wapenen zullen worden gehouden, te bepalen op ongeveer:

14,860 man kader en vrijwilligers,

5,000 miliciens, die krachtens de artt. 123 en 124 der wet van 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72) moeten dienen tot aanvulling van het incompleet aan vrijwilligers,

8,860 miliciens, die in gemeld jaar ingelijfd, voor zooverre zij tot de troepen te voet behooren, gedurende de vijf maanden, de miliciens stukrijders bij de veld-artillerie drie maanden, en de overigen gedurende een jaar tot eerste oefening onder de wapenen zullen blijven,

terwijl het getal paarden zal bedragen:

bij de kavallerie 2348 en

„ „ artillerie 813.

Wat de werkzaamheden, verbonden aan de vernieuwingen en herstellingen van het materieel der artillerie betreft, hiermede zal ook op de vorige grondslagen worden

voortgegaan, ten einde dat materieel in zoodanigen staat te brengen en te houden, dat het in allen deele voldoen kan aan de diensten, welke daarvan in oorlogstijd kunnen worden gevorderd.

De noodzakelijkheid der aanschaffing van zeer zwaar geschut tot bewapening van enkele onzer kustbatterijen maakt een punt van bijzondere overweging des Ministers uit. Behalve het deswege gehouden overleg met den Minister van Marine, zijn er ook omtrent deze aangelegenheid van zijnentwege door daarmede speciaal belaste officieren onderzoekingen in het buitenland ingesteld, maar deze hebben nog niet tot zoodanige uitkomsten geleid, dat reeds thans te dier zake bepaalde voorstellen aan de Vertegenwoordiging kunnen worden onderworpen.

Ten aanzien van de verdere voltooiing der verdedigingswerken zij hier opgemerkt, dat, hoewel er reeds op de begrooting voor het loopende jaar eene aanzienlijke som is toegestaan en deze ook reeds gedeeltelijk verwerkt is tot voortzetting der werken voor aanvoer van water, tot het stellen van inundatiën in de Grebbe- en nieuwe Hollandse waterlinie, daarvoor nog vrij belangrijke sommen gevorderd worden en dan ook zijn aangevraagd.

Ook met verbetering van de gebouwen, bestemd tot huisvesting van troepen en het stallen der paarden, waarvoor in de laatste jaren reeds veel is gedaan, doch nog veel te doen overblijft, wenscht de Minister geleidelijk te doen voortgaan.

Bij dit alles heeft hij getracht de behoeften zoo spaarzaam mogelijk te berekenen.

De redenen waarom voor sommige onderwerpen meer, voor andere minder wordt geraamd, zullen hierna bij de betrokken onderdeelen nader worden opgegeven.

Iste AFDEELING.

Kosten van het Departement.

§ 2. Het cijfer, uitgetrokken voor het personeel van het departement, is nagenoeg gelijk met het bedrag op de vorige begrooting toegestaan. Voorschands heeft de Minister gemeend de raming voor 1866 daarvoor te moeten overnemen, behoudende hij zich evenwel voor, in die afdeeling zoodanige bezuinigingen tot stand te brengen, als bij ondervinding blijken zal mogelijk te wezen; zijnde het 's Ministers intentie om betrekkelijk de organisatie van het departement terug te keeren tot de grondslagen, vastgesteld bij vroegere Koninklijke besluiten, waarbij als chef de bureau officieren van minderen rang, dan tegenwoordig het geval is, waren aangewezen.

IIde AFDEELING.

Verschillende staven en dienstvakken.

§ 3. Voor het loopend dienstjaar 1866 is voor deze afdeeling toegestaan.	f 268,151.00
Thans wordt voor 1867 geraamd	264,031.00
	Alzoo minder . . . . . f 4,120.60

Hoewel het getal luitenants bij den generalen staf thans volgens de formatie is aangevuld en daarvoor dus meer traktement en fourragegelden moet worden betaald dan voor 1866 het geval is geweest, en er enige wijzigingen in de traktementen van het personeel door bevorderingen als anderzins hebben plaats gehad, heeft het niet in rekening brengen van het traktement van den generaal, Zijner Majesteits gemagtigde bij de Militaire Commissie tot de Duitsche Bondsvergadering, aanleiding kunnen geven, dat voor deze afdeeling het bovenstaand bedrag minder wordt geraamd.

IIIde AFDEELING.

Verschillende wapenkorpsen.

§ 4. De zamenstelling van de verschillende wapenkorpsen, zoo als die in de toelichtende staten, behoorende bij de begrooting voor 1866 voorkomen, zijn voor alsnog

onveranderd gebleven. Voor de verschillende staven en korpsen in deze afdeeling begrepen wordt thans geraamd . . . . . f 8,549,735.00
 Voor het jaar 1866 is toegestaan . . . . . „ 8,291,165.00

Alzoo meer . . . . . f 258,570.00

Hetwelk ontstaat:

a. door vermeerdering van het getal miliciens bij het wapen der infanterie, dat tot aanvulling van het bestaande incompleet aan vrijwilligers onder de wapenen zal worden gehouden . . . . . f 197,516.10

b. door vermeerdering van het getal miliciens dat bij de onderscheidene korpsen tot de eerste oefening onder de wapenen zal opkomen . . . . . f 86,666.12⁵

e. door eene vermeerdering van paarden bij de kavallerie, en voor eenige paarden ten dienste van sommige hoofdofficieren bij de genie „ 13,578.50

f 297,760.72⁵

d. door het niet benoedigde voor de soldijen enz., ten behoeve van de miliciens, die in 1866 onder de wapenen zouden opkomen tot bijwoning van het kamp, en eenige kleine verminderingen op de verschillende artikelen van uitgaaf. . . . . „ 39,190.72⁵

Gelijk aan het verschil. . . . . f 258,570.00

IVde AFDEELING.

Remonte.

§ 5. Ten einde eenigzins spoediger tot aanvulling van het bestaande incompleet aan paarden bij het wapen der kavallerie te geraken, wordt het noodzakelijk geacht voor dat wapen de remonte op $\frac{1}{7}$ te stellen van het benoedigde getal als compleet.

Voor de artillerie kan men zich houden aan het vroeger bepaalde cijfer, namelijk op $\frac{1}{10}$ van het getal paarden dat bij laatstgemeld wapen aanwezig moet zijn.

Dien ten gevolge zullen er in het jaar 1867 eenige paarden meer worden aangeschaft dan in het loopend jaar het geval is geweest, waardoor eene som van f 19,110 meer wordt geraamd, dan voor de dienst van 1866 is toegestaan.

Ofschoon op deze wijze nog in geen deele wordt te gemoet gekomen in eene spoedige aanvulling van het incompleet aan paarden bij de bereden korpsen, heeft de Minister geene vrijheid gevonden, om door het aanvragen van meer gelden voor dit onderwerp de begrooting buitengewoon te bezwaren. Bij den bestaanden gewapenden toestand in de naburige Rijken, laat het zich voorzien dat de prijs der paarden, waarvan een groot gedeelte in het buitenland wordt aangekocht, buitengewoon hoog blijven zal, terwijl voor artillerie-trekpaarden het land zelf wel hulpbronnen zal kunnen opleveren, die, ingeval van nood, met vrucht zullen te benutten zijn.

Vde AFDEELING.

Koninklijke Militaire Akademie.

§ 6. Het getal der jongelingen, die gedurende het nieuw dienstjaar bij de Akademie hunne opleiding zullen genieten is als volgt:

Voor de dienst hier te lande: Infanterie 107; Kavallerie 11; Artillerie 45; Genie 21.

Voor de dienst in de Oost-Indische bezittingen: Infanterie 87; Kavallerie 8; Artillerie 29; Genie 11.

Voor de dienst in Suriname: Infanterie 2; Artillerie 1.

Voor de dienst in Curaçao: Infanterie 1; Artillerie 2.

Te zamen 325.

Door het Departement van Koloniën wordt in de gezamentlijke kosten bijgedragen naar reden van 141 en door dat van Oorlog voor 184 kadetten, zoo als dit nader in den toelichtenden staat tot deze afdeeling behoorende is aangewezen.

Er wordt thans *f* 3095 meer geraamd dan er voor het jaar 1866 is toegestaan; dit ontstaat omdat bij het personeel der inrigting — door bevordering in rang en verandering in klasse — eenige traktementen zijn verhoogd geworden en voor sommige onderwerpen van uitgaaf eene geringe verhooging noodzakelijk wordt geacht. Het is evenwel des Ministers voornemen ook op deze afdeeling zoo mogelijk bezuinigen tot stand te brengen.

VIIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

§ 7. Ten einde door de Departementen van Marine en van Koloniën gelijkmatig kunne worden bijgedragen in de kosten van het onderwijs van de kweekelingen voor de militaire geneeskundige dienst, zijn thans de traktementen, toelagen enz. van het bij de kweekeschool aanwezig onderwijzend personeel en de verdere daaraan verbonden kosten, benevens de toelagen voor de kweekelinge, bestemd voor het leger hier te lande, bij deze afdeeling onder een afzonderlijk artikel uitgetrokken.

Ieder departement zal voortaan in de gezamentlijke kosten bijdragen in evenredigheid van het aantal kweekelingen, dat ten behoeve van hetzelfde wordt opgeleid.

Het getal jongelingen, die gedurende het nieuwe dienstjaar bij de kweekeschool hunne opleiding zullen genieten, zal zich vermoedelijk tot de volgende cijfers bepalen, te weten:

voor de geneeskundige dienst bij het leger hier te lande.	31
voor de zeemagt.	20
voor het leger dienstdoende in de Oost-Indische bezittingen.	62
voor de troepen, dienstdoende in Suriname.	2
“ “ “ “ “ Curacao	1
Te zamen.	116

Voor het jaar 1866 is voor de geneeskundige dienst toegestaan	<i>f</i> 403,600.00
Thans worden de uitgaven, voor zooverre het Departement van Oorlog betreft, geraamd op.	„ 383,325.00
Zoodat er minder wordt gevraagd.	<i>f</i> 20,275.00

Blijkens den bij deze afdeeling behoorenden toelichtenden staat wordt door de Departementen van Marine en van Koloniën gezamentlijk bijgedragen. . . . . *f* 31,875.00

Trekt men hiervan af hetgeen minder wordt geraamd, zoo als zoo even is aangewezen . . . . . „ 20,275.00

dan blijkt dat er voor 1867 meer wordt geraamd dan voor 1866 is toegestaan . . . . . *f* 11,600.00

Deze verhooging van uitgaven ontstaat in de eerste plaats doordien bij 's Konings besluit van den 10den November 1865, n°. 74, het onderwijzend personeel bij de kweekeschool is uitgebreid met één apotheker van de 2de en twee van de 3de klasse, alsmede met een amanuensis bij die inrigting; ten andere door te verleenen honorarium aan twee burger-onderwijzers, en voornamelijk door het meer benooidigde tot aankoop en onderhoud van instrumenten, toestellen, praeparaten, enz. noodzakelijk ten gevolge van de uitbreiding van het aldaar te geven onderwijs in verband met de nieuw uitgevaardigde geneeskundige wetten.

Xde AFDEELING.

Materieel der artillerie.

§ 8. Voor het materieel der artillerie wordt voor de dienst van 1867 geraamd	f	494,575.00
Voor het jaar 1866 is toegestaan	„	440,325.00
		<hr/>
Zoodat er meer wordt aangevraagd	f	54,250.00
Deze verhooging ontstaat:		
a. Voor de aanschaffing van stalen projectielen voor kustgeschut is noodig	„	37,500.00
b. Voor meerder benoodigd lood, patroonpapier en andere voorwerpen van verschillenden aard	„	16,750.00
		<hr/>
Gelijk aan het bovenstaande	f	54,250.00

Ten aanzien van de hiervóór onder *a* bedoelde aanschaffing van stalen projectielen voor kustgeschut, zij hier opgemerkt, dat proeven, in het vorige jaar genomen, hebben doen zien, dat ons getrokken kanon van 30 pond zwaar zulke zware ladingen kan verdragen, dat op niet al te groote afstanden, das op niet te breede vaarwaters, gewoon gepantserde schepen daarmede met vrucht beschoten kunnen worden.

Hiertoe is het echter een eerste vereischte, dat de gebruikt wordende projectielen van zoodanige hardheid en taatheid zijn, dat zij, bij het doorboren van de ijzeren pantserplaten, in haar geheel blijven en daardoor eene krachtige werking op die platen uitoefenen.

De projectielen, die bij de proeven het best aan dit vereischte hebben voldaan, zijn van staal vervaardigd en afkomstig uit de fabriek van *Noss en Egeland* in *Noorwegen*. Deze projectielen zijn evenwel zeer duur; weshalve men voor alsnog gearzeld heeft tot de aanschaffing over te gaan, en alvorens heeft onderzocht, of gelijke krachtige werking niet te verkrijgen zou zijn met minder kostbare projectielen van gegoten glashard ijzer.

Dit onderzoek, hoewel aanvankelijk tot vrij goede uitkomsten leidende, heeft nog niet geheel aan de verwachting beantwoord, zoodat de Minister vermeent nu niet langer te mogen uitstellen, en zich verplicht acht zoodra mogelijk te moeten overgaan tot de aanschaffing van eene eerste behoefte aan krachtig werkende stalen projectielen, met dien verstande, dat er voor ieder getrokken kanon van 30 pond zwaar een *tiental* zoodanige projectielen aanwezig zij.

De Minister is van gevoelen, dat eerst *dan* tot de invoering van vreemde vuurmonden van zwaar kaliber voor de kustbatterijen moet worden overgegaan, als door proeven uitgemaakt zal zijn, dat door het wijzigen van onze bestaande vuurmonden de, voor de tegenwoordige toestanden noodige krachtige werking tegen gepantserde schepen niet te verkrijgen is.

De finantiële krachten van den Staat gedoogen niet om proeven op groote schaal te nemen; bovendien zijn de aanvankelijk in andere Rijken zeer hoog gestelde eischen voor zulk geschut reeds belangrijk verminderd, terwijl de invoering van de eerst zoo geroemde vuurmonden van zeer zwaar kaliber dáár tot dusverre niet is geschied, en die van *middelbaar* kaliber zelfs met eenige aarzeling plaats heeft.

De proeven, welke thans hier te lande worden genomen, bestaan in het inrigten van ons zwaarste ijzeren kanon van 80 pond — door het aanbrengen van een bronzen voering — tot een getrokken kanon van 19 duim (genoegzaam overeenkomende met het kaliber van 200 pond Engelsch).

Mogten alle vorenstaande proeven onverhoopt niet leiden tot het gewenschte resultaat, dan zal men dienen over te gaan tot het aanschaffen van eenige modellen van vuurmonden van zwaar kaliber, zoo als zij in enkele Rijken zijn of waarschijnlijk zullen worden ingevoerd, ten einde daarmede de noodige proeven te nemen, en in dat geval zullen de daartoe benoodigde gelden afzonderlijk worden aangevraagd.

De schietoefeningen worden niet alleen bij de infanterie met kracht voortgezet, maar daaraan is ook, in overleg met den Minister van Binnenlandsche Zaken, bij de dienstdoende schutterijen eenige uitbreiding gegeven, terwijl het ook 's Ministers voornemen is aan de vrijwillige scherpschutters-vereeningingen, die zich uitsluitend ten doel gesteld hebben tot bevordering van 's lands weerbaarheid bij te dragen, van 's Rijks wege munitien te verstrekken.

De Minister wenscht tot dezen laatsten maatregel over te gaan ten gevolge van de groote moeilijkheden, die zich bij verschillende der hier bedoelde vereeningingen voordoen, om zich van de noodige munitien te voorzien.

Hij vreest dat de ijver voor de zaak door al die bezwaren zou kunnen verflaauwen en dat, wanneer daarin niet op deze wijze werd voorzien, eene zoo gewenschte uiting van den nationalen geest voor de toekomst des vaderlands niet die vruchten zou dragen, die men met reden daarvan kan en mag verwachten.

Het natuurlijk gevolg van een en ander is een grooter verbruik van munitien, en aangezien daardoor de aanwezige voorraad lood en patroonpapier eene belangrijke vermindering ondergaat, heeft dit aanleiding gegeven tot eene verhooging der sommen, welke voor die onderwerpen in den regel benoodigd zijn; dat is ook het geval voor eene vermeerderde behoefte aan saai, omdat het gebruik van dit artikel door de invoering van getrokken kanons, waarbij uitsluitend saaijen kardoczen worden gebezigd, zeer is vermeerderd.

Omtrent den voorraad van het artillerie-materieel is het den Minister aangenaam geruststellende mededeelingen te kunnen doen.

Niet alleen is dit materieel voor de geheele uitrusting van alle vestingen, sterkten en liniën, alsmede voor het leger te velde genoegzaam voorhanden, maar het is zelfs zooveel mogelijk opgelegd in of zeer nabij de plaatsen waar het eventueel in batterij gesteld of uitgerust zal moeten worden. Wat betreft het inrigten van onze bestaande ijzeren kanons tot getrokkenen met bronzen voeringen, hiermede denkt de Minister met kracht te doen voortgaan, ten einde het op 1°. Januarij 1866 reeds voorhanden aantal van 707 getrokken vuurmonden (behalve 37 naar Oost-Indië verzonden), zoo spoedig mogelijk te vermeerderen.

Bij deze afdeeling worden even als vroeger gevoegd:

a. de opgaven van den voorraad grondstoffen in de magazijnen der artillerie op den 1sten Januarij 1866, en

b. de opgave van de vuurmonden, projectilen, affuiten enz. op 1°. Januarij 1866 in de magazijnen der artillerie opgelegd en bij de korpsen van het leger in gebruik.

XIde AFDEELING.

Materieel der genie.

§ 9. Art. 22. Het bedrag der aangevraagde gelden voor het gewone onderhoud en belangrijke herstellingen is *f* 16,475 minder dan voor het jaar 1866 is toegestaan, niettegenstaande onder dat bedrag begrepen is *f* 42,000 voor de verdere uitbreiding der inrigtingen voor de kweekschool der militaire geneeskundige dienst te *Utrecht* — noodzakelijk door de uitbreiding van het onderwijs ten gevolge van de in 1865 uitgevaardigde geneeskundige wetten, — en er eene som van *f* 6000 wordt aangevraagd voor te verlenen toelagen aan onderofficieren en manschappen die men zal bezigen tot den arbeid aan de fortificatiewerken; een maatregel die wel als proeve zal dienen, doch waarvan men de beste verwachtingen koestert.

De kleine toelage daaraan verbonden, die ook gedeeltelijk tot schadeloosstelling der meerdere slijtage aan kleeding en tot het verschaffen eener eenigzins ruimere voeding strekt, is voor den man een prikkel om zich goed te gedragen, daar hij bij wangedrag of dronkenschap onmiddellijk voor eenigen tijd van den arbeid wordt uitgesloten.

Wat nu het te verrigten werk zelf betreft, dit heeft de strekking om de bij de fortificatiën bestaande aardewerken op te maken en te onderhouden, hetgeen anders bij aanneming door burger-werklieden geschiedt.

Bezuiniging zal deze maatregel, aanvankelijk althans en zoolang de zaak niet volkomen geregeld is, wel niet opleveren, later echter mag men ook van dien kant eenig voordeel voor de schatkist verwachten, ofschoon dit niet aanzienlijk zal zijn.

Van meer belang echter is het dat de manschappen eenige bedrevenheid erlangen in het opwerpen en herstellen van verdedigingswerken, iets toch dat bij de defensie van ons land veelmalen van nut kan zijn en ook in den veldoorlog bij de geweldige uitwerking der tegenwoordige vuurwapens veelmalen te pas kan komen.

Artt. 23 en 24. De bij deze artikelen aangevraagde sommen zijn gelijk aan die, welke op de begrooting van het loopend jaar zijn toegestaan, en voor geene vermindering vatbaar.

Art. 25. Bij dit artikel zijn in de eerste plaats de gelden aangevraagd, benoodigd tot voortzetting der nieuwe werken tot verbetering der middelen tot het stellen der inundatiën van de nieuwe Hollandsche waterlinie en tot verbetering van den wateraanvoer voor de Grebbelinie.

Volgens de voor die werken vroeger gemaakte ontwerpen zal, ter voltooiing daarvan in 1868, nog een bedrag van ongeveer *f* 125,000 noodig zijn.

De uitgetrokken som voor nog te doene betalingen voor reeds aanbestede werken is hooger dan gewoonlijk het geval is, omdat, ten gevolge van het door waterschap en waterstaat geuit verlangen, ter voortdurende verzekering der dijkwerken voor den bouw der sluis bij Wijk bij Daurstede, eene verdeeling van de oplevering over verschillende jaren gevorderd werd, waarvan een belangrijk gedeelte, ten bedrage van ongeveer *f* 23,000, over 1867 verevend zal worden.

XIIde AFDEELING.

Kazernering.

§ 10. Voor het gewone onderhoud en aan te brengen verbeteringen aan kazernen, stallen enz. wordt eene som van *f* 1150 minder aangevraagd dan voor het jaar 1866 is toegestaan, niettegenstaande daaronder is begrepen de voltooiing van de verhooging der lange stallen te Breda, de bijbouw van verschillende lokalen voor het depôt van discipline te Naarden en het inrigten van reinigings-lokalen bij verschillende kazernen, waar zulks met het oog op de gezondheid der bewoners het dringendst gevorderd wordt.

De aanvankelijk voorgenomen bouw van eene nieuwe infanterie-kazerne te Amsterdam, waarvan de kosten op de som van *f* 344,000 zijn geraamd en waarvoor reeds een gedeelte van die som ten bedrage van *f* 100,000 op de begrooting voor 1866 werd toegestaan, is door den tegenwoordigen Minister gestaakt, omdat hij zich voor alsnog bezwaard acht om daarvoor eene zoo aanzienlijke som te bestemmen, en eerst al het mogelijke wil beproeven om op eene andere, min kostbare wijze in de behoorlijke huisvesting van het garnizoen in de hoofdstad te voorzien.

Zoo hij hierin mogt slagen, dan zal daardoor de reeds toegestane som van *f* 100,000, na aftrek van een betrekkelijk gering verlies, niet besteed worden en van zelf vrij vallen.

XIIIde AFDEELING.

Verschillende uitgaven.

§ 11. *Art. 35.* De vermindering van de veteranenbevolking in de gestichten te Ommerschans en Veenhuizen geeft aanleiding om de raming van dit artikel op nieuw lager te stellen en wel voor een bedrag van *f* 1500. Op den 1sten Julij van dit jaar bestond de bevolking uit 321 hoofden, verdeeld in 120 huisgezinnen.

Art. 40. Met het oog op de groote uitgaven, die reeds bij deze begrooting moeten worden voorgesteld en die niet minder aanzienlijke buitengewone aanvragen, die in de naaste toekomst zullen moeten volgen, heeft men vermeend in het aanstaande

jaar geene onkosten voor eene troepenvereeniging in de legerplaats bij Milligen aan de Volksvertegenwoordiging te mogen voorstellen. Men zal zich bepalen tot het doen betrekken van een kamp door eenige kompagnien artillerie en door het bataillon mineurs en sappeurs, waardoor er *f* 57,000 minder benoodigd zal wezen, dan voor het kamperen van troepen in 1866 is toegestaan.

XIVde AFDEELING.

Maréchaussée.

§ 12. Ten behoeve van het wapen der maréchaussée wordt voor het jaar 1867	
geraamd	<i>f</i> 227,600.00
Voor 1866 is toestaan	, " 224,200.00
	Alzoo meer . . . . . <i>f</i> 3,400.00

De reden van dit verschil ontstaat door de hoogere prijzen der fourrages, welke verhooging zich reeds in het loopende jaar heeft doen gevoelen; die fourrages worden niet, zoo als voor de korpsen kavallerie en artillerie, bij publieke aanbesteding verkregen, maar in verschillende gemeenten alwaar de maréchaussée is gestationeerd uit de hand aangeschaft.

XVde AFDEELING.

Overkomplele officieren, pensioenen, gagementen enz.

§ 13. *Art. 44, 47 en 50.* Voor de tijdelijke pensioenen en die voor mindere geëmployeerden, werklieden en bedienden op daggeld, benevens voor de wachtgelden zijn eenige geringe sommen, gezamenlijk ten bedrage van *f* 2,771, meer geraamd, aangezien het nu reeds is gebleken, dat die sommen, voor die onderwerpen voor het loopende jaar toegestaan, ontoereikend zullen wezen.

De Minister van Oorlog,

J. A. VAN DEN BOSCH.

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

GEWIJZIGDE STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1867.

VIIIste HOOFDSTUK.

ONTWERP VAN WET.

WIL WILLEM III, enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat volgens de Artt. 119 en 120 der Grondwet, de algemeene begrooting jaarlijks moet worden vastgesteld,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ART. 1. Het VIIIste Hoofdstuk der begrooting van staatsuitgaven voor het dienstjaar 1867, betreffende het *Departement van Oorlog*, wordt vastgesteld als volgt:

Iste AFDEELING.

Kosten van het Departement.

Art. 1. Traktement van den Minister *f* 12,000.—

Art. 2. Traktementen van de ambtenaren, onderofficieren en bedienden, toelagen aan officieren en mindere militairen, benevens fourragegelden van den Minister *f* 89,913.— (*bij het vroeger ingediend wetsontwerp uitgetrokken f* 99,678.—).

Art. 3. Bureau en lokaalbehoefden, benevens drukwerk *f* 12,622.—

Totaal *f* 114,535.— (*vroeger uitgetrokken f* 124,300.—).

IIde AFDEELING.

Traktementen, bureaustkosten, toelagen en fourragegelden voor paarden van den grooten en generelen staf van het leger, van de administratie der armee, van de provinciale en plaatselijke staven

Art. 4. Grootte staf *f* 69,070.—

Art. 5. Generale staf *f* 72,574.—

Art. 6. Administratie der armee *f* 38,000.— (*vroeger uitgetrokken f* 34,700.—).

Art. 7. Provinciale en plaatselijke staven *f* 83,687.—

Art. 8. Kosten van verkenningen, het maken van plans en kaarten, met de voor beide daaruit voortvloeiende uitgaven, en remuneratiën aan élèves bij de kaartensteendrukkerij *f* 4,000.—

Totaal *f* 267,331.— (*vroeger uitgetrokken f* 264,031.—).

IIIde AFDEELING.

Traktementen, soldijen, fourragegelden en verdere kosten van de verschillende wapenkorpsen, daaronder begrepen die van de officieren van gezondheid en der paardenartsen, alsmede gratificatiën, te verleenen aan de met lichaamsgebreken ontslagen wordende onderofficieren en manschappen.

Art. 9. Wapen der infanterie, staf en korpsen, hieronder begrepen de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 4,885,076.— (*vroeger uitgetrokken f* 4,618,395.—).

Art. 10. Wapen der kavallerie, staf en korpsen, daaronder begrepen de onderofficieren en soldaten van de wapens daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 1,582,914.— (*vroeger uitgetrokken f* 1,734,450.—).

Art. 11. Wapen der artillerie, staf en korpsen, mitsgaders de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 1,955,700.— (*vroeger uitgetrokken f* 1,866,690.—).

Art. 12. Wapen der genie, staf van het wapen en bataillon mineurs en sappeurs, mitsgaders bureaukosten en andere uitgaven voor de ingenieurs in de vestingen *f* 353,114.— (*vroeger uitgetrokken f* 330,200.—).

Totaal *f* 8,776,804.— (*vroeger uitgetrokken f* 8,549,735.—).

IVde AFDEELING.

Art. 13. Remonte *f* 213,860.— (*vroeger uitgetrokken f* 193,050.—).

Vde AFDEELING.

Koninklijke Militaire Akademie.

Art. 14. Traktementen, soldijen en verdere kosten, na aftrek van de bijdragen, door het Departement van Koloniën te verstrekken, en van die welke voor de opleiding der kadets en surnumeraire élèves (vreemdelingen) betaald worden *f* 69,795.—.

VIde AFDEELING.

Art. 15. Reiskosten en vacatiën, met inbegrip der restitutiën van ten dienste van het Rijk gedane uitschotten *f* 28,000.—.

VIIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Art. 16 a. Traktementen, toelagen en daggelden van de officieren van gezondheid, niet bij de korpsen ingedeeld, gelijk mede van de administrateurs en verdere geëmployeerden bij het magazijn van geneesmiddelen en bij de hospitalen, mitsgaders bijdragen aan de Veeartsenijschool tot opleiding van kweekelingen voor de veterinaire dienst *f* 145,900.—.

b. Traktementen, toelagen en daggelden van het personeel (militair en burgerlijk), belast met en geëmployeerd bij het onderwijs der kweekelingen voor de militaire geneeskundige dienst en verdere uitgaven voor gemeld onderwijs, na aftrek van de bijdragen, door de Departementen van Marine en Koloniën te verstrekken; toelagen van de kweekelingen bestemd voor de militaire geneeskundige dienst hier te lande *f* 16,625.—.

Art. 17. Materieel van de geneeskundige dienst, kosten vallende zoo op het verplegen van zieken als op het afnemen van examina van officieren van gezondheid en paardenartsen, voor aankoop van medicijnen, enz. *f* 220,800.—.

Totaal *f* 383,325.—.

VIIIste AFDEELING.

Art. 18. Vuur en licht in de wachten *f* 20,000.—

IXde AFDEELING.

Art. 19. Scheeps- en wagenvrachten en overvaartgelden, vergoeding voor geleden schade, uit de kontrakten wegens de transporten te water voortkomende *f* 45,000.—

Xde AFDEELING.

Materieel der artillerie en draagbare wapenen, met den aankleve van dien, onder het beheer der artillerie staande.

Art. 20. Jaarwedden van beambten, daggelden, soldijen enz. voor werklieden (burgerlijke en militaire), verdiend loon voor werk op stuk, toelagen voor officieren en conducteurs, mitsgaders tegemoetkomingen, zoo bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen, bij de inspectie der draagbare wapenen te *Delft*, *Maastricht*, *Gorinchem*, *Dordrecht*, *Luik*, enz., en pyrotechnische werkplaatsen, als bij andere etablissementen tot het materieel der artillerie behorende *f* 214,925.— (*vroeger uitgetrokken f* 234,925.—).

Art. 21. Aanschaffing, herstelling, onderhoud en verwerken van het materieel der artillerie, der draagbare wapenen en der pyrotechnische voorwerpen, met alles wat daarop, alsmede op het beheer van een en ander, betrekking heeft, benevens het verstrekken van patronen aan vereenigingen tot vrijwillige oefening in den wapenhandel *f* 254,650.— (*vroeger uitgetrokken f* 259,650.—).

Totaal *f* 469,575.— (*vroeger uitgetrokken f* 494,575.—).

XIde AFDEELING.

Materieel der genie en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren.

Art. 22. Onderhoud, herstellen, veranderen en verbeteren van vestingwerken, militaire gebouwen, dijken, kaden, wegen, grachten, bruggen, en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren; werkgelden voor militairen gebezigd wordende tot den arbeid aan fortificatiewerken en tot anderen arbeid voor de genie; werkzaamheden betreffende het bouwen en planten in de nabijheid der vestingwerken, aankoop en huren van perceelen; kosten en ongelden bij het sluiten van aankopen en overeenkomsten; afkoop van regten; verleen van subsidiën voor uitvoering van werken; doen van waterpassingen, metingen en peilingen, opzigtkosten, schoonhouden van genie-goederen, enz. *f* 274,000.— (*vroeger uitgetrokken f* 302,000.—).

Art. 23. Aankoop, herstellen of verbeteren (op rekening of in daggeld) van kaarten, plans, memoriën, reglementen, werktuigen, meet- en waterpasinstrumenten en gereedschappen, tot het meten en teekenen *f* 2,000.—

Art. 24. Praktische oefeningen der mineurs en sappeurs, met de daarvoor noodige voorwerpen *f* 2,430.—

Art. 25. Nieuwe werken, uitbreiding of slechting van reeds bestaande, met den aankleve van dien:

a. voortzetting van de verbetering der middelen tot het stellen van de inundatiën der nieuwe Hollandsche waterlinie van den *Neder-Rhijn* tot *Utrecht* *f* 150,000.—

(*De voortzetting van de verbetering voor den wateraanvoer van de Grebbelinie, die bij het wetsontwerp eerst uitgetrokken was voor f* 100,000.—, is thans vervallen.

b. betalingen voor reeds aanbestede nieuwe werken *f* 42,000.—

Totaal *f* 471,300.— (*vroeger uitgetrokken f* 598,400.—).

XIIIde AFDEELING.

*Verskillende uitgaven.**Art. 26.*

- a. Onderhouden, herstellen, veranderen en verbeteren van 's Rijks gebouwen (ook van die, door de gemeenten tot militair gebruik afgestaan), bestemd tot kazernen, stallen, magazijnen als anderzins; aankoop van perceelen tot verbetering en uitbreiding dier gebouwen; kosten en ongelden bij het sluiten van aankopen en overeenkomsten; afkoop van regten; herstellingen en vernieuwingen van meubelen en verdere benoodigdheden in die gebouwen *f* 213,500.— (*vroeger uitgetrokken f* 224,650.—).
- b. Huur van gebouwen of gedeelten daarvan, tot huisvesting van militairen en hunne huisgezinnen (het wapen der maréchaussée daaronder niet begrepen) *f* 4,000.—.

Totaal *f* 217,500.— (*vroeger uitgetrokken f* 228,650.—).

XIIIde AFDEELING.

Verskillende uitgaven.

Art. 27. Defroijement van den amanuensis bij de directie der weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt *f* 1,200.—.

Art. 28. Kosten tot verzekering en uitoefening der eeredienst bij de militairen, daaronder begrepen tegemoetkoming aan predikanten en onderwijzers, mitsgaders aan Roomsch katholieke en andere geestelijken in kleine garnizoenen *f* 8,400.—.

Art. 29. Huur van gebouwen, exercitie-velden en loodsen *f* 4,500.—.

Art. 30. Kleine tegemoetkomingen, reisgelden enz., aan gewezen militairen, en weduwen en kinderen van militairen *f* 900.—.

Art. 31. Drukwerk van onderscheiden aard ten dienste van het leger, mitsgaders het drukken en aanschaffen van militaire reglementen en boekwerken *f* 6,000.—.

Art. 32. Subsidie aan de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt *f* 12,000.—.

Art. 33. Huisvesting en voeding van lotelingen der nationale militie, en reisgelden van opgeroepen wordende en vertrekkende verlofgangers *f* 3,500.—.

Art. 34. Kosten van het magazijn van kleeding, uitrusting, hospitaal-goederen, kampements-effecten, traktementen, toelagen, bureaukosten, daggelden aan mindere bedienden en arbeidsloozen, aankoop van goederen en algemeene kosten *f* 45,000.—.

Art. 35. Kosten wegens onderhoud van militaire huisgezinnen in de aan het Rijk toebehoorende gestichten te *Ommerschans* en *Veenhuizen* *f* 21,000.—.

Art. 36. Gratificatiën *f* 12,000.—.

Art. 37. Proceskosten van verschillenden aard. *Memorie*.

Art. 38. Subsidie aan het Invalidenhuis te *Leiden* *f* 5,000.—.

Art. 39. Het aanschaffen van onderscheidingsteekenen voor officiersdienst, van medailles voor diensten van onderscheiden aard en van eeresteekenen, ingesteld bij Koninklijk besluit van den 10den Mei 1865 (*Staatsblad* N°. 32) *f* 1,000.—.

Art. 40. Kosten vallende op het kamperen van troepen *f* 13,000.—.

Art. 41. Kosten vallende op telegraphische correspondentie *f* 100.—.

Art. 42. Lokaal- en schrijfbehoeften, vuur, licht, enz., voor te houden examina voor officiersrangen, alsmede voor bijeenkomsten van raden van onderzoek *f* 100.—.

Totaal *f* 135,200.—.

XIVde AFDEELING.

Art. 43. Traktementen, soldijen, huisvesting en verdere kosten van het wapen der maréchaussée, alsmede gratificatiën, te verleenen aan met lichaamsgebreken ontslagen wordende maréchaussées *f* 227,600.—.

XVde AFDEELING.

Overkomplete officieren, pensioenen, gagementen, onderstanden, lijfrenten en wachtgelden.

Art. 44. Overkomplete officieren, twee derde en non-activiteitstraktementen *f* 30,000.—

Art. 45. Pensioenen, gagementen en onderstanden *f* 1,430,000.—

Art. 46. Tijdelijke pensioenen en onderstanden, volgens de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* N°. 129) *f* 5,760.—

Art. 47. Pensioenen aan mindere geëmploijeerden, werklieden en bedienden, op daggeld werkzaam bij de inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt (wet van den 24sten Junij 1854, *Staatsblad* N°. 92) *f* 9,600.—

Art. 48. Lijfrente, toegekend aan den Pruisischen generaal graaf BULOW von Dennewitz en diens mannelijke afstammelingen in de regte linie (besluit van den Souvereinen Vorst van den 6den Februarij 1814, N°. 3, en Koninklijk besluit van den 8sten Julij 1815, N°. 4) *f* 5,250.—

Art. 49. Toelage aan J. S. A. ELBERTS, weduwe van den kapitein W. DE MAN, als schadeloosstelling voor een in 1825 aan haar toegekend, doch nimmer door haar genoten Rijkspensioen *f* 300.—

Art. 50. Wachtgeldten aan ambtenaren, welke door maatregelen van vereenvoudiging en bezuiniging buiten betrekking zijn geraakt *f* 9,561.—

Totaal *f* 1,490,471.—

XVIde AFDEELING.

Art. 51. Onvoorziene uitgaven *f* 57,868.—

Totaal Generaal *f* 12,988,164.— (vroeger uitgetrokken *f* 12,910,000.—)

ART. 2. Wanneer de som, in dit hoofdstuk uitgetrokken voor een der onderwerpen van uitgaaf, begrepen onder de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 28, 29, 31, 33, 34, 35, 37, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 en 50, ontoereikend mogt worden bevonden, kan het ontbrekende bedrag, met inachtneming van het voorschrift van het 2de lid van art. 24 der wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* N°. 40), aangevuld worden, door overschrijving uit den post voor *Onvoorziene uitgaven*, in hetzelfde hoofdstuk voorkomende.

ART. 3. De in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, het voorschreven departement betreffende, welke hare omschrijving niet vinden in de artikelen van dit hoofdstuk, worden op den post voor *Onvoorziene uitgaven* aangewezen.

Die uitgaven worden bij de rekening omschreven en verantwoord in zoovele bijzondere posten, als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegiën en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1867.

VIIIste HOOFDSTUK.

Toelichtingen op de nota van wijzigingen voor het in de vorige zitting ingediend ontwerp van wet tot vaststelling van het VIIIste Hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor 1867.

§ 1. De tijd tusschen het optreden van den Minister en het tijdstip, waarop de begrooting moest worden ingediend, ditmaal te kort geweest zijnde om met naauwgezetheid te overwegen en grondig te onderzoeken welke wijzigingen en veranderingen er — zoo in de zamenstelling van het leger, als in het stelsel van verdediging des Rijks in het algemeen — dienen te worden gebragt, bleef den Minister niets anders over, dan om bij de indiening der begrooting, welke dus grootendeels op den voet van die van het vorig jaar geschoeid bleef, in de Memorie van Toelichting zijn bepaald voornemen aan te kondigen, om op verschillende punten, na ernstige overweging en naauwgezet onderzoek, later wijzigingen in te voeren.

Hij ging hiertoe te eerder over, dewijl de kennismeming van drie bij de Kamer aanhangige wets-ontwerpen, waaronder dat op de inkwartiering en dat op de schut-terij (welk laatste ontwerp naderhand is ingetrokken), zijne onverdeelde aandacht vorderde en veel tijd kostte; even als de indiening van een wets-ontwerp tot aanleg van forten enz., waarvan wel is waar een project bestond, doch dat geheel werd gewijzigd en omgewerkt.

Het vooruitzigt om bij de behandeling van dit laatste wets-ontwerp al dadelijk in de gelegenheid te worden gesteld, omtrent onderscheidene hoofdpunten 's lands defensie betreffende zijne denkbeelden te ontwikkelen, gaf hem tevens aanleiding in de bijgevoegde Memorie van Toelichting die bijzonderheden minder breedvoerig te behandelen, dan wel anders het geval zou zijn geweest.

Door een onvoorzien loop van omstandigheden werd evenwel, na de indiening der begrooting, den Minister tijd gegeven, althans eenige zijner denkbeelden tot rijpheid te brengen, en zich dien tijd ten nutte gemaakt hebbende, wenscht hij de vruchten van zijn onderzoek nu nog in de begrooting van zijn departement voor het dienstjaar 1867 op te nemen.

De wijzigingen, welke ten gevolge van dien in het reeds ingediend ontwerp van wet tot vaststelling van het VIIIste Hoofdstuk der Staatsbegrooting noodzakelijk werden, zijn in eene hier bijgevoegde Nota aangewezen (1).

De oorzaken waaraan die wijzigingen zijn toe te schrijven zal de Minister thans trachten zoo beknopt mogelijk mede te deelen.

(1) Deze wijzigingen betrekkelijk de aangevraagde sommen, blijken uit de in het voorstaand ontwerp tevens aangehaalde cijfers der vroegere begrooting.

Iste AFDEELING.

§ 2. Zoo als reeds in § 2 der Memorie van Toelichting, behoorende bij het in-gediende wets-ontwerp tot vaststelling van het VIIIste Hoofdstuk der begrooting voor 1867, werd aangekondigd, zal er, niettegenstaande aan eenige ambtenaren eene verhooging van traktement zal worden toegekend, gezamenlijk ten bedrage van / 4650, door vermindering van het aantal geëmploijeerden op de bureaux eene vermindering op de uitgaven voor het Departement ten bedrage van / 9765 plaats hebben; terwijl aan het mede te kennen gegeven voornemen om geen officieren van hoogen rang als chefs der bureaux te bestemmen, bereids voor het grootste gedeelte gevolg is gegeven.

IIde AFDEELING.

§ 3. Uit hoofde bij Zijner Majesteits besluit van den 9den Augustus jl., n°. 71, is bepaald, dat de waarneming der betrekking van secretaris-generaal bij het Departement van Oorlog aan een opper- of hoofdofficier van het leger zal worden opgedragen, en hiertoe de hoofdintendant bij de militaire administratie is aangewezen, heeft dit aanleiding gegeven, dat het personeel der intendanten met een onderintendant der 2de klasse (kapitein) tijdelijk is vermeerderd.

IIIde AFDEELING.

§ 4. Ten gevolge van de nieuwe wet op de nationale militie kan er, te beginnen met het jaar 1867, over vijf ligtingen worden beschikt, en zouden daarvoor, wanneer al de manschappen onder de wapenen worden geroepen, de bataillons infanterie de bovenmatige sterkte van nagenoeg 1000 soldaten bekomen, waardoor bij de tegenwoordige samenstelling der kompagnien deze eene te groote sterkte aan manschappen zouden erlangen. Dit heeft dan ook sedert geruimen tijd de noodzakelijkheid doen inzien, om tot eene uitbreiding der kaders bij dat hoofdwapen over te gaan. In verband daarmede zullen de depôts der acht regementen infanterie van twee op vijf kompagnien worden gebragt, waardoor het voordeel zal ontstaan, dat men in tijd van oorlog, nadat al de miliciens zijn opgeroepen, gekleed en gewapend en zoo noodig geoefend, de vier eerste kompagnien van elk depôt tot een reservebataillon kan vereenigen en zoo doende nog over acht zulke bataillons zal kunnen worden beschikt.

Voorts is aan de normaal-schietschool eene zelfstandige inrigting gegeven, noodig niet alleen wegens de uitgebreidheid van haren werkkring in tijd van vrede, maar ook met het doel om het personeel, thans daarbij ingedeeld zullende worden, in tijd van oorlog de kern te doen uitmaken van een korps vrijwillige scherpshutters.

Mogt deze eerste proeve op kleine schaal van een geheel uit vrijwilligers zamen-gesteld korps aan de verwachting beantwoorden, dan stelt men zich voor om niet alleen aan dat korps eene meerdere uitbreiding te geven, maar ook om met het successievelijk organiseren van dergelijke jager- of scherpshutterskorpsen van lieverlede voort te gaan.

Door de feitelijke ontbinding van den Duitschen Bond bestaat de noodzakelijkheid niet meer om het Limburgsch bondscontingent in stand te houden, zoo als tot dusverre het geval was.

Dien ten gevolge is tot de opheffing van het 5de regiment dragonders, vroeger tot gemeld contingent bestemd, besloten, en zal aan de vier overblijvende regementen kavallerie eene organisatie worden gegeven, waarbij de escadrons eene meerdere sterkte aan manschappen en paarden zullen bekomen, en tevens, door toevoeging van een reserve-escadron per regiment, de zekerheid wordt verkregen, dat er ten allen tijde 16 voltallige escadrons gereed zullen zijn om bij het veldleger terstond te kunnen optreden.

Bij het wapen der artillerie zal de veld- en vesting-artillerie mede eene wijziging in samenstelling ondergaan.

Bij het regiment veld-artillerie zal het getal kompagnien met drie worden vermeerderd en alle veld-kompagnien zoodanig worden ingerigt, dat zij in staat zijn dat delijk — dus ook op vredes-voet — ieder vier stukken kompleet te kunnen uitbrengen, welk getal, in geval van oorlog, bij aanschaffing van meer paarden, op zes vuurmonden wordt gebragt.

Bij de vesting-artillerie vervallen de depôts en zullen de 14 kompagnien van elk regiment van gelijke sterkte zijn, met uitzondering van eene kompagnie bij een dier regimenten welke de instructie-kompagnie artillerie blijft uitmaken en daardoor eene meer uitgebreide sterkte erlangt. Voorts zal ééne der kompagnien vesting-artillerie of pontonniers bestemd zijn om, gezamenlijk met eene kompagnie van het bataillon mineurs en sapeurs, voor zooveel de landsmagt betreft, in de dienst der torpedo's, versperringen, enz. te voorzien. Het bevel over deze beide kompagnien en al wat tot de leiding van dit zoo hoogst gewichtig gedeelte onzer kustdefensie behoort, zal aan een daartoe geschikt hoofdofficier worden opgedragen.

In verband hiermede zal het bataillon mineurs en sapeurs met ééne kompagnie worden vermeerderd.

Bij deze gewijzigde organisatie der verschillende wapens heeft men als grondslag aangenomen de noodzakelijkheid om ten allen tijde, zelfs onder de ongunstigste omstandigheden — namelijk als de ligting van het loopend jaar nog niet opgekomen of althans niet genoegzaam geoefend is — een zeker aantal bataillons infanterie, escadrons kavallerie en batterijen artillerie beschikbaar te hebben, om onverwijld — en des noodig zelfs nog vóór de oproeping der met groot verlof afwezig zijnde miliciens — zich op het spoedigst naar het een of ander bedreigde punt der grenzen te kunnen begeven. Men wenscht alzoo steeds beschikbaar en marschvaardig te hebben:

36 bataillons infanterie, ter gezamenlijke sterkte van ruim 11,100 hoofden;

16 escadrons kavallerie, met een getal van ruim 2000 paarden;

14 batterijen veld- en

4 batterijen rijdende artillerie, ieder van vier stukken, alzoo te zamen 72 gespannen stukken, met de hoogst noodige reserve-voertuigen;

1 bataillon mineurs en sapeurs, sterk ruim 500 man, en

1 korps vrijwillige scherpschutters van 200 hoofden.

Binnen den tijd van 14 dagen, na het eerste dreigend oorlogsgevaar, kunnen de bataillons infanterie versterkt zijn met de op te roepen manschappen der milicie, te zamen ongeveer 20,000 man, en het bataillon mineurs en sapeurs met 250 miliciens.

Gedurende de eerste zes weken kunnen waarschijnlijk nog beschikbaar worden:

8 reserve-bataillons infanterie, gezamenlijk sterk ruim 6600 hoofden;

3 escadrons kavallerie, met ongeveer 300 paarden;

benevens 36 vuurmonden, buiten en behalve een getal van 20,000 man schutterij, die tegen dien tijd uit de dienstdoende schutterijen beschikbaar gesteld zullen worden voor het leger te velde.

Alzoo zal er steeds beschikbaar zijn een mobiel korps van ongeveer 15,000 man van alle wapens met 72 vuurmonden, dat na verloop van 14 dagen tot eene sterkte van $\pm$ 35,000 man en na een tijdsbestek van één à twee maanden, met inbegrip der schutterij, tot 62,000 man met 2300 paarden en 108 vuurmonden kan worden gebragt; terwijl daarenboven in de verschillende vestingen en versterkte plaatsen ruim 6500 man vesting-artillerie aanwezig zal zijn en bij de depôts van de verschillende korpsen een getal van ruim 3000 man beschikbaar blijft.

Hieraan zal zich op dat tijdstip, of iets later, ongeveer 30,000 man onzer rustende schutterij, gewapend, gekleed en tamelijk geoefend, kunnen aansluiten. In de dienst voor pontontrein, ambulancen, subsistentien, artillerie-parken en verdere voertuigen zal steeds, in verhouding der sterkte van de te velde zijnde troepen, naar eisch kunnen worden voorzien. Vooral met het oog op het bepaalde bij art. 130 der aanhangige wet op de schutterijen en bij de 2de alinea van art. 30 der wet op de inkwartiering, kan de voorziening in deze hoogst gewichtige dienst geen bezwaar opleveren. Aan de militaire bakkerijen zal voorts eene inrigting worden gegeven,

zoodanig dat met behulp van spoorwegen en stoombooten het leger in iedere stelling van het noodige brood kan worden voorzien.

Intusschen is het dringend noodzakelijk dat er worde overgegaan, om jaarlijks althans een gedeelte der met groot verlof afwezend zijnde miliciens gedurende den bij de Grondwet bepaalden tijd onder de wapenen te doen komen tot oefening. Ook daaraan wenscht de Minister in het volgende jaar in zoo verre gevolg te geven, door de manschappen, behoorende tot de ligting van 1863, die het langst afwezend zijn geweest, tot het bijwonen der najaarsoefeningen op te roepen, waartoe eene uitgave van ongeveer f 118,000 zal worden vereischt, welke op de begrooting is uitgetrokken.

De Minister heeft het van zijnen pligt geacht, hiervoren in eenigzins breedvoerige beschouwingen te treden, daar hij er hoogen prijs op stelt dat zoowel de Vertegenwoordiging, als het geheele Nederlandsche volk, hetwelk thans door het oprigten van vereenigingen tot vrijwillige oefeningen in den wapenhandel weder zulke uitstekende blijken geeft, zijne onafankelijkheid ten allen tijde met de wapens in de hand te willen handhaven, eenig vertrouwen stelle in de weerbaarheid des lands en in de middelen, die worden aangewend om die meer en meer te verzekeren, zonder dat daarom onze krachten behooren te worden overschat of in veel gebrekkigs en onvolkomens wordt berust.

IVde AFDEELING.

§ 5. Ten einde de veld artillerie, zoo als hierboven is te kennen gegeven, in staat te stellen, om reeds in tijd van vrede gereed te zijn steeds onmiddellijk een getal van 56 vuurmonden te kunnen uitbrengen, is het noodzakelijk het getal paarden bij dat korps te vermeerderen. Dit heeft dan ook aanleiding gegeven om voor de remonte voor 1867 een hooger bedrag uit te trekken dan aanvankelijk was geschied.

Xde AFDEELING.

§ 6. De voorgenomen ophelling van eenige vestingen brengt te weeg dat er voor de aanschaffing van buskruid enz. eene som van f 10,000 minder zal noodig wezen dan aanvankelijk daarvoor was uitgetrokken.

Daarentegen zou de Minister wenschen eene som van f 5000 beschikbaar te zien stellen, zoo tot het nemen van verdere proeven met torpedo's of watermijnen, als tot het aanschaffen van eenigen voorraad van al hetgeen voor de dienst dier verdedigingsmiddelen in oorlogstijd al dadelijk zou kunnen noodig zijn, en dan welligt niet met den vereischten spoed zou kunnen worden aangeschaft of tot stand gebragt.

In den loop van dezen zomer is door twee officieren van het leger in Engeland een cursus bijgewoond over watermijnen, hetgeen, gepaard aan de hoogst belangrijke onderzoekingen en proeven hier te lande door eene daartoe ingestelde commissie genomen, tot de overtuiging heeft geleid, dat torpedo's tot verdediging onzer zeegaten met vrucht zullen kunnen worden aangewend.

Even als al het voorgaande tot heden toe in overleg en onder volkomen samenwerking met den Minister van Marine is tot stand gekomen, wenscht men ook thans op dien voet voort te gaan, overtuigd als men is, dat samenwerking der beide Departementen in deze, even als in vele andere aangelegenheden van 's lands defensie, evenzeer een volstrekt en onmisbaar vereischte is, als een waarborg voor het welslagen der dus met vereenigde krachten ondernomen pogingen.

Aan de officieren der marine, die ten deze hunne onvermoeide medewerking hebben verleend, evenzeer als aan het van wege de zeemagt beschikbaar gesteld materieel, komt dan ook, nevens de officieren der landmagt, een regtmatig aandeel toe in het aanvankelijk welslagen der bovenbedoelde proeven.

XIde AFDEELING.

§ 7. Art. 22 van deze afdeeling is verminderd met de gelden voor het gewoon onderhoud der geniewerken uitgetrokken voor de vestingen Maastricht, Venlo, Vlissingen, Bergen op Zoom en het fort Bath, tot een gezamenlijk bedrag van *f* 19,800, zoomede eene som van *f* 3000 voor het verder herstellen van bekleedingsmuren te Zutphen, welke herstelling, na gehouden onderzoek door den Minister, zijne goedkeuring niet heeft kunnen wegdragen; terwijl er wijders nog eenige wijzigingen ten aanzien van het gewoon onderhoud zullen plaats hebben, waardoor dit artikel heeft kunnen worden verminderd met een bedrag van *f* 27,100.

Voorts is art. 25 *b* van deze afdeeling, waarbij de som van *f* 100,000 is uitgetrokken tot voortzetting van de verbetering van den wateraanvoer voor de Grebbe-linie, vervallen, uit hoofde de Minister van oordeel is, dat met die verbetering moet worden gewacht tot dat de hoofdverdedigingsliniën van ons land, met name de Amsterdamsche en nieuwe Hollandsche waterlinie, zullen zijn voltooid en in de verdediging van het scheidingspunt bij Panterden naar behooren is voorzien.

Op grond van dien stelt de Minister zich dan ook voor, eerlang aan de Verte-genwoordiging eenige gelden buitengewoon aan te vragen voor de verbetering van de werken tot de verdediging van Amsterdam, zoowel wat betreft de nadering der hoofdstad door vijandelijke schepen van den kant der Zuiderzee, als ten aanzien der accessen aan de landzijde.

De projecten en begrotingen voor deze maatregelen, van geheel tijdelijken aard, zullen eerlang gereed zijn. Later, wanneer het kanaal van *Holland op zijn smalt* eenigzins meer gevorderd, en ook uitgemaakt zal zijn, of het thans aanhangige plan tot droogmaking der Zuiderzee voortgang hebben kan, zal het oogenblik gekomen zijn om, zoowel de verdediging van Amsterdam in het bijzonder, als die van geheel Noordholland, definitief vast te stellen, ten einde hetgeen van wege de militaire genie zal moeten worden gesticht, te gelijk en in verband met die belangrijke werken tot stand te doen komen; eene regeling die al ligt tot besparing van kosten zal kunnen leiden.

Hieruit volgt als van zelf, dat hetgeen thans voor de verdediging der hoofdstad zal worden besteed, zich tot het hoogst noodige zal bepalen en dat daarbij ook reeds voor zooveel immer mogelijk waarschijnlijkste toekomstige plannen zullen worden in het oog gehouden.

XIIde AFDEELING.

§ 8. Hoewel de opheffing van sommige plaatsen als vestingen wel aanleiding zal geven dat daar in het vervolg minder troepen garnizoenen zullen behoeven te houden, ligt het echter in den aard der zaak, dat daar waar goede kazernen en stallen voorhanden zijn, deze ten behoeve van de troepen gebruikt en dan ook onderhouden moeten worden. Belangrijke besparingen voor dit onderwerp zijn dan ook vooreerst nog niet te verwachten, en zulks te minder, wijl hier niet onvermeld mag blijven, dat nog in vele garnizoensplaatsen de huisvesting van den soldaat veel te wenschen overlaat en dringend voorziening vordert. Door persoonlijk onderzoek heeft de Minister zich hiervan overtuigd, en het is zijn voornemen daarmede voort te gaan en, zooveel in zijn vermogen is en de toegestane middelen het zullen toelaten, het verblijf in de kazerne voor den soldaat eenigzins aangenaam, althans dragelijk te maken.

Aan deze omstandigheden is het dan ook toe te schrijven, dat men slechts hier en daar eenige geringe wijzigingen in de te doene uitgaven heeft gebragt en daardoor het artikel eenigzins heeft kunnen verminderen, en zulks hoofdzakelijk door het geheel of gedeeltelijk verlaten van sommige plaatsen door het daar thans aanwezig garnizoen, als een gevolg van meerdere zamentrekking der troepen allerwege waar daartoe de gelegenheid bestaat.

Deze maatregel toch wordt noodig geoordeeld, zoowel in het belang eener betere

oefening van het leger, als tot aankweking van een goed esprit de corps; en zal dus zooveel mogelijk en wel in de eerste plaats op het wapen der artillerie, dat in zoo veel verschillende kleine posten en sterkten verspreid ligt, worden toegepast.

Een gewijzigd ontwerp van wet, waarin de voorgestelde veranderingen zijn opgenomen, wordt hierbij overgelegd.

De Minister van Oorlog,
J. A. VAN DEN BOSCH.

Volgens het nieuwe wets-ontwerp zal ieder der 8 regementen Infanterie bestaan uit vier veldbataillons, ieder van vijf kompagnïën, benevens een depôt van vijf kompagnïën; het officierskorps zal zamengesteld zijn uit: 1 kolonel, 1 luit.-kolonel, 4 majoors, 1 kapitein-adjutant, 3 1ste luits.- en 2 2de luits.-adjutant, 1 kapitein-kwartiermeester, 2 1ste luits.- en 3 2de luits.-kwartiermeester, 1 kapitein-administrateur van kleeding, 1 officier van gez. der 1ste klasse, 2 der 2de en 3 der 3de klasse; 9 kapiteins der 1ste, 8 der 2de en 8 der 3de klasse, 30 1ste luitenants en 29 2de luitenants.

De Normaal-schietschool zal zamengesteld zijn uit: 1 luit.-kolonel, 1 kapitein der 1ste en 1 der 2de klasse, 3 1ste luitenants; voorts uit: 1 adj.-onderofficier, 6 sergeanten, 8 korporaa's, 2 hoornblazers en 40 soldaten.

Van de 4 regementen Kavallerie, zal ieder bestaan uit vier veld-, een reserve- en een depôt-eskadron, het reserve-eskadron tevens bestemd tot opleiding van jeugdige militairen; het officierskorps zal zamengesteld zijn uit: 1 kolonel, 1 luit.-kolonel, 2 majoors, 1 ritmeester-adjutant der 1ste klasse, 1 ritmeester-instructeur der 3de klasse, 1 1ste luit.-adjutant, 1 kapitein-kwartiermeester, 1 1ste luit.-kwartiermeester, 1 kapitein-administrateur van kleeding, 1 officier van gez. der 1ste, 1 der 2de en 1 der 3de klasse, 1 paardenarts der 1ste, 1 der 2de en 1 der 3de klasse, 2 ritmeesters der 1ste, 2 der 2de en 2 der 3de klasse, 11 1ste luitenants en 11 2de luitenants.

Bij een der regementen Kavallerie is het reserve-eskadron tevens bestemd voor rij- en hoefsmidschool. Bij dit regiment zullen bovendien nog zijn: 1 majoor belast met het toezigt over gezegde school, (de ritmeester-adjutant is bij dit regiment van de 2de klasse en de ritmeester-instructeur van de 1ste klasse); voorts een tweede ritmeester-instructeur 3de klasse voor de rij-school, 1 1ste luitenant-instructeur voor idem, 1 1ste en 1 2de luitenant (alzo in 't geheel 12 1ste en 12 2de luitenants).

Het regiment Veld-Artillerie zal bestaan uit 14 kompagnïën Veld-Artillerie, 2 kompagnïën Artillerie-trein en 1 depôt; het officierskorps zal zamengesteld zijn uit: 1 kolonel, 1 luit.-kolonel, 4 majoors, 1 kapitein-adjutant, 1 kapitein-instructeur, 1 kapitein voor het materieel, 1 1ste luit.-adjutant, 1 1ste luit.-instructeur in de rijkunst, 1 kapitein-kwartiermeester, 1 1ste en 1 2de luit.-kwartiermeester, 1 kapitein administrateur van kleeding, 1 officier van gez. der 1ste, 1 der 2de en 1 der 3de klasse, 1 paardenarts der 1ste, 1 der 2de en 1 der 3de klasse, 5 kapiteins der 1ste, 5 der 2de en 7 der 3de klasse, 24 1ste luitenants en 26 2de luitenants.

2 regementen Vesting-Artillerie zullen ieder bestaan uit 14 kompagnïën, en het officierskorps zamengesteld zijn uit: 1 kolonel, 1 luit.-kolonel, 2 majoors, 1 kapitein-adjutant 1ste klasse, 1 kapitein-instructeur 2de klasse, 3 kapiteins voor het materieel der 3de klasse, 1 kapitein-kwartiermeester, 1 2de luit.-kwartiermeester, 1 kapitein administrateur van kleeding, 1 officier van gezondheid der 1ste, 1 der 2de en 1 der 3de klasse, 5 kapiteins der 1ste, 5 der 2de en 4 der 3de klasse, 21 1ste en 21 2de luitenants.

Het 3de regiment Vesting-Artillerie, zal insgelijks bestaan uit 14 kompagniën, waarvan eene de instructie-kompagnie uitmaakt. Bij dit regiment is 1 1ste en 1 2de luitenant meer dan bij ieder der beide overige.

Een regiment Rijdende Artillerie zal bestaan uit 4 kompagniën en een depôt. Het officierskorps van dit regiment zal zamengesteld zijn uit: 1 kolonel, 1 majoor, 1 kapitein-adjutant, 1 kapitein voor het materieel en 1 idem à la suite, 1 1ste luit.-instructeur voor de rijkunst, 1 kapitein-kwartiermeester, 1 kapitein administrateur van kleeding, 1 officier van gezondheid der 1ste en 1 der 3de klasse, 1 paardenarts der 1ste en 1 der 3de klasse, 2 kapiteins der 1ste, 2 der 2de en 1 der 3de klasse, 9 1ste en 9 2de luitenants.

Het korps Pontonniers zal bestaan uit 2 kompagniën en het officierskorps zamengesteld zijn uit: 1 majoor kommandant en directeur van het bruggenwezen, 1 1ste luit.-adjutant voor het materieel, 1 1ste luit.-kwartiermeester, 1 officier van gezondheid der 2de klasse, 2 kapiteins der 3de klasse, 3 1ste en 3 2de luitenants.

Het bataillon Mineurs en Sapeurs zal bestaan uit 5 kompagniën en het officierskorps zamengesteld zijn uit: 1 kolonel, 1 1ste luit.-adjutant, 1 1ste luit.-kwartiermeester, 1 1ste luit.-administrateur van kleeding, 1 officier van gezondheid der 2de klasse, 2 kapiteins der 1ste, 1 der 2de en 2 der 3de klasse, 7 1ste en 8 2de luitenants.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 75 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gelet op punt 4 van het Koninklijk besluit van den 5den September II, n°. 43, waarbij is bepaald dat het maximum van het handgeld, dat aan ieder rekrut, die zich voor niet minder dan zes jaren voor de militaire dienst in de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen verbindt, kan worden uitbetaald, voortaan en tot wederopzeggens toe f 200 (twee honderd gulden) bedraagt, wanneer hij Nederlander is, en f 160 (honderd zestig gulden) wanneer hij vreemdeling is.

Overwegende, dat daardoor niet wordt gewijzigd het bepaalde bij § IV van het voorschrift op het aannemen van rekruten voor de koloniale militaire dienst, vastgesteld bij de beschikking van den Minister van oorlog, dd. 11 Maart 1864, n°. 47 P, dan voor zooverre voor de daarbij aangeduide bedragen van f 150 en f 120, thans f 200 en f 160 gelezen behoort te worden.

Brengt zulks mits deze ter kennis van de betrokken autoriteiten

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst ter algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 8sten October 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 76 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Goedgevonden hebbende te bepalen :

1°. Dat gedurende den aanstaanden winter de oefeningen in de rijkunst, zoo voor officieren van onbereden wapens en diensten, als voor kweekelingen aan 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen, in de garnizoenen waar zich bereden korpsen bevinden, weder op den gebruikelijken voet zullen plaats hebben ;

2°. Dat ditmaal tot het geven van gemeld onderrigt, en alzoo van 1°. November aanstaande tot 1 April 1867 van de na te melden korpsen, pelotons ter sterkte van :

1 officier,	
2 wachmeesters,	
5 korporaals,	
20 manschappen,	
2 officiers- en	paarden
25 troepen-	

zullen worden gedetacheerd, als :

Van het 1ste regiment dragonders uit Deventer naar Leeuwarden ;

Van het 2de regiment dragonders uit 's Hage naar Bergen-op-Zoom, en

Van het 4de regiment dragonders uit 's Bosch naar Breda ;

3°. Dat in verband daarmee door de zorg van den heer inspecteur van de geneeskundige dienst de noodige maatregelen zullen worden genomen, ter voor-

ziening in de vétérinaire dienst bij de detachementen in die garnizoensplaatsen, waar zich geen militaire paardenartsen bevinden, en

4°. Dat door de respectieve plaatselijke of garnizoens-kommandanten te Leeuwarden en Bergen-op-Zoom, zoodra mogelijk op de meest voordeelige wijze voor het Rijk, onderhandsche overeenkomsten zullen worden aangegaan voor de leverancie van fourrages ter dienste van meergemelde detachementen, welke overeenkomsten ten spoedigste ter goedkeuring aan hem Minister moeten worden ingezonden.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 8sten October 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 66 P.

's Gravenhage, den 13den October 1866.

*Aan de Heeren Generaal-Majours Bevelhebbers in de
Militaire Afdeelingen*

Bij de acht regementen infanterie ontbreken gewoonlijk een 20tal tamboers of hoornblazers, terwijl bovendien in die categorie van militairen vele mutatiën voorkomen, zoo door hen tot korporaal aan te stellen of wel op hun verlangen als soldaat in te deelen.

Ten einde nu het aanwerven van tamboers te bevorderen, heb ik goedgevonden te bepalen:

- 1° dat de plaatselijke en garnizoens-kommandanten de jongelingen, die zich bij hen aanmelden om als tamboer in dienst te treden en die aan de daartoe gestelde vereischten voldoen, voortaan kunnen aannemen voor het korps hunner keuze en hen per reiswijzer op het depôt van dat regement dirigeren, en zulks ongeacht het hun al of niet bekend is, dat daarbij tamboers ontbreken, de aan hen te verstrekken reis- en daggelden moeten worden verrekend ten laste van het werffonds bij bedoeld korps;
- 2° dat de kommanderende officieren der korpsen zich voor gemagtigd kunnen houden om de tamboers, die in voege voorschreven elders voor het korps zijn aangenomen, of die zich daartoe bij hen aanmelden, in dienst te stellen, aanvankelijk ook boven het bepaald getal zoolang dat cijfer niet met één tamboer per kompagnie is overschreden, in welk geval zij nadere bevelen van het Departement van Oorlog zullen vragen.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Militaire Administratie.

N°. 58 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt ter kennis van de militaire autoriteiten, dat de leverantie van fourages ten behoeve van de troepen te paard in de verschillende garnizoenen, voor den

tijd van twaalf maanden is aanbesteed, ingaande met den 1sten November aanstaande en mitsdien zullende eindigen met den laatsten October 1867, zijnde de namen en woonplaatsen der aannemers zoowel als de prijzen, waardoor zij de bedoelde leverantie respectivelijk hebben aangenomen, op den hierbijgevoegden staat vermeld.

Gelast wijders dat deze dispositie met den daarbij behoorenden staat en de voorwaarden waarop die leverantie is aanbesteed, in het *Recueil Militair* zullen worden geplaatst ter *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 22sten October 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 88 P.

's Gravenhage, den 24sten October 1866.

*Aan de Heeren Bevelhebbers in de Militaire Afdelingen,
de kommanderende officieren van het Instructie-bataillon,
van het koloniaal wersdepôt enz., enz.*

Blijkens missive van den Heer Minister van Staat Directeur van 's Konings Kabinet, van den 17den Julij jl., N°. 37, heeft het Zijner Majesteit behaagd, het door mij aan Hoogstidenzelven aangeboden nieuw *Reglement op de Inwendige dienst der Infanterie* goed te keuren, met magtiging het te doen drukken en vervolgens bij de korpsen infanterie in te voeren.

Tevens heeft Zijne Majesteit gelieven te vergunnen, dat door de betrokken korpskommandanten aanteekening worde gehouden van alle aangelegenheden die bij de toepassing van het *Reglement* mogten blijken minder gunstig op den gang van de dienst te werken, ten einde na verloop van een jaar na de invoering, daarvan eene beknopt en zakelijke opgave aan mij te doen.

Dit nieuw *reglement* thans afgedrukt en bij de Koninklijke Militaire Akademie voor het leger tegen den prijs van vier en twintig cents (0 24) verkrijgbaar zijnde, wensch ik dat het al dadelijk bij de onderscheidene korpsen infanterie, de vesting-artillerie, het korps pontonniers, het bataillon mineurs en sappeurs, in een woord, bij al de troepen te voet van het leger, in vervanging van het bestaande *Reglement* op den inwendigen dienst, de politie en de krijgstuicht van de infanterie worde ingevoerd.

Onder mededeeling daarvan verzoek ik UHEG. de chefs der korpsen en de plaatselijke kommandanten onder uwe bevelen, daarvan te onderrigten, en hen ieder voor zooveel dit te pas zal komen, uit te noodigen op het spoedig in werking brengen van het *Reglement* de vereischte orde te stellen.

Ook zullen de chefs der betrokken korpsen zich voor gemagtigd kunnen houden, om aan de onderofficieren en korporaals thans bij hun onderhebbend korps dienende, een exemplaar van het *Reglement* uit te reiken.

De kosten daarvan zullen op de rekening van het fonds van het militaire onderwijs in uitgaaf moeten worden gesteld, en de benooidigde exemplaren zooveel mogelijk in eens aan den Heer Luitenant-Generaal Gouverneur der Akademie worden aangevraagd, ten einde de aflevering daarvan gemakkelijk te maken en te bespoedigen.

Overigens zullen de hiervoren bedoelde beknopte en zakelijk opgaven door tusshenkomst van de Heeren Inspecteurs van de betrokken wapens, zooveel

noodig aangevuld met hunne adviezen tegen den 1sten November van het volgend jaar bij het Departement van Oorlog worden ingewacht.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 62 P.

's Gravenhage, den 27sten October 1866.

Aan de kommanderende officieren van al de korpsen van het leger en van het koloniaal werfdepôt.

De Heer Minister van Marine heeft mij, bij missive van den 22sten dezer, N°. 4, verzocht, dat voortaan bij het aanvragen van staten van dienst van manschappen, die vroeger bij de marine hebben gediend, en zich later bij de landmagt of de koloniale troepen verbinden, den datum van hun indiensttreden bij het korps worden opgegeven.

Het doel van die opgave is om te kunnen beoordeelen of zij al dan niet hunne aanspraak blijven behouden op eventueele uitkeering uit het fonds voor dek- en onderofficieren en mindere schepelingen bij 's Rijks zeemagt.

Onder mededeeling hiervan heb ik, als een vervolg op de aanschrijving van den 22sten December 1864, N°. 5 P (*Rec. Mil.* blz. 329), de eer u te verzoeken voortaan dienovereenkomstig te handelen

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Secretariaat.

N°. 47 S.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien het Koninklijk besluit van den 18den October 1866, n°. 87, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Gelet op art. 2 van Ons besluit van den 5den Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 58), ter uitvoering van art. 55 der wet op de brievenposterij van den 12den April deszelfden jaars (*Staatsblad* n°. 15);

Gezien het rapport van Onzen Minister van finantiën, dd. 15 dezer, n°. 129, post;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Vrijstelling van briefport te verleenen voor de briefwisseling welke over dienstzaken gevoerd wordt: door den inspecteur-generaal van fortificatiën met: de inspecteurs en directeurs van de onderscheidene wapens en dienstvakken, den chef van den generalen staf, den gouverneur der Koninklijke Militaire Akademie te Breda, de bevelhebbers in de militaire afdeelingen, de inspecteurs

en directeurs van de onderscheidene militaire instellingen, inrigtingen en magazijnen, de inspecteurs in de fortificatie-inspectiën, den kommandant van het bataillon mineurs en sappeurs, de officieren eerstaanwezende ingenieurs, de commissarissen des Konings in de provinciën, de gemeentebesturen, den hoofdinspecteur, de inspecteurs en de hoofdingenieurs van den waterstaat, de dijks- en polderbesturen, de directeurs der registratie en domeinen; een en ander met bevoegdheid tot het bezigen van geslotene omslagen en met vergunning aan den voornoemden inspecteur-generaal van fortificatiën om het contresceing op zijne dienststukken te doen stellen door den hem toegevoegden officier of door zijnen werkelijk dienstdoenden adjudant;

2°. met uitbreiding in zooverre van den bestaanden portvrijdom voor de dienstcorrespondentie van de inspecteurs der fortificatie-inspectiën, te bepalen, dat deze briefwisseling mede onder geslotene omslagen mag worden verzonden.

Onze Minister van finantiën is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van oorlog.

Het Loo, den 18den October 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van finantiën,

(get.) R. J. SCHIMMELPENNINGK.

Gelast dat voorschreven besluit in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 29sten October 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 51 P.

's Gravenhage, den 29sten October 1866.

*Aan de heeren generaal-majors bevelhebbers in de
militaire afdeelingen.*

In verband met de bepalingen, gemaakt bij punt 1 van Zijner Majesteits besluit van den 14den September ll., n°. 68 (*Rec. Mil.*, blz. 161), is het noodig geworden, de verordeningen omtrent het toekennen van de 1ste chevron met de daaraan verbonden soldij-verhooging, te wijzigen en uit te breiden:

Te dien einde heb ik goedgevonden:

1°. In te trekken en buiten werking te stellen de beschikking van den 10den Maart 1865, n°. 58 (*Rec. Mil.*, blz. 55);

2°. Te bepalen:

a. dat punt 1 der aanschrijving van het Departement van oorlog, van den 8sten Maart 1859, n°. 45 B (*Rec. Mil.*, blz. 17), voortaan zal worden gelezen als volgt:

»Dat de toekenning van de chevrons en de verhoogde soldij aan de onder-officieren, korporaals en verdere manschappen tot een der korpsen van het leger behoorende (de *maréchaussée* daaronder begrepen), die in de termen van art. 1 van het eerst aangehaalde besluit vallen, aan het beleid van de bevelhebbers der betrokken korpsen wordt overgelaten, met den uitdrukkelijken last, bij die toekenning met de meeste naauwgezetheid en oordeel te werk te gaan en de bestaande verordeningen op het verlenen der bronzen en zilveren medaille tot grondslag te nemen, met toepassing van het laatste gedeelte van art. 6 van

het Koninklijk besluit van den 11den Februarij 1859, n°. 40; zullende daarbij tevens in het oog moeten worden gehouden, dat, volgens de hoofdbepaling van het bedoelde besluit, in art. 1 vervat, de 1ste chevron met de daaraan verbonden soldij-verhooging aan een militair zal worden verleend, zoodra hij, na het bereiken van het 18de levensjaar, zes jaren onafgebroken trouw en eerlijk als vrijwilliger heeft gediend, en eene nieuwe verbindtenis, onverschillig wanneer en voor welk tijdvak, zal hebben aangegaan; terwijl daarentegen tot het bekomen der tweede soldij-verhooging en van de 2de en 5de chevron geen nieuw engagement, maar alleen een diensttijd van 12, 18 of 30 effectieve dienstjaren wordt vereischt;"

b. dat punt 5 der laatstgemelde aanschrijving buiten werking blijft;

c. dat voorschreven wijziging zal ingaan met den 1sten Januarij des volgende jaars, zoodat de thans dienende militairen, welke door deze wijziging recht op de 1ste chevron met de daaraan verbonden soldij-verhooging mogten verkrijgen, op dat tijdstip in het genot daarvan moeten worden gesteld.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

De Minister van Oorlog,

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 57 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien hebbende eene missive van den Heer Minister van Staat, Directeur van 's Konings Kabinet van den 24sten dezer, N°. 61, blijkens welke Zijne Majesteit heeft goedgevonden:

1°. dat de 1ste alinea van art. 126 van het *Reglement op de Koninklijke Militaire Akademie* kome te vervallen en dat in verband daarmede de aanhef van de 2de alinea van dat artikel moet gelezen worden:

»Een kadet kan van de Akademie verwijderd worden;»

2°. dat de 8ste alinea van art. 163 veranderd is als volgt:

»De maatregel van het tijdelijk detacheren bij de korpsen van het Leger wordt alleen toegepast bij zeer ernstige overtredingen, waaronder vooral het mishandelen, op welke wijze ook, van een der kadetten, jonger in studiejaren of in leeftijd.

»Deze straf wordt door den Minister van Oorlog bevolen, op voordragt van den Gouverneur, na gehouden overleg met den Raad van toezigt, voor niet langer dan één jaar.»

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* worde geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 50sten November 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 7 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt ter kennis van het leger dat bij de Koninklijke Militaire Akademie is verschenen en verkrijgbaar gesteld: de tweede omgewerkte uitgave van het 1ste deel der *Handleiding bij de beoefening der land- en volkenkunde van Nederlandsch Oost-Indië, voor de kadetten van alle wapenen bestemd voor de dienst in die gewesten*, door Dr. J. J. DE HOLLANDER, tegen den prijs van f 3.00 voor de departementen van algemeen bestuur en het leger.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 10den November 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Militaire Administratie.

N°. 60 I.

's Gravenhage, den 10den November 1866.

Aan de Heeren Bevelhebbers in de Militaire Afdelingen.

De Minister van binnenlandsche zaken heeft mij medegedeeld, dat volgens eene nadere beslissing van zijn ambtsvoorganger van den 2den Januarij ll., het

Bijbl. XI.

12.

tarief voor de sectie *Arnhem-Zutphen*, enz. der staatsspoorwegen, bedoeld bij de dezerzijdsche beschikking van den 24sten Augustus 1863, n°. 30 I, voor zooveel namelijk de hieronder ingevulde prijzen betreft, is gewijzigd, als volgt, blijvende overigens het tarief, opgenomen in het *Recueil Militair* van 1863, blz. 171, in zijn geheel:

		Reizigers.			Retour-biljetten.		
		1ste kl.	2de kl.	3de kl.	1ste kl.	2de kl.	3de kl.
van <i>Arnhem</i> tot	Gorsel	f 1.90	—	—	—	—	—
	Deventer »	2.50	f 1.85	—	f 3.80	f 2.85	f 1.90
van <i>Brummen</i> tot	Gorsel	—	—	f 0.40	—	—	—

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 56 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Mededeeling ontvangen hebbende, dat bij den boekhandelaar J. K. DE LIEFDE, te 's Gravenhage, uitgegeven en tegen den prijs van f 2.90 verkrijgbaar is gesteld, een werk, getiteld: *De schermkunst voor het volksonderwijs geschikt, gemaakt door M. REGOON.*

Gezien een rapport van den heer luitenant-generaal, Gouverneur der Koninklijke Militaire Akademie, bevattende eene gunstige beoordeeling van dat boekwerk, met bijvoeging tevens dat het, vooral voor jonge schermmeesters, als eene onmisbare handleiding kan worden beschonwd.

Gelast dat voor de bibliotheek van elk der korpsen van het leger een exemplaar van bedoeld boekwerk zal worden aangeschaft, en vestigt overigens de aandacht in het algemeen op de nuttige strekking van meergemeld werk.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 15den November 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 58 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien eene missive van den heer Minister van Koloniën, van den 7den dezer, lit. C, n°. 4, waaruit blijkt, dat het Zijner Majesteit heeft behaagd welgemelden heer Minister te magtigen, om aan gegageerde onderofficieren, die bij de landmagt in de Nederlandsche overzeesche bezittingen en koloniën hebben

gediend en ridders zijn der militaire Willemsorde, wanneer zij daartoe aanvraag doen en ten opzichte van hun maatschappelijk gedrag gunstig bekend staan, de vergunning te verleenen, om de activiteits-uniform van het wapen waartoe zij hebben behoord en in den graad welken zij laatstelijk daarbij hebben bekleed, te dragen; terwijl aan welgemelden heer Minister tevens de bevoegdheid is toegekend om die vergunning weder in te trekken, wanneer het onverhoopt later bleek, dat de belanghebbende een leven leidde, dat der militaire uniform oneer aandeed.

Heeft het genoegen het vorenstaande als een nieuw blijk van de erkenning der militaire diensten in Indië bewezen, mits deze ter kennis te brengen van het leger.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 15den November 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personnel en Militaire
Zaken.*

N°. 62 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontwaard hebbende dat bij enkele korpskommandanten twijfel bestaat of punt 1 van het Koninklijk besluit van den 14den September 11., n°. 68 (*Rec. Mil.* blz. 161), ook op miliciens toepasselijk is;

Heeft gemeend de aandacht van de betrokken autoriteiten te moeten vestigen op art. 9 der militiewet, volgens hetwelk miliciens slechts tot eene vrijwillige verbintenis voor zes jaren of langer mogen worden toegelaten.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 24sten November 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Militaire Administratie.

N°. 95 I.

's Gravenhage, den 17den November 1866.

Aan de Heeren Bevelhebbers in de Militaire Afdelingen.

Als een vervolg op de dezerzijdsche beschikking van den 24sten Augustus 1865, n°. 50 I, heb ik de eer UHEG. te doen kennen, dat de sectie Deventer-Zwolle der staatsspoorwegen, nu onlangs in exploitatie is gebragt, en dat de vrachtprijzen welke door de gewone reizigers voor de afstanden van Arnhem en tusschengelegen stations, tot aan laatstgenoemde gemeente moeten worden betaald, zijn vastgesteld zoo als op het hierbijgevoegd tarief is aangewezen; waarvan echter, overeenkomstig het bepaalde bij art. 57 der wet van den 21sten Augustus 1859 (*Staatsbl.* n°. 98), zoowel voor detachementen als voor alléénreizende militairen, slechts de helft per hoofd, verschuldigd zal zijn.

Van gezegde dienst kan alzoo, voor zooveel noodig, tot het vervoeren van troepen gebruik worden gemaakt.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,
(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

TARIEF voor reizigers langs de staatspoorwegen.

		Reizigers.			Retour-biljetten.		
		1e kl.	2e kl.	3e kl.	1e kl.	2e kl.	3e kl.
van Arnhem tot	{ Olst.	f2 80	f2 20	f1 40	f4 50	f3 40	f2 25
	{ Wijhe.	5 10	2 20	1 55	5 00	3 75	2 50
	{ Zwolle.	5 80	5 05	1 90	6 10	4 60	5 05
» Velp »	{ Olst.	2 45	1 95	1 20	5 90	2 95	1 95
	{ Wijhe.	2 75	2 20	1 40	4 50	5 40	2 25
	{ Zwolle.	5 45	2 75	1 70	5 60	4 20	2 80
» de Steeg »	{ Olst.	2 20	1 75	1 10	5 50	2 65	1 75
	{ Wijhe.	2 50	2 00	1 25	4 10	5 10	2 05
	{ Zwolle.	5 20	2 55	1 60	5 10	5 85	2 55
» Dieren »	{ Olst.	1 95	1 55	0 95	5 10	2 55	1 55
	{ Wijhe.	2 25	1 80	1 15	5 70	2 80	1 85
	{ Zwolle.	2 95	2 55	1 45	4 70	5 55	2 55
» Brummen »	{ Olst.	1 65	1 50	0 80	2 60	1 95	1 50
	{ Wijhe.	1 95	1 55	1 00	5 20	2 40	1 60
	{ Zwolle.	2 65	2 10	1 50	4 20	5 15	2 10
» Zutphen »	{ Olst.	1 50	1 00	0 65	2 10	1 60	1 05
	{ Wijhe.	1 60	1 50	0 80	2 60	1 95	1 50
	{ Zwolle.	2 50	1 85	1 15	5 70	2 80	1 85
» Gorsel »	{ Olst.	0 90	0 70	0 45	1 40	1 05	0 70
	{ Wijhe.	1 20	0 95	0 60	2 00	1 50	1 00
	{ Zwolle.	1 90	1 50	0 95	5 00	2 25	1 50
» Deventer »	{ Olst.	0 45	0 55	0 25	0 80	0 60	0 40
	{ Wijhe.	0 80	0 65	0 40	1 50	1 00	0 65
	{ Zwolle.	1 45	1 20	0 75	2 40	1 80	1 20
» Olst »	{ Wijhe.	0 50	0 25	0 15	0 50	0 40	0 25
	{ Zwolle.	1 00	0 80	0 50	1 70	1 50	0 85
» Wijhe »	{ Zwolle.	0 65	0 55	0 55	1 10	0 85	0 55

*Militaire Administratie.*N°. 45 I.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 5den dezer, n°. 72, luidende als volgt:

Wij WILLEM III, enz, enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Koloniën, van den 51sten October 1866, litt. C, n°. 49;

Gezien Ons besluit van den 20sten Augustus 1862, n°. 45;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1 van Ons voormeld besluit wordt gelezen, als volgt:

De deelname aan het weduwen- en weezenfonds der officieren van de landmagt in *Nederlandsch Indië* is verplichtend voor de gepensioneerde officieren dier landmagt, die, na de dagteekening dezes, een huwelijk aangaan.

Aan hen wordt vrijgelaten de buitengewone contributie, waarvan, bij het Koninklijk besluit van 2 Januarij 1859, n°. 90, de storting in ééns, vóór het aangaan van het huwelijk is voorgeschreven, in tien achtereenvolgende jaarlijksche termijnen te voldoen, aanvang nemende met de maand, na die in welke het huwelijk is voltrokken, en met bijbetaling eener rente van 5 percent 's jaars.

Bij overlijden vóór de geheele aanzuivering houdt die bijbetaling van renten op, en geschiedt de aanzuivering van het nog verschuldigde voor die buitengewone contributie, overeenkomstig het 2de lid van art. 2.

Onze Minister van koloniën is belast met de uitvoering dezes, waarvan tot kennisneming afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van oorlog.

Het Loo, den 5den November 1866.

(get.) WILLEM.

De Minister van koloniën,

(get.) TRAKRANEN.

Gelast dat voorschreven besluit des Konings in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

's Gravenhage, den 28sten November 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Genie.*N°. 46 G.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gelet op art. 29 der instructie voor het overgeven en overnemen van de magazijnen der artillerie, vastgesteld bij Zijner Majesteits besluit van den 27sten April 1864, n°. 57, houdende voorschriften ter voorziening in de dienst bij ontstentenis van fortwachters, die tevens de betrekking van conducteur der artillerie waarnemen;

In aanmerking nemende, dat een dergelijk voorschrift wenschelijk is, ten opzichte van de militaire wachters, geen conducteur zijnde;

Heeft goedgevonden te bepalen, dat, ingeval van overlijden, bij ontstentenis of andere redenen, een wachter, geen conducteur zijnde, zijne diensverrigingen niet kan waarnemen, de inspecteur-generaal van fortificatiën voorloopig

in de dienst zal doen voorzien door een als tijdelijk opzigter te detacheren onderofficier van het bataillon mineurs en sappeurs.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 7den December 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 85 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende eene missive van den heer Minister van Marine, van den 50sten der vorige maand, litt. B, n°. 1, houdende mededeeling, dat bij Zijner Majesteits besluit van den 27sten November II., n°. 76, de lengtemaat der rekruten voor het korps mariniers is verminderd tot op 1,56 el, en zulks met wijziging van art. 5 der instructie op de werving van dat korps (*Rec. Mil.* 1862, blz. 84).

Gelast dat hiervan in het *Recueil Militair* mededeeling worde gedaan tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 8sten December 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 80 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gelet dat ook nog in de maand October de weersgesteldheid veelal gunstig is voor de practische zomeroefeningen;

Heeft goedgevonden te bepalen:

dat voortaan bij het wapen der infanterie de geheele maand October gerekend zal worden tot het zomer-instructie-tijdvak te behooren en dat dan ook de zoogenaamde winter-oefeningen eerst met den 1sten November een aanvang zullen nemen;

In verband daarmede zullen de rapporten, nopens de instructie bij de infanterie, in het vervolg moeten worden opgemaakt voor de tijdvakken van den 1sten November tot den 31sten Maart en van den 1sten April tot den 31sten October van elk jaar, en vóór of uiterlijk op den 1sten Mei en den 1sten December bij den heer inspecteur van het wapen moeten inkomen.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 11den December 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 45 P.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontwaard hebbende, dat het bepaalde bij de 2de alinea van punt 2 der aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 25sten December 1861, n°. 58 B (*Rec. Mil.* blz. 560), volgens hetwelk de sloten der getrokken geweren, bijaldien ze tot het schoonmaken moeten worden uiteengenomen, in den regel door de meester-geweermakers moeten worden schoongemaakt, na-deeligen invloed uitoefent op de voor ieder onderofficier en verder militair der infanterie zoo onmisbare kennis van het geweer en de bedrevenheid om dit zelf te kunnen schoonmaken, heeft, met intrekking van voormelde alinea, en onverminderd het voorgeschrevene bij de 1ste en 5de alinea van punt 2 dier aanschrijving, goedgevonden te bepalen, dat de *geoeffende* manschappen voortaan weder, even als vroeger, ook de sloten der geweren, bij hen in gebruik, zelve, mits *onder toezigt van een onderofficier of korporaal*, zullen mogen uiteennemen, schoonmaken en weder ineenzetten.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 14den December 1866.

(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

Militaire Administratie.

N°. 59 I.

's Gravenhage, den 14den December 1866.

Aan de heeren generaals en verdere officieren van het leger, deelgenooten aan de weduwen- en weezenkas voor de officieren der landmagt.

De een en vijftigste jaarlijksche rekening en verantwoording van de directie der weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt, over den jare 1866, door mij opgenomen en gesloten zijnde, heb ik de eer de uitkomst daarvan aan het leger mede te deelen.

De ontvangst heeft bestaan :

1 ^o . Van officieren tot het leger behoorende (met inbegrip van de contributiën der officieren in <i>West-Indië</i> en van die der gede-tacheerden in <i>Oost-Indië</i>):	
a. Gewone contributie.	f 80,752.24 ⁵
b. Doorloopende idem.	» 29,724.47
c. Contributie bij vermeerdering van traktement. »	14,479.90
d. Inleggelden en verhooging daarvan.	58,194.93 ⁵
	<hr/>
	f 165,151.27
2 ^o . Voor gepensioneerde officieren :	
a. Gewone contributie.	f 40,405.75
b. Doorloopende idem.	» 9,715.57
c. Inleggelden en verhooging daarvan.	» 2,572.50
	<hr/>
	f 22,189.80
3 ^o . Op de pensioenen van weduwen en de onderstandgelden van weezen, ingehouden wegens onaangezuiverde inleggelden. »	1.015.26 ⁵
4 ^o . Contributie van hertrouwde weduwen, naar aanleiding van art. 7 van het Koninklijk besluit van den 17den Julij 1854, n ^o . 100.	669.00
	<hr/>
	Transportere f 187,005.55 ⁵

Per Transport ontvangst f 187,005.55^s

5 ^o .	Twee percent van het bedrag der gedane leverantiën aan de korpsen van het leger, ingevolge art. 1 van het Koninklijk besluit van den 5den November 1842, n ^o . 71.	»	22,671.43 ^s
6 ^o .	Renten van ingeschreven kapitalen op het grootboek der Nationale schuld.	»	71,125.00
7 ^o .	Subsidie uit 's rijks schatkist, toegestaan bij de wet van den 11den Januarij 1865 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 14)	»	12,000.00
	Makende met het saldo in kas, op 1 Januarij 1865, ad.	»	29,110.09

Eene totale ontvangst van. . . . . f 521,909.88

Waartegen de uitgaven zijn geweest :

(met inbegrip van de gedane betalingen in *West-Indië*.)

1 ^o .	Voor pensioenen aan weduwen.	f	268,489.82
2 ^o .	Toelagen aan 11 weduwen, voor 16 kinderen boven het getal van drie.	»	646.95
3 ^o .	Onderstandgelden voor 27 ouderlooze kinderen. »	»	5,489.24
4 ^o .	Begrafeniskosten van 55 overleden officieren.	»	5,500.00
5 ^o .	Restitutie van te veel betaalde of ten onrechte ingehouden contributiën.	»	606.15
6 ^o .	Uitkeering aan een verminkt militair van de renten van een daartoe deponceerd kapitaal.	»	195.00
7 ^o .	Aan den Amanuësis, als defroijement wegens schrijf- en drukloonen, enz.	»	200.00
			» 276,927.14
	Zoodat op 1 ^o . Januarij 1866 in kas blijft.	f	44,982.74
	Wijders voorhanden aan inschrijvingen op het grootboek der Nationale schuld, rentende 2½ pr. ct., eene kapitale som van. f	2,845,000.00	
	Op den 1sten Januarij 1865 bedroeg het getal weduwen.		638
	Hetwelk in het jaar 1865 is vermeerderd met.		52
			Te zamen. 690
	Daarentegen zijn er overleden.		42
	Hertrouwd.		» 42
	Waardoor op 1 ^o . Januarij 1866 het getal gepensioneerde weduwen be- draagt.		648

De Minister van Oetlog,
(get.) J. A. VAN DEN BOSCH.

